

Pla director d'educació ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura

---

Consorti de la Vall del Ges, Orís i
Bisaura i Diputació de Barcelona

Juny 2024

Núm. Expedient: 2023/0031141

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**

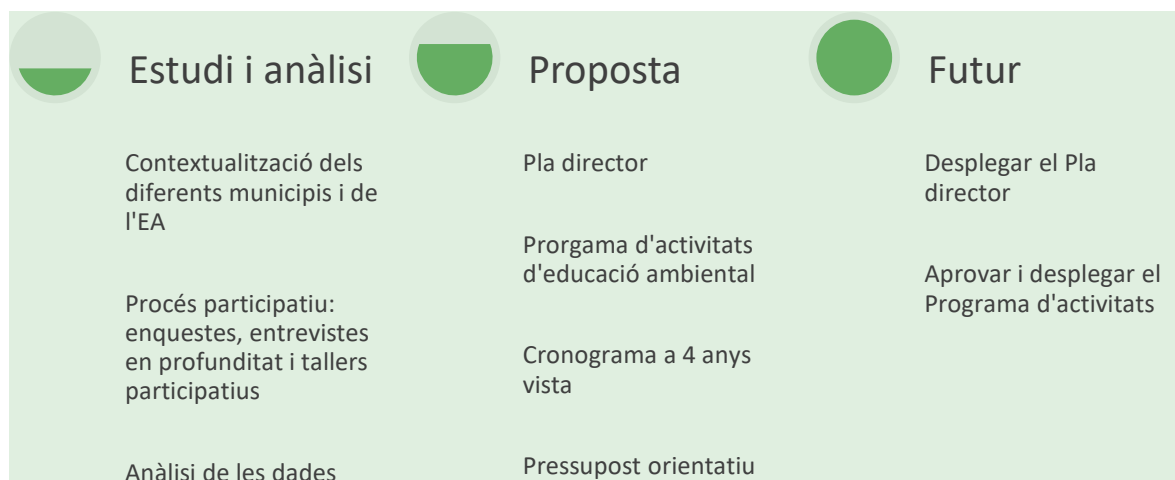
ÍNDIX

ÍNDIX	2
1. RESUM EXECUTIU	4
2. MARC CONCEPTUAL.....	5
2.1 CONTEXT INTERNACIONAL	5
2.1.1 <i>El Programa d'Acció Mundial d'Educació per al Desenvolupament Sostenible (EDS).....</i>	<i>5</i>
2.1.2 <i>Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).....</i>	<i>7</i>
2.2 CONTEXT INTERNACIONAL	10
2.3 CONTEXT AUTONÒMIC.....	11
2.3.1 <i>Estratègia Catalana d'Educació Ambiental (ECEA).....</i>	<i>11</i>
2.3.2 <i>Congrés Nacional d'Educació Ambiental de Catalunya .....</i>	<i>11</i>
2.3.3 <i>Xarxa per la Conservació de la Natura.....</i>	<i>12</i>
2.3.4 <i>Pla marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals (2022-2026).....</i>	<i>12</i>
2.4 CONTEXT MUNICIPAL	13
2.4.1 <i>Consorti de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i Parc Natural del Castell de Montesquiú .....</i>	<i>13</i>
2.4.2 <i>Ajuntament de Torelló .....</i>	<i>15</i>
2.4.3 <i>Ajuntament de Sant Vicenç de Torelló .....</i>	<i>16</i>
2.4.4 <i>Ajuntament d'Orís.....</i>	<i>16</i>
2.4.5 <i>Ajuntament de Sant Quirze de Besora .....</i>	<i>17</i>
2.4.6 <i>Ajuntament de Montesquiú .....</i>	<i>17</i>
2.4.7 <i>Ajuntament de Sora .....</i>	<i>18</i>
3. OBJECTE I ABAST DEL PLA DIRECTOR	19
3.1 OBJECTE.....	19
3.2 ABAST TERRITORIAL	19
3.3 METODOLOGIA D'ELABORACIÓ	20
4. DIAGNOSI	21
4.1.1 INSTAL·LACIONS I EQUIPAMENTS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL A VALL DEL GES, ORÍS I BISAURA	21
4.1.2 ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL A LA VALL DEL GES, ORÍS I BISAURA	23
4.1.3 AGENTS CLAU DE LA VALL DEL GES, ORÍS I BISAURA	26
4.2 CONCLUSIONS DE LA INFORMACIÓ RECOLLIDA	27
4.2.1 CONCLUSIONS I ANÀLISIS DEL RECURS D'INSTAL·LACIONS I EQUIPAMENTS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL A LA VALL DEL GES, ORÍS I BISAURA	27
4.2.2 CONCLUSIONS I ANÀLISI DE RESULTAT DE L'OFERTA D'ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL EXISTENT A LA VALL DEL GES, ORÍS I BISAURA	27
4.2.3 CONCLUSIONS I ANÀLISI DEL PROCÉS PARTICIPATIU: RESULTATS DE LES ENTREVISTES, ENQUESTES I TALLER PARTICIPATIUS	29
5. EL PLA DIRECTOR	34
5.1 OBJECTIUS ESTRATÈGICS.....	34
5.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS.....	34
6. VISIÓ ESTRATÈGICA DEL PLA DIRECTOR	37
6.1 MISSIÓ I VISIÓ	37

6.2	ABAST DEL PROGRAMA	37
6.3	PÚBLIC DESTINATARI	37
6.4	EIXOS TEMÀTICS.....	38
6.5	PRINCIPIS DIDÀCTICS	39
7.	PLA D'ACCIÓ: CRITERIS, INSTRUMENTS I ACCIONS 2022-2026	41
7.1	CRITERIS DEL PLA DIRECTOR	41
7.2	MAPA ESTRATÈGIC DEL PLA DIRECTOR.....	43
7.3	FITXES DE LES ACCIONS DEL PLA DIRECTOR.....	45
8	. AVALUACIÓ I SEGUIMENT	65
8.1	RESPONSABLES DE DESPLEGAR EL PLA DIRECTOR, INSTRUMENTS, ÒRGANS DE SEGUIMENT I INDICADORS	65
8.1.1	<i>Avaluació contínua</i>	66
8.1.2	<i>Avaluació semestral i final</i>	69
8.2	RESPONSABLES DE DESPLEGAR EL PROGRAMA D'EA, INSTRUMENTS, ÒRGANS DE SEGUIMENT I INDICADORS	70
9	.PROPOSTA D'IMPLEMENTACIÓ.....	71
9.1	CRONOGRAMA DEL PLA DIRECTOR.....	71
9.2	CRONOGRAMA DEL PROGRAMA D'ACTIVITATS	72
9.3	PRESSUPOST	73
10	ANNEXOS.....	76
10.1	ANNEX 1.1 MODEL DE L'ENTREVISTA EN PROFUNDITAT PER REPRESENTANTS DEL MÓN LOCAL	77
10.2	ANNEX 1.2 MODEL DE L'ENTREVISTA EN PROFUNDITAT PER REPRESENTANTS DEL MÓN EDUCATIU I DEL TERCER SECTOR 78	
10.3	ANNEX 1.3 PREGUNTES DE LES ENQUESTES DIRIGIDES AL PÚBLIC OBJECTIU DE CIUTADANIA	79
10.4	ANNEX 1.4 PREGUNTES DE LES ENQUESTES DIRIGIDES AL PÚBLIC OBJECTIU DE MÓN LOCAL I TERCER SECTOR	83
10.5	ANNEX 1.5 CONCLUSIONS I TAULA D'ANÀLISI DE RESULTATS DE L'OFERTA D'ACTIVITATS	86
10.6	ANNEX 1. 6 INFORME DE RESULTATS DEL PROCÉS D'ANÀLISI - ENQUESTES I ENTREVISTES EN PROFUNDITAT.....	88
10.7	ANNEX 1.7 INFORME DELS TALLERS DE PARTICIPACIÓ SOBRE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A LA VGOB.....	95
10.8	ANNEX 1.8 VINCULACIÓ DE LES ACCIONS DEL PLA DIRECTOR AMB EL PÚBLIC.....	100
10.9	ANNEX 1.9 VINCULACIÓ DE LES ACCIONS DEL PLA DIRECTOR AMB EL CODI	102
10.10	ANNEX 1.10 PROPOSTA DE MODEL D'ENQUESTA, ACCIÓ 1.7	104
10.11	ANNEX 1.11 PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE LA VGOB	105
A)	QUADRE RESUM D'ACCIONS EDUCATIVES	109
B)	FITXES DESCRIPTIVES DE LES ACTIVITATS	111
C)	PLA D'AVAUACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTIVITATS.....	121
D)	AVAUACIÓ DE LES ACTIVITATS	122
E)	CRONOGRAMA DEL PROGRAMA D'ACTIVITATS.....	132

1. RESUM EXECUTIU

Aquest document contextualitza la situació de l'educació ambiental a l'àrea d'actuació, la Vall del Ges Orís i Bisaura, la situació geogràfica i l'oferta d'activitats i projectes que hi ha actualment. A tall de resum s'ha realitzat:

L'estructura del document consta d'una primera part de conceptualització i una segona part que és el Pla director. Com a Annex del document es pot consultar el Programa d'activitats. Tant el Pla com el Programa tenen el seu cronograma i pla d'avaluació.

Algunes dades destacades:

Pla director de la VGOB

4 línies d'actuació

11 objectius

19 accions

Programa d'activitats d'EA

8 tipologies de propostes

8 públics destinataris

30 propostes diferenciades

72 accions concretes

Avantatges competitiu del Pla

El valor del present document és que amb l'anàlisi realitzada tant es proposa un Pla director i Grup Motor que haurà de vetllar perquè es desplegui com també un Programa d'activitats que ha de dotar de contingut certes accions del Pla. El document inclou el cronograma, el pla d'avaluació i el pressupost. Per aquest motiu, la seva operativitat és útil des del moment inicial.

2. MARC CONCEPTUAL

El major desafiament que hem de fer front com a societat en l'actualitat és la transformació del nostre model de desenvolupament cap a un enfocament sostenible que tingui en compte i aporti solucions als diversos àmbits, com l'econòmic, social i ambiental, d'una manera integrada. Enfront d'aquest repte global, el paper de l'educació ambiental i la sensibilització de la ciutadania són crucials per fomentar la consciència i la responsabilitat ambiental, i, d'aquesta manera, generar compromisos d'acció, tant individuals com col·lectius, que contribueixin a aconseguir aquesta transformació.

Entendre el context en què s'ha de dur a terme una activitat és essencial per aconseguir l'èxit i assegurar que aquesta s'adapti perfectament a les necessitats de les persones. Per aquest motiu, en aquesta primera secció de l'anàlisi, es realitza un estudi detallat del context actual en matèria d'educació ambiental. Aquesta anàlisi del context s'efectua en quatre nivells: a nivell internacional, a nivell estatal, a nivell autonòmic i, finalment, a nivell municipal, ja que és essencial conèixer els vuit municipis que formen part de la Vall del Ges, Orís i Bisaura. Cal tenir una visió global, però també local, per entendre la situació actual. Els coneixements adquirits mitjançant aquest exercici ajudaran a establir els fonaments del Pla director d'educació ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, i a definir la seva visió, missió, àmbits temàtics i abast.

2.1 Context internacional

En aquest apartat es fa una descripció dels principals plans i programes relacionats amb l'Educació Ambiental a nivell internacional, els següents:

2.1.1 El Programa d'Acció Mundial d'Educació per al Desenvolupament Sostenible (EDS)

L'Educació pel Desenvolupament Sostenible (EDS) és un enfocament educatiu que promou la comprensió i la promoció de pràctiques i valors relacionats amb la sostenibilitat. Aquesta educació té com a objectiu principal conscienciar i formar les persones perquè siguin capaces de prendre decisions informades i responsables que contribueixin a un futur sostenible per a la humanitat i el planeta.

L'EDS aborda qüestions relacionades amb la sostenibilitat en àrees com l'ecologia, l'economia, la societat i la cultura. Això pot incloure temes com el canvi climàtic, la conservació de la biodiversitat, la gestió de recursos naturals, la justícia social, els drets humans i molts altres aspectes vinculats a la sostenibilitat.

A través de l'EDS, les persones aprenen a entendre les connexions entre les seves pròpies accions i les repercussions globals i a considerar com les seves decisions poden afectar el medi ambient i les futures generacions. Aquesta educació es promou en diferents entorns, com ara les escoles, les universitats, les organitzacions no governamentals i les comunitats, amb l'objectiu de crear una ciutadania més informada i compromesa amb les qüestions de sostenibilitat.

Entre l'any 2005 i l'any 2014, les Nacions Unides van declarar la Dècada de l'Educació pel Desenvolupament Sostenible (EDS). Aquest període de deu anys es va dedicar a promoure i fomentar l'educació en matèria de sostenibilitat a nivell mundial. El seu objectiu era sensibilitzar sobre les qüestions de sostenibilitat, promoure l'educació per al desenvolupament sostenible i integrar aquestes qüestions a les escoles, les universitats i altres entorns educatius.

L'any 2014, un cop finalitzada la Dècada per a l'Educació pel Desenvolupament Sostenible (EDS), es va celebrar a Aichi-Nagoya (Japó) la Conferència Mundial de la UNESCO sobre l'Educació per al Desenvolupament Sostenible. De la seva declaració va sorgir el Programa d'Acció Mundial (GAP en les seves sigles en anglès) sobre l'EDS, on es proposa suscitar i ampliar l'acció en tots els àmbits i nivells de l'ensenyament i l'aprenentatge, amb la intenció d'accelerar l'avanç cap al desenvolupament sostenible. El GAP té dos objectius principals:

- **Reorientar** l'ensenyament i l'aprenentatge, de manera que tothom tingui l'oportunitat d'adquirir coneixements, competències, valors i actituds que els permetin contribuir al desenvolupament sostenible i canviar les coses.
- **Enfortir** l'ensenyament i l'aprenentatge en tots els programes i activitats que promouen el desenvolupament sostenible.

El GAP se centra en cinc àmbits d'acció prioritaris:

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 1

• **Política avançada:** incorporar l'EDS tant a les polítiques d'educació com de desenvolupament sostenible, crear un entorn propici per a l'EDS i provocar canvis sistèmics.

ÀMBIT D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 2

• **Transformar entorns d'aprenentatge i formació:** integrar els principis de sostenibilitat en entorns d'educació i formació.

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 3

• **Creació de capacitats en les persones educadores i formadores:** augmentar les capacitats de les persones educadores i formadores per oferir EDS de manera més eficaç.

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 4

• **Empoderar i mobilitzar les persones joves:** multiplicar les accions d'EDS entre el jovent.

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 5

• **Accelerar solucions sostenibles a nivell local:** a nivell comunitari, ampliar els programes i xarxes l'EDS.

El Pla director d'educació ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura ha de ser participatiu de tots els àmbits d'acció, ajudant a la consecució dels diferents objectius proposats en cadascun d'ells.

2.1.2 Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

L'Assemblea General de les Nacions Unides va adoptar el document "Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible" el 2015. Aquesta agenda inclou 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) que estableixen un pla d'acció global per abordar els desafiaments ambientals, econòmics i socials, amb l'objectiu d'assolir-los cap a l'any 2030.

Així doncs, l'Agenda 2030 i els ODS proporcionen una perspectiva estratègica a llarg termini i insten a revisar les polítiques, plans, projectes i accions a la llum del conjunt dels 17 ODS. Aquesta aproximació ofereix un mitjà per aconseguir un equilibri en les polítiques en quatre àrees clau: ambiental, social, econòmica i bona governança. Davant d'aquesta realitat i els reptes que sorgeixen, el paper de l'educació per a la sostenibilitat i la participació ciutadana són essencials per a la implementació dels acords internacionals aconseguits.

L'Agenda 2030 promou l'acció en cinc esferes vitals (conegudes com les 5 P): persones (People), planeta (Planet), prosperitat (Prosperity), pau (Peace) i aliances (Partnership).

Al setembre de 2019, es va celebrar la Cimera sobre els ODS, on els líders mundials van exigir l'acció immediata la propera dècada, comproment-se a millorar el finançament i el reforç de les institucions per complir amb els objectius l'any 2030.

El secretari general de les Nacions Unides va fer una crida perquè els sectors de la societat es mobilitzin a favor d'una dècada d'acció a tres nivells:

- Acció a nivell mundial per garantir un lideratge més ferm, més recursos i solucions més intel·ligents respecte als Objectius de Desenvolupament Sostenible.
- Acció a nivell local que inclogui les transicions necessàries a les polítiques, els pressupostos, les institucions i els marcs reguladors dels governs, les ciutats i les autoritats locals.
- Acció per part de les persones, incloent-hi la joventut, la societat civil, els mitjans de comunicació, el sector privat, els sindicats, els cercles acadèmics i altres parts interessades, per generar un moviment imparable que impulsi les transformacions necessàries.

D'entre els 17 Objectius per al Desenvolupaments Sostenible, a continuació, es destaquen aquells que estaran més estretament lligats amb el Pla director d'educació ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i la seva visió estratègica:

• **Objectiu 3.** Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats.

- **Fita 3.9** Per al 2030, reduir substancialment el nombre de morts i malalties produïdes per productes químics perillosos i la contaminació de l'aire, l'aigua i el sòl.

• **Objectiu 4.** Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom.

- **Fita 4.7** D'aquí al 2030, assegurar que tots els alumnes adquireixin els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible i els estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.

• **Objectiu 6.** Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones.

- **Fita 6.6** D'aquí al 2020, protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua, inclosos els boscos, muntanyes, aiguamolls, rius aquífers i llacs.
- **Fita 6.b** Donar suport i enfortir la participació de les comunitats locals en la millora de la gestió de l'aigua i el sanejament

• **Objectiu 7.** Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tothom.

- **Fita 7.2** D'aquí al 2030, augmentar substancialment el percentatge de l'energia renovable en el conjunt de fonts d'energia.

- **Fita 7.3** D'aquí al 2030, duplicar la taxa mundial de millora de l'eficiència energètica.

- **Objectiu 11.** Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles
  - **Fita 11.4** Redoblar els esforços per protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural.
  - **Fita 11.6** Reduir l'impacte ambiental negatiu per càpita de les ciutats, fins i tot prestant especial atenció a la qualitat de l'aire i la gestió de les deixalles municipals i d'altres tipus.

- **Objectiu 12.** Disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.
  - **Fita 12.5** D'aquí al 2030, reduir considerablement la generació de deixalles mitjançant activitats de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.
  - **Fita 12.8** D'aquí a 2030, assegurar que les persones d'arreu del món tinguin la informació i els coneixements pertinents per al desenvolupament sostenible i els estils de vida en harmonia amb la natura.
  - **Fita 12.b** Elaborar i aplicar instruments per vigilar els efectes en el desenvolupament sostenible, per tal d'assolir un turisme sostenible que creï llocs de feina i promogui la cultura i els productes locals.

- **Objectiu 13.** Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
  - **Fita 13.3** Millorar l'educació, la conscienciació i la capacitat humana i institucional en relació amb la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a aquest, la reducció dels seus efectes i l'alerta primerenca

- **Objectiu 15.** Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat
  - **Fita 15.5** Emprendre accions urgents i significatives per a reduir la degradació dels hàbitats naturals, detenir la pèrdua de biodiversitat i, per a 2020, protegir les espècies amenaçades i evitar-ne l'extinció.

En la proposta del Pla director d'educació ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura en sí i la nova mirada que aportarà a l'educació ambiental es basarà en aquests objectius i es referenciaran.

2.2 Context internacional

A nivell estatal, el document de referència principal en l'àmbit de l'educació ambiental és el [Plan de Acción de Educación Ambiental para la Sostenibilidad en España 2020-2025](#) (PAEAS), el qual recull el llegat del [Libro Blanco de la Educación Ambiental](#).

El Libro Blanco estipula que l'educació ambiental ha d'englobar a tota la societat i ha d'adoptar una perspectiva àmplia i oberta a tots els àmbits de la vida, de manera que tingui en compte tant els problemes ambientals locals com els globals. A més, l'educació ambiental ha de fomentar el pensament crític i el desenvolupament d'una ètica que promogui la protecció del medi ambient des d'una perspectiva d'equitat, solidaritat i responsabilitat compartida envers l'entorn.

L'objectiu principal del Pla d'Acció per a l'Educació Ambiental i la Sostenibilitat (PAEAS) és definir les línies estratègiques i les accions necessàries per al desenvolupament de l'educació ambiental en els propers 5 anys. Durant el 2020 es van dur a terme diversos processos de participació pública i construcció col·lectiva amb l'objectiu de recopilar les aportacions de diferents sectors socials: administracions, empreses, fundacions, organitzacions, professionals, mitjans de comunicació, comunitat educativa, etc.

L'educació ambiental també és una eina important per al desenvolupament de la política i la gestió ambiental. Les administracions tenen un paper fonamental en la millora de l'accés a la informació ambiental per a tota la ciutadania; han de proporcionar informació coherent i creïble que faciliti la comprensió dels processos ambientals en connexió amb els aspectes socials, econòmics i culturals. Per tant, és necessari identificar els problemes ambientals clau i comunicar-los de manera efectiva a la societat per generar respostes constructives.

Aquest enfocament ha de ser present en el nostre dia a dia. En el context de la pandèmia que ha afectat a nivell mundial, l'equip impulsor del PAEAS ha publicat el manifest "Educació Ambiental en la transició post-COVID-19" amb l'objectiu de reflexionar sobre el disseny d'un pla de reactivació econòmica que ha de contribuir a una sortida sostenible de la crisi sanitària, social i econòmica. Per tant, en aquests moments de transició, és important reforçar els programes d'educació ambiental que enllacin i connectin els canvis ambientals amb els aspectes socials, amb l'objectiu de dissenyar una sortida basada en el consum responsable, la prevenció de residus, el valor del medi natural, la sobirania alimentària i energètica, i la cura personal i comunitària.

2.3 Context autonòmic

A nivell català, els quatre elements clau i de referència són l'Estratègia Catalana d'Educació Ambiental, el Congrés Nacional d'Educació Ambiental de Catalunya (2018), la fusió de la Xarxa de Custòdia del Territori (XCT) amb la Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya (XVAC) i la immediata creació de la Xarxa per la Conservació de la Natura (XCN, 2019) i el Pla marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals (2022-2026).

2.3.1 Estratègia Catalana d'Educació Ambiental (ECEA)

Tot i ser un document de l'any 2003, cal tenir-lo present com a context de l'educació ambiental a Catalunya. L'objectiu final de l'Estratègia és el de millorar l'educació ambiental a Catalunya sota les directrius i tendències de les darreres conferències mundials de medi ambient, que propugnen d'avançar cap a la sostenibilitat mitjançant la participació social. Els objectius generals de l'ECEA són:

- Promoure un canvi de pensament i comportament en les persones que afavoreixi el trànsit de la societat catalana cap a la sostenibilitat.
- Que totes les persones que participin d'una manera o altra en l'educació ambiental desenvolupin un pensament crític, adoptin els valors de la cultura de la sostenibilitat i actuïn d'acord amb ells.
- Utilitzar l'Estratègia per integrar tota la societat en els processos d'educació ambiental i per incidir en tota la població, sense excloure'n cap sector.
- Promoure plataformes de comunicació entre el teixit associatiu, l'Administració i altres institucions.
- Aconseguir sinèrgies de participació.

Alineats amb els objectius internacionals i nacionals, els objectius de l'ECEA també s'han de correlacionar amb els propis objectius del Pla director d'educació ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura. Totes les accions que s'hi duguin a terme han de, d'una manera o d'una altra, perseguir la consecució d'aquests objectius generals.

2.3.2 Congrés Nacional d'Educació Ambiental de Catalunya

L'any 2018 es va dur a terme el Primer Congrés Nacional d'Educació Ambiental de Catalunya (CNEA). La segona edició es va dur a terme en diverses sessions de treball conjunt entre diferents administracions, ens i entitats i va concloure una declaració que aplega les [conclusions principals del Congrés](#). Aquest decàleg està format per 10 principis rectors i 7 compromisos que les entitats han adquirits com a seus.

El Pla director de la Vall del Ges, Orís i Bisaura pot ser un clar exemple sobre com respondre al decàleg que es va redactar en el segon Congrés. En aquest decàleg es parla d'una transformació col·lectiva, l'educació ambiental com a resposta, l'actuació a escala local i l'establiment d'aliances, els quals són elements que conformen l'esperit del Pla director d'educació ambiental de la Vall de Ges, Orís i Bisaura.

2.3.3 Xarxa per la Conservació de la Natura

El febrer del 2019, es van fusionar la Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya (XVAC) i la Xarxa de Custòdia del Territori (XCT). Fruït de la fusió, la XCT va canviar de nom, a Xarxa per a la Conservació de la Natura (d'ara endavant XCN).

La XCN és una entitat sense ànim de lucre de 2n nivell declarada d'utilitat pública. Està formada per associacions, fundacions, administracions públiques, empreses, universitats i centres de recerca.

La seva missió és promoure la conservació de la natura mitjançant la implicació social, principalment a través de les entitats de custòdia i de voluntariat ambiental, a qui la XCN dona suport i amb qui treballa de forma col·laborativa, i establint aliances per fer compatibles les activitats humanes amb la sostenibilitat dels ecosistemes. Les finalitats de l'entitat es poden consultar [aquí](#).

La visió de la XCN és la d'una *Catalunya justa, socialment i ambientalment, on el benestar social i la conservació de la natura siguin valors centrals*. Concretament vol esdevenir una xarxa àmplia, influent, estructurada i consolidada on les entitats ambientals i els diversos col·lectius vinculats vegin amplificada i reforçada la seva capacitat d'actuació. Per tant, el Pla Director pot recollir aquesta visió d'horitzó de la XCN, tot recollint els beneficis de la custòdia del territori i del voluntariat ambiental.

2.3.4 Pla marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals (2022-2026)

El Pla marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals defineix unes línies estratègiques bàsiques i consensuades que constitueixin un referent per als diferents espais naturals de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona en matèria d'educació ambiental i voluntariat. D'aquesta manera, es pretén que els diferents Parcs Naturals puguin desenvolupar el seu propi Pla Director d'educació ambiental adaptat a les característiques i particularitats de cada entorn.

Així mateix, també és un pla que pretén integrar i articular diferents agents clau del territori i metodologies participatives d'educació ambiental i voluntariat per unificar criteris i aconseguir nivells de qualitat uniformes entre els diferents programes educatius.

El Pla marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals marca uns objectius clars respecte a l'educació ambiental:

- **Incrementar la valoració i estima social dels espais de la XPN** mitjançant la descoberta i el coneixement dels valors naturals, culturals i paisatgístics, i del funcionament dels ecosistemes.
- **Conscienciar sobre les problemàtiques socioambientals** que existeixen als espais de la XPN i fomentar la cerca i proposta de solucions per afrontar-les i resoldre-les.
- Aconseguir que els usuaris i visitants **entenguin la necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals**, que actuïn de manera respectuosa quan hi interaccionin i minimitzin els impactes negatius que poden causar.
- **Posar en valor els productes i sabers locals** amb pràctiques socioambientals responsables amb el territori.
- **Aconseguir el compromís, la participació i la corresponsabilitat de la població local i visitant** en la conservació i gestió dels espais de la XPN, tant a títol individual com col·lectiu.
- Assolir una **bona qualitat de l'oferta de serveis i programes** d'educació ambiental a la XPN.

- I també estableix uns objectius sobre el voluntariat ambiental:
- **Contribuir a la conservació, millora i difusió dels valors naturals i culturals dels espais de la XPN** a través de la implicació desinteressada de persones compromeses amb l'entorn mitjançant accions de voluntariat.
- **Incrementar la valoració dels espais naturals i la vinculació al territori** mitjançant accions de voluntariat.
- **Canalitzar i donar resposta a les demandes de la ciutadania**, de les entitats sense ànim de lucre i d'altres agents socials d'implicar-se de manera voluntària en la conservació i gestió dels valors naturals i culturals dels espais de la XPN.
- **Fomentar la governança i la participació**, generant i mantenint espais de participació i col·laboració entre els òrgans gestors dels parcs, la societat civil organitzada (especialment entitats d'àmbit local) i la ciutadania, que permetin teixir i consolidar complicitats a mitjà i llarg termini.
- **Promocionar, orientar i oferir suport a les entitats** que vulguin dur a terme accions de voluntariat dins l'àmbit dels espais de la XPN.

Així, recollint les línies estratègiques i objectius que es plantegen al Pla marc són les serveixen de guia pel Pla director d'educació ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura.

2.4 Context municipal

Per acabar de contextualitzar i emmarcar el present Pla director d'educació ambiental, s'ha realitzat una cerca sobre normativa ambiental a nivell municipal. En ser municipis relativament petits, s'ha trobat que a escala municipal no hi ha normativa establerta sobre educació ambiental de manera específica, i qui ha tingut el paper principal, ha estat el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura que ha donat suport als diferents municipis de la regió.

Per altra banda, sí que s'ha trobat normatives i ordenances a nivell municipal que tracten temàtiques ambientals com l'estalvi energètic, la transició energètica o el verd urbà. Aquestes últimes també s'han recollit en aquest Pla director en ser temàtiques clau de l'educació ambiental. Val a dir, que donada la naturalesa i les peculiaritats de cada un dels municipis, no s'han detectat reglaments municipals que puguin afectar al present projecte dels ajuntaments de Vidrà i Sant Quirze de Besora.

2.4.1 Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i Parc Natural del Castell de Montesquiú

El present Pla director està promociat, a més de la Diputació de Barcelona, pel Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura. Aquest organisme juga un paper fonamental en l'educació ambiental, la transició energètica i el patrimoni natural d'aquest territori.

El Consorci és una agrupació de 8 municipis (Torelló, Sant Vicenç de Torelló, Orís, Sant Quirze de Besora, Montesquiú, Sora, Vidrà i Santa Maria de Besora) que treballa de forma conjunta al servei de la ciutadania per oferir-los un ampli ventall de serveis, que engloben des del suport a les empreses, fins a la formació de la ciutadania, passat per la gestió del patrimoni entre d'altres.

Dins dels diferents àmbits d'actuació, és en el servei de Medi Ambient on es desenvolupa el present projecte, a més del servei de Transició energètica i Patrimoni:

Servei de Medi Ambient

El [servei de Medi Ambient](#) vol promoure i impulsar el desenvolupament territorial sostenible dels municipis que formen part de la Vall del Ges, Orís i Bisaura. Entre els seus objectius es troben els següents:

- Millorar la qualitat ambiental de l'espai urbà.
- Millora de la gestió dels residus municipals.
- Foment de l'estalvi energètic i de l'ús de renovables.
- Adaptació dels municipis al canvi climàtic.

S'ofereix suport tècnic als ajuntaments que formen part de l'àmbit territorial del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura en:

- Coordinació i planificació del verd urbà i de l'espai públic.
- Gestió de residus.
- Gestió del servei municipal d'horts urbans.
- Foment de l'estalvi energètic i l'ús de renovables.
- Organització de campanyes i accions de sensibilització.
- Participació en la taula supramunicipal per la qualitat de l'aire.

Servei de Transició Energètica

El [servei de Transició energètica](#) vol promoure el canvi de Cultura Energètica i la lluita contra l'emergència climàtica, impulsar la mobilitat urbana i interurbana sostenible i fomentar la conscienciació i l'educació energètica als centres educatius entre d'altres.

Així mateix, ofereix suport tècnic als ajuntaments que formen part de l'àmbit territorial del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura en:

- Educació: Impuls de campanyes de sensibilització en centres educatius.
- Participació: Xerrades i presentacions sobre energia.
- Ciutadania: Suport personalitzat amb cita prèvia (online o presencial).
- Comunitats energètiques: Suport a la creació i acompanyament a Comunitats energètiques del territori.
- Indústria: Suport personalitzat a través del servei de PROENERGIA.
- Subvencions: Tramitacions d'ajuts vinculats a les energies renovables i eficiència energètica.
- Mobilitat: Suport a l'impuls del Bici-bus i el cotxe elèctric compartit.
- Equipaments: Anàlisi energètica a través de la monitorització de consums en edificis municipals.

Servei de Patrimoni

Aquest [servei de Patrimoni](#) treballa per posar en valor el patrimoni natural, cultural i paisatgístic de la Vall del Ges, Orís i Bisaura mitjançant un treball en xarxa amb diferents agents del territori vinculats a la protecció i a la interpretació dels béns naturals i culturals. Les actuacions que es duen a terme busquen connectar el patrimoni de l'entorn més proper amb la seva població, afavorir-ne el seu coneixement i valoració i oferir la possibilitat de gaudir-lo fent-ne un ús actiu i respectuós.

El consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura té un conveni amb la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Montesquiu referent a la gestió de serveis dins l'àmbit de l'ús públic i la promoció econòmica vinculats al [Parc del Castell de Montesquiu](#).

Situat entre els termes municipals de Montesquiu, Sant Quirze de Besora, Santa Maria de Besora, Sora i Vidrà, el Parc del Castell de Montesquiu, de 546 hectàrees, es troba travessat longitudinalment pel riu Ter, és un dels elements vertebradors del Pla director d'educació ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, ja que aquest és un element unificador de territori.

El Castell de Montesquiu té una gran importància per la ciutadania en ser un punt on conflueixen natura, cultura i història del territori i esdevé un punt de trobada per la població. En aquest parc natural s'hi realitzen periòdicament diverses activitats culturals, ambientals i de conscienciació enfocades a la ciutadania de la regió.

- Itineraris/passejades guiades.
- Exposicions temàtiques sobre natura.
- Conferències, cursos i tallers de caràcter ambiental.

Així mateix, també s'hi realitzen activitats dirigides als centres educatius de la regió que solen ser sortides al Parc natural del Castell de Montesquiu i visites guiades al Castell de Montesquiu.

2.4.2 Ajuntament de Torelló

Pla director de Verd Urbà de Torelló (PDVU) (Juny 2020)

El [Pla director de Verd Urbà de Torelló](#) és una eina de planificació que orienta les decisions presents i futures, i serveix de marc referent en la gestió i manteniment dels espais verds urbans del municipi.

Aquest Pla Director comprèn tots els espais verds de l'àmbit urbà on l'Ajuntament de Torelló realitza el manteniment i també aquells on fa actuacions puntuals al llarg de l'any.

Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible del municipi de Torelló (2009 a 2020)

29 **Història i patrimoni: la Farga i l'ermita de Sant Moí**
D'OCT
Passejades guiades | Rutes, travesses i manxes
Lloc: Parc del Castell de Montesquiu
Població: Montesquiu
Horari d'inici: 8.45 h
Alba Rovira
Tot recorrent corriols i senders del Parc del Castell de Montesquiu, descobrirem el destacat passat industrial del riu Ter amb la que va ser la gran colònia de la Farga.

29 **Notes de veu | Passejades literàries | Veus femenines**
D'OCT
Itineraris guiats | Passejades guiades | Recitals
Lloc: Santa Maria de Besora
Població: Santa Maria de Besora
Horari d'inici: 10 h
Detall cartell
Caminnarem pel Bisaura acompanyats de literatura i música a través de tres itineraris circulars que ens permetran redescobrir indrets del territori escoltant veus diverses.

Montesquiu
28 **Explosió de colors! | Activitats de tardor**
D'OCT
Cursos i tallers
Lloc: Parc del Castell de Montesquiu
Població: Montesquiu
Horari d'inici: 11 h
Taller d'art i
Consorti de la Vall del Ges, Orís i Bisaura
natura. Experimentarem amb els tons de la tardor, crearem els nostres propis colors amb tècniques antigues i pintarem prenent consciència de l'entorn natural.

Montesquiu
22 **Fira de la Nou - Concert a Montesquiu d'En Clau de Tres. Música amb ànima**
D'OCT
Concerts
Lloc: A la Pèrgola
Població: Montesquiu
Horari d'inici: 12.30 h
En Clau de Tres
En Clau de Tres ens ofereix un repertori que va de la música tradicional americana i llatinoamericana fins a arribar a la música de casa nostra.

Aquest [Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible](#) va marcar uns objectius estratègics respecte a la reducció d'emissions i els àmbits d'actuació on l'Ajuntament pretenia realitzar una major incidència per la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH).

Aquest pla d'acció es va realitzar de forma participativa entre l'equip de govern, les persones treballadores de l'Ajuntament i la ciutadania.

2.4.3 Ajuntament de Sant Vicenç de Torelló

Dins de les accions realitzades per l'Ajuntament de Sant Vicenç de Torelló es destaca l'organització i celebració d'Espais de Debat Educatiu, l'any 2018, realitzats de forma conjunta amb la Diputació de Barcelona. En aquests espais es buscava tractar, amb les famílies, temes com l'autonomia personal, les responsabilitats en tasques domèstiques i en tasques escolars i la convivència als equips esportius, entre d'altres.

D'altra banda, l'any 2018 es va redactar el Pla director dels espais verds i l'arbrat en el que es va fer un anàlisi de la situació del verd urbà, que en línies generals era bona tot i la baixa biodiversitat de l'arbrat viari, i en el que es van marcar objectius com dotar d'identitat pròpia les zones verdes i arbrades del municipi i millorar-ne l'estat i l'estètica. A més, també es compta amb un Pla de poda de l'arbrat.

Amb l'objectiu d'aconseguir la neutralitat de les emissions l'any 2050, l'any 2023 els ajuntaments de Sant Vicenç de Torelló, Orís, Sora i Montesquiú van redactar, de forma conjunta, el Pla de transició energètica. En aquest document estratègic, s'hi inclou un inventari de consums energètics i d'emissions de gasos d'efecte hivernacle de cada municipi amb la voluntat de definir les accions necessàries per reduir-les. Els eixos del Pla són l'Ajuntament, els edificis, la mobilitat, els residus, la governança, la pobresa energètica i altres. És en l'eix de Governança en el que s'esmenta l'educació com punt clau per la capacitat de la societat civil.

2.4.4 Ajuntament d'Orís

Ordenança per a la promoció de les instal·lacions d'autoconsum amb energia fotovoltaica (2019)

La [Ordenança per a la promoció de les instal·lacions d'autoconsum amb energia fotovoltaica](#) estableix una regulació municipal que incentiva la implantació de les instal·lacions d'autoconsum amb energia solar fotovoltaica en l'àmbit municipal i permet el desenvolupament de la generació elèctrica distribuïda en tot el territori, tot transformant a la vegada el model econòmic relacionat amb la generació elèctrica cap a un de més sostenible i ecològic.

Aquest municipi també compta amb el Pla de transició energètica conjunt esmentat en el punt anterior.

2.4.5 Ajuntament de Sant Quirze de Besora

Pla director de Verd Urbà de Sant Quirze de Besora (PDVU) (Setembre 2022)

El [Pla director de Verd Urbà de Sant Quirze de Besora](#) és un instrument de planificació que guia les decisions actuals i futures, i actua com a marc de referència per a la gestió i el manteniment dels espais verds urbans del municipi

Aquest Pla Director comprèn tots els espais verds de l'àmbit urbà on l'Ajuntament de Sant Quirze de Besora realitza el manteniment i també aquells on fa actuacions puntuals al llarg de l'any. En aquest Pla director es procura contribuir amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Pla de Transició Energètica de Sant Quirze de Besora (Setembre 2022)

El [Pla de Transició Energètica](#) forma part del Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima i s'ajusta al "Pacte d'alcaldes i alcaldesses per al clima i l'energia" de la UE, seguint la metodologia establerta des de l'Oficina Tècnica de Canvi Climàtic i Sostenibilitat.

El Pacte d'alcaldes i alcaldesses pel Clima i l'Energia compromet als municipis adherits a anar més enllà dels objectius comunitaris de reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle mitjançant actuacions relacionades amb l'eficiència energètica i les fonts d'energies renovables.

Com a objectius a assolir per l'any 2030 té els següents:

- Reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle més d'un 40%.
- Enfortir la capacitat per adaptar el municipi als impactes inevitables del canvi climàtic i esdevenir més resilient.
- Garantir l'accés a una energia segura i sostenible a tota la ciutadania.

A més dels plans esmentats anteriorment, aquest municipi també compta amb un Pla de poda de l'arbrat i del Pla Director de la Riera de Cussons.

2.4.6 Ajuntament de Montesquiu

El [Pla d'Acció Municipal](#) (2020-2027) de l'Ajuntament de Montesquiu és un document estratègic i un instrument de planificació que defineix quins són els objectius, les línies a seguir, les intencions i les accions més rellevants que configuren i configuraran l'acció del govern de Montesquiu per als propers 7 anys.

Aquest Pla d'Acció té previstes diverses accions que estan encaminades a millorar la sostenibilitat del municipi de Montesquiu:

- Crear un Pla de Transició Energètica municipal.
- Crear un Pla de Residus per millorar la seva recollida.
- Impulsar campanyes de sensibilització ciutadana per conscienciar sobre la situació climàtica i les problemàtiques ambientals de la regió.
- Elaborar i donar a conèixer la Guia Verda, document que posa en valor la relació que hi ha entre medi ambient i salut.

A més del Pla d'Acció Municipal, Montesquiú també compta amb el Pla de transició energètica elaborat de forma conjunta entre diferents municipis.

2.4.7 Ajuntament de Sora

La Ordenança per la promoció de les instal·lacions d'autoconsum amb energia fotovoltaica estableix una regulació municipal que incentiva la implantació de les instal·lacions d'autoconsum amb energia solar fotovoltaica en l'àmbit municipal i permet el desenvolupament de la generació elèctrica distribuïda en tot el territori, tot transformant a la vegada el model econòmic relacionat amb la generació elèctrica cap a un de més sostenible i ecològic.

Sora també compta amb el Pla de transició energètica conjunt entre 4 municipis de la Vall del Ges.

3. OBJECTE I ABAST DEL PLA DIRECTOR

3.1 Objecte

El Pla director d'un programa d'activitats d'educació ambiental és el document bàsic de gestió del mateix, és a dir, la referència bàsica de funcionament per a tots els actors que hi intervenen.

L'objectiu és crear una estratègia d'educació ambiental pels municipis del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, i obtenir un pla director que marqui objectius i actuacions a dur a terme, de manera coordinada i global, pels propers quatre anys.

La redacció d'aquest Pla director s'ha desenvolupat mitjançant successives reunions de treball i sessions de participació: una reunió d'inici, reunions d'anàlisi de documentació, reunions de seguiment i una reunió final.

3.2 Abast territorial

El Pla director té la seva àrea d'influència a La Vall del Ges, Orís i Bisaura, que està formada per 8 municipis amb un alt valor paisatgístic, ecològic i cultural.

Aquest territori està situat al nord de la comarca d'Osona, format pel Bisaura al nord, la vall del Ges al sud-est i Orís al sud-oest. Al Bisaura trobem els municipis de Montesquiú, Sant Quirze de Besora, Santa Maria de Besora, Sora i Vidrà. A la Vall del Ges, Sant Pere de Torelló, Sant Vicenç de Torelló i Torelló. I també s'hi engloba el municipi d'Orís.

Font: Xarxa de Parcs Naturals

3.3 Metodologia d'elaboració

S'ha aplicat una metodologia participativa i que ha inclòs tant a agents rellevants del territori com a la ciutadania. Per això, s'ha desenvolupat un procés participatiu que ha constatat de diferents parts:

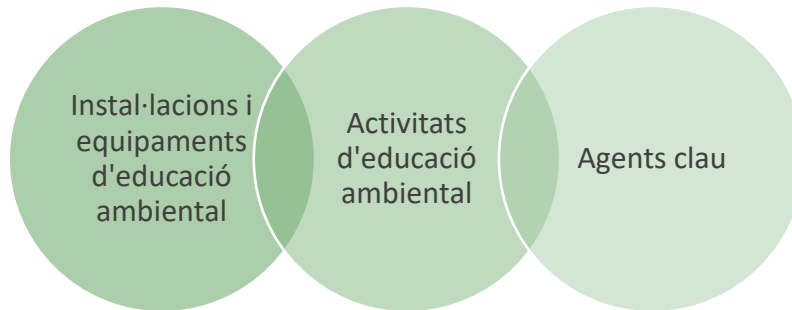
- Entrevistes en profunditat
- Enquestes adreçades a la ciutadania
- Enquestes adreçades a personal del món local, entitats ambientals i món educatiu
- Tallers participatius oberts a la ciutadania

S'ha seguit un procés de 7 fases per elaborar la redacció del Pla Director, les següents:

4. DIAGNOSI

En primer lloc, és rellevant dur a terme una diagnosi per conèixer la realitat del territori. En aquesta diagnosi s'analitzen i estudien els següents aspectes:

Per tal de poder fer una diagnosi acurada del context de desenvolupament del Pla, s'ha comptat amb una gran quantitat de documentació facilitada amb la que s'ha elaborat un llistat de les instal·lacions i equipaments, el qual s'ha complementat amb una cerca d'altres espais d'interès, i s'ha seguit la mateixa metodologia de recerca d'informació per les activitats d'educació ambiental. En el cas del treball amb els agents clau, s'han elaborat un conjunt d'eines: entrevistes personals i enquestes en profunditat.

4.1.1 Instal·lacions i equipaments d'educació ambiental a Vall del Ges, Orís i Bisaura

La taula següent mostra el recull de les instal·lacions i equipaments que ofereixen activitats d'educació ambiental a la Vall del Ges, Orís i Bisaura per poder tenir una imatge global dels serveis ambientals que s'han realitzat o s'estan oferint actualment en aquesta regió.

Instal·lacions i equipaments d'educació ambiental a la Vall del Ges, Orís i Bisaura

Instal·lació/equipament	Descripció	Activitats que es realitzen	Públic destinatari
<u>Castell de Montesquiú</u>	Edifici històric conservat i element emblemàtic de la Vall del Ges, Orís i Bisaura. El Castell ha recuperat el seu lligam amb el territori i s'ha integrat al conjunt del Parc Natural.	<ul style="list-style-type: none"> - Visites escolars al castell - Buscabosc - Espai d'art la Cabana del Castell (exposicions d'art contemporani dedicades a l'estudi i a la interpretació del territori i l'entorn natural) - Sortides guiades per descobrir el territori - Tallers i cursos de natura - Jornades tècniques i formatives 	Públic general, familiar i escolar
<u>Agència local de l'energia d'Osona</u>	Projecte desendolla't L'objectiu principal és el de promoure l'estalvi energètic i millorar l'eficiència energètica dels centres d'ensenyament d'infantil i primària de la comarca d'Osona.	<ul style="list-style-type: none"> - Maleta pedagògica <i>Desendolla't</i> 	Públic escolar
<u>Consorci del Ter</u>	Fomentar la cohesió, la participació i la sensibilització de tot l'entramat social per afavorir el desenvolupament sostenible del territori que configura l'espai fluvial del Ter.	<ul style="list-style-type: none"> - Exposició sobre fauna i flora autòctona del Ter - Exposició sobre el perill de les espècies invasores - Sortides de flora i fauna del Ter - Activitats obertes a la ciutadania (anellament d'aus, taller de rastres...) - Xerrades als centres educatius 	Públic general i escolar
<u>La Solana - Centre de desenvolupament forestal</u>	El Centre de desenvolupament forestal (CDF) és un espai per al coneixement i la difusió del sector forestal. Funciona com a espai de trobada dels diferents agents que conformen el sector i és també seu del Centre de formació forestal especialitzada.	<ul style="list-style-type: none"> - Exposició "Bosc, economia i societat" - Activitats dirigides a professionals del sector forestal 	Públic professional del sector forestal i públic general
<u>Escola de Natura les Codines</u>	L'equipament està habilitat perquè grups escolars hi facin estades d'un o més dies per iniciar-se en el coneixement del medi amb programes pedagògics.	<ul style="list-style-type: none"> - Itineraris guiats per la natura - Estades d'educació ambiental - Sortides d'un dia - Colònies i estades de cap de setmana per esplais, famílies i grups - Excursions - Jornades de voluntariat 	Públic escolar i general

4.1.2 Activitats d'educació ambiental a la Vall del Ges, Orís i Bisaura

En aquest apartat es recullen les diferents activitats d'educació ambiental que s'ofereixen al territori. En primer lloc, es destaquen les activitats i accions que es duen a terme des del Parc del Castell de Montesquiú, ja que aquest és un element vertebrador de la Vall del Ges, Orís i Bisaura.

Activitat/acció	Descripció	Públic destinatari
Activitats de primavera i tardor	Sortides temàtiques entorn el medi natural concentrades en els mesos de primavera i tardor. Projecte iniciat l'any 2013. - Una mitjana de 18 sortides a l'any.	Públic general i familiar
Rutes guiades	Rutes guiades per guies naturalistes per conèixer l'entorn natural de l'EIN Serres de Milany - Santa Magdalena i Puigsacalm - Bellmunt. Projecte iniciat l'any 2014. - Una mitjana de 15 sortides l'any	Públic adult
La cabanya	Projecte d'art i educació ambiental. Exposicions d'art contemporani dedicades a l'estudi i a la interpretació del territori i l'entorn natural. Cada exposició persegueix l'objectiu de sensibilitzar-nos vers les problemàtiques que afecten el medi ambient, oferint oportunitats per aprendre i assajar nous punts de vista, nous comportaments i noves formes de vida més respectuoses amb el planeta. Projecte iniciat l'any 2023	Públic general i escolar
Buscabosc	El buscabosc és un joc de <i>geocaching</i> per aprendre sobre la gestió forestal sostenible al Parc del Castell de Montesquiú. Trobaràs 5 tresors amb unes fitxes didàctiques sobre els temes següents: - Les aclarides: Per què tallem arbres? - La Biomassa: Què en fem de la fusta? - El bosc de pi roig i la roureda - Sanitat forestal: trampes per a barrinadors - Les pastures Projecte iniciat l'any 2012. Activitat lliure.	Públic general i escolar
Coneguem els nostres parcs	Programa d'educació ambiental promogut i gestionat per la Gerència de Serveis d'Espais Naturals de l'Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals de la Diputació de Barcelona, promou i gestiona el programa d'educació ambiental Coneguem els nostres parcs, per tal de donar a conèixer el medi natural més proper i la sensibilització envers el patrimoni natural i cultural. Projecte iniciat l'any 2011.	Alumnat de 6è de primària
Viu el parc a l'escola	Viu el parc és un programa organitzat per l'Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals de la Diputació de Barcelona amb la finalitat del programa és donar a conèixer el medi natural més proper i afavorir la presa de consciència de la problemàtica mediambiental. Projecte iniciat l'any 1992	Alumnat de 5è de primària de les escoles de l'àmbit del parc
Activitats puntuals a petició de les escoles	Les escoles del Bisaura, especialment de Sant Quirze de Besora i Montesquiú, sovint fan peticions d'activitats específiques relacionades amb: Ocells, Miradors, Arborètum, Les fonts	Alumnat d'educació primària
Publicació "Els Ocells de l'EIN Serres de Milany - Santa Magdalena i Puigsacalm - Bellmunt"	Fruit de la col·laboració entre el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, la Fundació Barcelona Zoo, el GNO i el GACO, es va editar un desplegable per donar a conèixer els ocells que habiten l'Espai d'Interès Natural de les Serres de Milany - Santa Magdalena i Puigsacalm - Bellmunt. Es continuarà amb l'edició de més desplegables per donar a conèixer la fauna de l'EIN.	Tot i tipus de públic lector

Altres propostes d'educació ambiental del territori tant per a públic escolar com general són:

Activitat/acció	Descripció	Públic destinatari
Accions periòdiques	<p>Fem dissabte: <i>Let's clean Europe</i> És una activitat que actualment s'està duent a terme a <u>Torelló</u>, <u>Sant Quirze</u> i <u>Montesquiú</u> que consisteix en netejar el medi natural de residus, classificar-los i pesar-los. L'activitat es complementa amb un esmorzar i alguna activitat, taller de reutilització de materials, exposició d'escultures fetes amb els plàstics recuperats etc. Es fa la inscripció a l'ARC i ens faciliten material per oferir a la població, bosses per cada participant i sacs grans per classificar els residus per tipologies. Dates del 6-8 de maig.</p>	Públic general i escolar
	<p>Festa de l'arbre: Festa històrica que consisteix en fer plantacions d'arbres, la majoria de bosc de ribera però també de verd urbà a les escoles, zones verdes etc. <u>A Torelló</u>: alumnes de 1r i 2n de cicle inicial de Torelló de les 5 escoles. A les <u>Llars d'infants</u>: Blancaneus i Cabanya es planten arbustives normalment <u>A Sant Vicenç</u>: alumnes de l'escola Lloriana, alguns anys s'han fet plantacions a l'escola i d'altres al verd urbà municipal.</p>	Públic escolar
Accions informatives	<p>Als municipis de <u>Torelló</u> i <u>Sant Quirze</u> es posen cartells a l'arbrat de nova plantació amb el nom científic i comú de les espècies i la data de plantació. Arborètum a Sant Quirze de Besora. Cartells informatius de la Vespa Asiàtica: s'instal·len cartells informatius als punts on s'ha desactivat un rusc, sempre que l'espai ho permeti.</p>	Públic general
Xerrades puntuals a les escoles	Xerrada sobre la vespa asiàtica, sobre la separació dels residus, sobre les formigues, espècies invasores... a diferents escoles de <u>Torelló</u> , <u>Sant Quirze</u> , <u>Vidrà</u> , <u>Santa Maria</u> . Dates: sota demanda.	Públic escolar
Horts escolars	Programa d'horts escolars a 5 escoles de <u>Torelló</u> , des de Medi Ambient i la cooperativa Sambucus es dona suport a les escoles a cultivar el seu hort.	Públic escolar
Horts socials	Horts del Castell i de l'espona, s'ofereix formació de compostatge, calendari de plantacions, reg gota a gota	Públic general
Cens de rapinyaires nocturns	A <u>Torelló</u> col·locació de caixes niu, elaboració de pòsters, es fan revisions i inventari anual a través de l'empresa Biodiversitat.cat Elaboració de caixes niu per part dels avis del museu de la torneria.	Públic escolar i general
<u>Línia Verda</u> Sant Quirze de Besora	<p>Recurs d'educació ambiental per apropar el medi ambient a nens i nenes i, de l'altra, servir d'ajuda a tots aquells pares, mares, tutors, etc. que desitgin dur a terme jocs o activitats didàctiques sobre el medi ambient amb infants:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manuals i jocs per aprendre i divertir-te amb el medi - Activitats destinades a conscienciar els nens. <p>Activitat lliure.</p>	Públic escolar i infantil

Així mateix, també es realitzen activitats relacionades amb l'energia i la prevenció en el malbaratament energètic tant en àmbit escolar, empresarial o a la llar:

Activitat/acció	Descripció	Públic destinatari
Projecte "Mira l'Energia"	<p>Aquest projecte involucra a diferents escoles i instituts de la zona, a <u>Torelló</u> i del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura. Inclou accés a la monitorització energètica del consum d'electricitat de l'edifici.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 escoles de Torelló i 1 institut - 5 escoles del Consorci. <p>Recurs propi. Data de l'activitat: durada d'un curs escolar.</p>	Públic escolar

A-prendre el Sol	Es realitza l'estudi d'energia solar de l'escola Segimon Comas de <u>Sant Quirze de Besora</u> Recurs tècnic del catàleg de la DIBA (empresa externa, Lavola) Data de l'activitat: 8 sessions al llarg del curs escolar.	Públic escolar
Xerrades informatives	- Xerrades informatives sobre energia - Promoció de les comunitats energètiques - Xerrades sobre el cotxe compartit de l'Aj.de <u>Torelló</u> Recurs propi.	Públic general
Suport energètic a la ciutadania	Visites concertades presencials o online (a <u>Torelló</u> , <u>Sant Quirze</u> , <u>Montesquiu</u> i <u>Orís</u>). Recurs propi.	Públic general
Suport energètic a l'empresa	Visites concertades presencials o online Recurs propi.	Públic empresarial
	Gestor energètic compartit Recurs extern.	Públic empresarial
	Esmorzars de polígons Xerrades sobre energia amb empresaris de diferents pobles (<u>Sora</u> , <u>Sant Quirze</u> , <u>Sant Vicenç</u> i <u>Torelló</u>) Recurs propi.	Públic empresarial
Setmana europea de la mobilitat sostenible 2023	Diverses activitats emmarcades en la Setmana europea de la mobilitat sostenible: - Explicació del cotxe elèctric compartit - Presentació del Camí del riu - Presentació del Bicibús - <i>Reparatruck</i> (contractació taller reparació bicis) Recurs propi. Data de l'activitat: setmana europea de la mobilitat sostenible.	Públic general
BiciBus	Impuls del Bici-bús a <u>Torelló</u> i <u>Sant Vicenç</u> . Assessorament <i>CanvisEnCadena</i> Recurs extern.	Públic escolar

Per altra banda, hi ha previsió d'incorporar noves accions i activitats properament a la Vall del Ges, Orís i Bisaura, una part vinculades al Pla Local de Prevenció de Residus (PLP) i altres vinculades al contracte de Gestió d'Aus Urbanes, al municipi de Torelló.

Activitat/acció	Descripció	Públic destinatari
Pla Local de Prevenció de Residus	Consisteix en tenir un cronograma d'accions per prevenir residus i marcar un % de reducció després de 4 anys. Les accions que es duren a terme seran tallers de reutilització com: - Taller de reparació de bicicletes - Taller de costura - Taller contra el malbaratament alimentari - Xerrades de prevenció de plàstics d'un sol ús	Públic general i escolar
Anellament d'ocells	Amb el contracte de gestió d'aus urbanes al municipi del <u>Torelló</u> s'inclourà una activitat ambiental de cens d'aus	Públic escolar

4.1.3 Agents clau de la Vall del Ges, Orís i Bisaura

El recull dels grups d'interès i d'agents clau s'ha realitzat mitjançant el coneixement del territori, la informació facilitada pel Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i per l'aplicació del mètode **bola de neu** que consisteix en demanar a persones conegudes més noms i contactes, unes ens porten a les altres.

El conjunt d'agents clau tant identificats com seleccionats per fer entrevistes en profunditat han estat:

Núm	Agent	Tipologia d'agent	Observacions
1	Viladrau Educació	Escola verda	Ens Entrevistat
2	Consorci del Ter	Entitats - tercer sector	
3	Fundesplai	Entitats - tercer sector	
4	Grup Naturalistes d'Osona	Entitats - tercer sector	
5	Agrupació de Defensa Forestal Bisaura	Entitats - tercer sector	
6	Leader Ripollès Ges i Bisaura	Entitats - tercer sector	
7	Ajuntament de Torelló	Regidories i alcaldies	
8	Ajuntament de Torelló	Regidories i alcaldies	
9	Ajuntament de Torelló	Regidories i alcaldies	
	Ajuntament de Sant Vicenç	Regidories i alcaldies	
10	Ajuntament d'Orís	Regidories i alcaldies	
11	Ajuntament de Sant Quirze	Regidories i alcaldies	
12	Ajuntament Sant Quirze	Regidories i alcaldies	
	Ajuntament de Montesquiu	Regidories i alcaldies	
13	Ajuntament de Montesquiu	Regidories i alcaldies	
	Ajuntament de Montesquiu	Regidories i alcaldies	
	Ajuntament de Sora	Regidories i alcaldies	
14	Ajuntament de Besora	Regidories i alcaldies	
15	Ajuntament de Vidrà	Regidories i alcaldies	
16	Ajuntament de Vidrà	Regidories i alcaldies	
17	Escola Vall del Ges IES Cirvianum INS Bisaura	Escola	Exclòs
18	Escola Marta Mata	Escola	
19	Escola Fortià Solà	Escola	
20	Escola Rocaprevera	Escola	
21	Escola Segrats Cors	Escola	
22	Escola Lloriana	Escola	
23	Escola Segimon Comas	Escola	
24	Escola El Rocal (Montesquiu)	Escola	
25	Escola Baumeta (Sta Ma Besora)	Escola	
26	Escola Santa Bàrbara (Vidrà)	Escola	
27	Escola d'Arts Plàstiques de Torelló	Escola	
28	La Solana	Escola	
29	Escoltes de Torelló	Escola	
30	Societat Catalana d'Herpetologia	Escola	
31	Agrupació Astronòmica d'Osona	Escola	
32	Centre Excursionista de Torelló	Centre Excursionista	
33	Centre Excursionista de Sant Quirze	Centre Excursionista	
34	Facultat de Ciències i Tecnologia de la Universitat de Vic	Universitat	
35	Comunitat energètica Lloriana	Comunitat energètica	
36	Comunitat energètica Pescaenergia	Comunitat energètica	

La manera d'arribar als agents clau ha sigut amb l'elaboració d'un conjunt d'eines. A l'[Annex 1](#) es poden consultar els models de:

- [Annex 1.1](#) Entrevista en profunditat per **representants del món local**
- [Annex 1.2](#) Entrevista en profunditat per **representants del món educatiu i del tercer sector**
- [Annex 1.3](#) Enquestes dirigides a la **ciutadania**
- [Annex 1.4](#) Enquestes dirigides a persones del **món local i tercer sector**

A banda de les entrevistes i les enquestes, també s'han realitzat **3 tallers participatius**.

Per conèixer el detall de les entrevistes realitzades, es pot consultar el punt [4.2.3](#) i l'[Annex 1.6](#).

4.2 Conclusions de la informació recollida

A continuació, es detallen conclusions per cada un dels punts i també s'adjunten com annexos els informes que s'han entregat durant el procés d'elaboració del Pla.

4.2.1 Conclusions i anàlisi del recull d'instal·lacions i equipaments d'educació ambiental a la Vall del Ges, Orís i Bisaura

Les instal·lacions de la VGOB són principalment cinc i d'aquestes, quatre, tenen la característica de ser principalment per públic escolar i públic general. Concretament un, la Solana, es dirigeix a públic general i professional.

Es proposa estudiar l'opció d'ampliació d'equipaments disponibles dirigits al públic professional i del món local considerant que hi ha interès per part de les persones del món local d'augmentar el coneixement del territori.

Un espai que es considera rellevant a tenir en consideració, encara que no sigui estrictament un equipament, és el funcionament d'un Espai Test per tot el coneixement i possibilitats que aporta pel desenvolupament del territori tant en temàtiques de territori com de medi rural.

4.2.2 Conclusions i anàlisi de resultat de l'oferta d'activitats d'educació ambiental existent a la Vall del Ges, Orís i Bisaura

Les activitats d'educació ambiental a la VGOB s'han estudiat amb diferents prismes. En primer lloc, el recull que es pot consultar a l'apartat 4.1.2 i, en segon lloc, per tal de poder conceptualitzar el nou Programa d'Activitats, s'ha fet un buidatge i estudi de les dades creuant-les amb diversos indicadors com poden ser: el públic a qui es dirigeix, tipologia d'acció educativa, ubicació i la vinculació amb els objectius del Pla Marc.

Es pot consultar aquesta taula a l'[Annex 1.5](#) Conclusions i Taula d'anàlisi de resultats de l'oferta d'educació ambiental existent a la VGOB. A tall de recull de les idees força es consideren els següents punts:

Referent al públic:

- Tan sols hi ha 3 propostes pel públic d'agents econòmics i professionals de l'àmbit local i/o vinculats amb el territori. Aquests dos darrers punts es consideren estratègics i per aquest motiu es buscarà revertir-ho amb el Programa que es proposa.
- Les activitats per les escoles d'infantil i primària recullen més o menys un 30% de les activitats que es proposen a la VGOB.
- Mentre el públic general i famílies suma més o menys un 45% de les propostes, el públic de secundària i FP ocupa tan sols un 20% de l'oferta. Aquesta dada també es considera rellevant, ja que el públic objectiu jove és un dels que s'ha diagnosticat com un amb qui treballar. Per aquest motiu, la proposta de Programa d'Activitats també hi plantejarà més oferta.

Referent a la tipologia d'acció educativa.

L'oferta està prou repartida entre: itineraris, esdeveniments, rutes guiades i activitats autoguiades. Hi ha molt poca oferta de cursos, visites guiades i jornades de voluntariat. Sobretot aquest darrer es considera estratègic fer-ne més propostes.

Referent a la ubicació de les activitats per tipologia

Si considerem les activitats per la seva ubicació i tipologia i traiem de la variable el nombre d'activitats que si fan, podem observar que un 35% de les ocasions (considerant les rutes guiades per exemple, amb una sola entrada, no 15 que són les que es fan al llarg d'un any o una entrada per les activitats de primavera que en representen unes 9) les activitats passen al Castell de Montesquiu o les gestiona el mateix Castell de Montesquiu. En segon lloc, amb tan sols 5 entrades, serien les accions del Consorci del Ter.

Aquesta dada es considera molt rellevant, ja que hi ha una centralització molt clara i marcada de les activitats que poden passar físicament per al castell o no, però sí per la seva gestió.

A tall de percepció de les persones entrevistades i enquestades es creu unànimement (consultar el següent punt 4.2.3) que tenir el Castell és un punt molt positiu pel territori tot i que també unànimement es voldria que l'oferta d'activitats i propostes estigués més repartida al llarg de tot el territori de la VGOB.

Es considera rellevant el fet que l'Escola d'Arts Plàstiques de Torelló no ofereixi cap activitat vinculada amb l'educació ambiental. Aquest agent va participar, tal com es veurà al pròxim punt 4.2.3 i va mostrar el seu interès en la participació d'activitats en el territori aglutinadores. Es considera rellevant per tenir en compte en la possible cerca d'aliances, sinergies i col·laboracions.

Referent a la vinculació de l'oferta amb els objectius del Pla Marc

És molt rellevant observar com un 58,3% de tota la proposta es pot vincular amb l'objectiu 1 del Pla Marc sobre la valoració i estima social dels espais i, en segon lloc, amb un 20,8% l'objectiu 3 de necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals.

Aquests resultats són molt interessants perquè per plantejar un futur amb uns objectius clars, serà necessari que la proposta d'activitats equilibri més l'oferta entre els diversos objectius del Pla Marc.

Finalment, és remarcable el fet que el Castell de Montesquiú ofereix gairebé totes les seves activitats vinculades amb l'objectiu 1 mentre que el Consorci del Ter quatre de les seves 5 propostes inclouen l'objectiu 3. Aquestes dades poden ser rellevants per la cerca i creació de sinergies i aliances.

4.2.3 Conclusions i anàlisi del procés participatiu: resultats de les entrevistes, enquestes i taller participatiu

Amb la voluntat de recollir les sensibilitats, punts d'interès i opinions de la ciutadania, es va realitzar un procés participatiu en el qual es varen realitzar tres metodologies diferents:

- en primer lloc, entrevistes en profunditat realitzades a agents clau.
- en segon lloc, un model d'enquestes dirigit a la ciutadania en general, i un altre model d'enquesta dirigit a representants d'administració i entitats.
- i, en tercer lloc, tres tallers participatius.

Tot seguit es detallen punts forts de les conclusions de les entrevistes i del buidatge de les enquestes. Tanmateix, a l'Annex 1.6 es pot consultar l'Informe parcial que es va entregar durant el transcurs de la realització del Pla director titulat: "Informe de resultats del procés d'anàlisi (enquestes i entrevistes en profunditat) per l'elaboració del Pla director d'Educació Ambiental a la Vall del Ges, Orís i Bisaura".

A l'Annex 1.7 es pot consultar "l'Informe del Taller de participació sobre l'educació ambiental a la Vall del Ges, Orís i Bisaura" que també consta com a entrega parcial.

A tall de recull d'idees força, es considera molt rellevant per cada una de les modalitats:

ENTREVISTES

S'han fet un total de 18 entrevistes en profunditat a 14 agents diferents amb una durada d'entre 40 minuts i una hora. S'ha comptat amb dos models d'entrevistes, que difereixen en les preguntes de l'apartat de voluntariat i aprenentatge i servei: al entrevistar a entitats se'ls hi ha donat més pes.

Un cop realitzades les entrevistes, s'han valorat en una escala d'1 a 5 pel que fa a l'interès de l'entrevista. Els resultats de la valoració han estat un **27.8% de les persones entrevistades les ha valorat amb 5 punts**, un altre 27.8% de 4 punts i un últim bloc de 27.87% de 2 punts. Dues entrevistes amb valoració de 1 punt i 1 amb una valoració de 3 punts. Per tant, un 55,55% de les enquestes es van puntuar amb un interès d'entre 4 i 5 punts.

A continuació, es fa un resum dels grans blocs tractats i els punts forts de conclusions que se'n han extret:

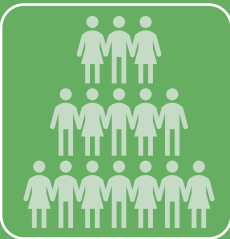
Comunicació

- Es considera majoritàriament que hi ha poca comunicació del que s'està fent d'educació ambiental: projectes i activitats.
- El Castell de Montesquiú està molt ben valorat com a icona/equipament clau tot i també és un sentir global que es podria repartir l'oferta d'activitats i propostes al llarg de tot el territori de la VGOB.
- Falta molt d'acompanyament a les mesures que ja es fan, que tot allò que ja es fa es comuniqui i a més a més cal que es comuniqui per tal d'arribar al públic objectiu.
- Cal diversificar més l'oferta i arribar a la resta de territori (sobretot Vall del Ges).
- La comunicació i sensibilització pot ser la solució perquè la ciutadania entengui més la necessitat de conservació. És un gran canal per fer canvis d'hàbits.

Administració, entitats i voluntariat

- És evident que l'administració, per les seves competències, disposa d'un marc més ampli sobre l'Educació Ambiental.
- Cal reforçar aspectes de la sostenibilitat que van més enllà de la mateixa conservació de l'entorn: la transició energètica, la gestió dels residus i /o el canvi climàtic.
- Cal vincular accions de voluntariat a altres àmbits, a banda dels residus, com poden ser: la conservació activa (ciència ciutadana, anellaments, seguiment de flora i fauna, ...) o unint la conservació i l'accessibilitat, entre molts altres.

Persones destinatàries

- Important arribar a mobilitzar la gent jove (18-30 anys), ja que participen molt poc de les activitats.
- Arribar també als gestors del territori.

Conservació de l'entorn

- Important arribar a mobilitzar la gent jove (18-30 anys), ja que participen molt poc de les activitats.
- Arribar també als gestors del territori.
- Es coneix poc el territori, els valors culturals, naturals i paisatgístics.
- L'educació formal vinculada amb l'educació ambiental varia molt en funció de la línia que porten les escoles. A la VGOB hi ha moltes diferències i és interessant mirar de crear una oferta que arribi al conjunt de la VGOB.
- Cal arribar a més públic, no només els convençuts.

Problemàtiques i alternatives

- Problemàtiques a diferents nivells: deixalles, espècies invasores, desconexió amb el medi, pèrdua de pastures, pèrdua de paisatge mosaic, la sobre freqüentació, activitats agressives pel territori...
- Alternatives o possibles solucions a les mateixes problemàtiques detectades: més punts d'informació a la VGOB i educadors itinerants, més activitats, augmentar els acords de custòdia del territori, implicació de més empreses per la conservació i projectes de valor afegit i per últim i sobretot, augment i millora de la comunicació de les coses que es fan i la sensibilització.

A moltes d'aquestes aportacions si voldrà també donar resposta i solució amb el Programa d'Activitats i el mateix Pla director.

ENQUESTES

Les enquestes es van compartir a les xarxes socials durant la setmana del 26 de gener coincidint amb el Dia Mundial de l'Educació Ambiental. De les 60 respostes de les enquestes, el 90% corresponen amb la ciutadania i el 10% restant amb personal de l'administració pública.

La dada més rellevant de les enquestes és l'alt absentisme de respostes i la baixa participació.

Un aspecte destacat, que coincideix totalment amb les entrevistes realitzades i, per tant, hi ha un consens total és en **percepció de falta de comunicació de les accions** que s'estan duent a terme tant des del Consorci, dels ajuntaments com també des de la ciutadania en general. Les accions que es fan no es comuniquen i no arriben al públic objectiu.

S'han separat els principals resultats tot diferenciant entre les enquestes d'entitats i administració i la ciutadania. Es pot observar que l'administració i entitats tenen més consciència i coneixements, tot i que tampoc molt significativament, deixant evidències d'una ciutadania participativa i conscienciada.

Coneixements

- Ciutadania: valoren el seu coneixement entre just/mig. Tanmateix, és molt rellevant que el 48% estan interessats en activitats presencials i un 15% en voluntariat.
- Personal de l'administració i entitats: tenen un coneixement del seu entorn entre just/mig i els agradaria millorar el seu nivell de coneixement. Un 28% que insisteix en la necessitat d'una bona comunicació, també per la gestió de residus.

Importància de la conservació

- Ciutadania: majoritàriament s'entén la conservació com a prioritat del territori. El 56% no coneix l'existència d'entitats de voluntariat ambiental.
- Personal de l'administració i entitats: Coincideixen en la importància de la conservació com a prioritat del territori i totes les persones enquestades coneixen entitats de voluntariat ambiental i custòdia del territori. Sobre l'aplicació d'iniciatives ApS només el 33% de les persones encastades realitza aquest tipus d'accions i el 50% considera que el Castell de Montesquiu ha de liderar aquest tipus d'iniciatives.

Productes local

- Ciutadania: un 83% de persones coneixen els productes locals i augmenta el consum (85%). El 76% de les persones afirma anar a fires i esdeveniments relacionats amb productes locals.
- Personal de l'administració i entitats: hi ha un alt coneixement dels productes locals (83%); és rellevant que un 83% participa en fires i esdeveniment de productes locals.

Veü i coneixements locals

- Ciutadania: un 56% considera que la ciutadania no té veü en temes d'Educació Ambiental. El 24% coneix accions d'Educació Ambiental no formal (un 56% no contesta). Un percentatge baix (menys del 30%) afirma que tenen coneixements suficients sobre Desenvolupament Sostenible (37% no contesta).
- Personal de l'administració i entitats: el 50% considera que la ciutadania no és escoltada. El 33% no coneix accions d'Educació Ambiental no formal del territori i un 67% no contesta a la pregunta. El 50% considera que té coneixements suficients sobre Desenvolupament Sostenible que utilitza a la seva vida quotidiana, però un 50% no contesta a la pregunta

Aquesta informació tan rellevant també ha servit pel desplegament de la proposta del Pla director i pel Programa d'activitats que vol donar resposta a aquests aspectes detectats.

TALLERS PARTICIPATIUS

Els tres tallers es van realitzar entre el 22 i 23 de febrer de 2024, distribuïts de la següent manera:

- Taller 1; 21 de febrer a les 17:30h. Taller dirigit principalment a personal de centres docents i vinculats amb la docència.
- Taller 2; 22 de febrer a les 17:00h. Taller dirigit principalment a la Taula d'entitats del Parc del Castell de Montesquiú.
- Taller 3; 22 de febrer a les 20:00h. Taller dirigit principalment a la ciutadania i a les Comissions de Transició energètica i la de Medi Ambient de Torelló.

L'estructura de la sessió va ser la mateixa per als tres casos: una part inicial de benvinguda i introducció, una segona fase de coneixement on l'equip dinamitzador presentava breument el Pla i es proposava alguna dinàmica amb l'aplicació de *Mentimeter*. Una tercera fase de col·laboració que era la part principal de la sessió. Aquesta part consistia en diverses accions que cercaven que les persones participants poguessin expressar com hauria de ser l'educació ambiental perquè els hi resultés el més útil possible, tant en l'àmbit individual com col·lectiu. Per la quarta fase es tornava a utilitzar l'aplicatiu per donar resposta a un parell de preguntes sobre la difusió del Pla director i de les activitats d'educació ambiental. Per últim, la cinquena fase de valoració i conclusió on amb un codi QR s'accedia a una enquesta.

Per conèixer amb més detall tot el procés i les dinàmiques plantejades, s'adjunta a l'[Annex 1.7](#) "l'Informe del Taller de participació sobre l'educació ambiental a la Vall del Ges, Orís i Bisaura" que també consta com a entrega parcial.

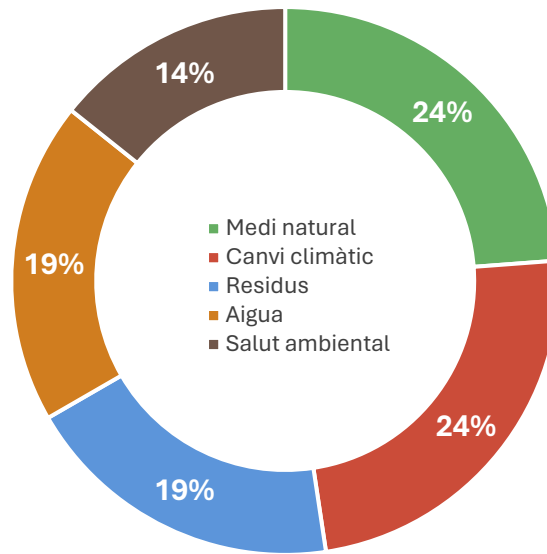
Com a punts forts d'aquesta part del procés participatiu, podem destacar que a la fase on se'ls va demanar sobre què entenien per Educació Ambiental, van aparèixer les següents paraules:

Sensibilització	Cura	Respecte	Cuidar
Convivència	Entorn	Medi natural	Planeta
Acció	Educació	Coneixement	Procés
Conservació	Futur	Consciència	Conscienciació
Incultura	Necessitat	Transversal	Important
Promoció	Compartir	Solidaritat	Implicació
Neteja	Compromís	Espiritualitat	Amor per la natura

La proposta de creació facilitava als participants crear propostes educatives on ells estarien interessats a anar. Es van proposar les categories de: medi natural, art i cultura i oci. Les propostes dels assistents van estar molt equilibrades: 31% d'oci, 31% d'art i un 38% de medi natural. Desglossant aquestes dades, les propostes per temàtiques van ser:

Distribució accions d'EA proposades, segons la seva temàtica

Les propostes van ser poques, ja que la participació en tots tres tallers va ser baixa, un total de 20 participants distribuïts de la següent manera: 5 el primer taller, 8 el segon taller i 7 el tercer taller.

Per acabar, és rellevant destacar les respostes que van donar per la pregunta de “quines paraules clau ha d’incloure aquest nou Pla”? Van sortir els següents conceptes: **conscienciació, participació, sensibilització, amor, canvi, drets de la natura, educació, fem el que cal fer, ganes, motivació, neteja, proacció i recuperació.**

Tot el recollit s’ha integrat tant per la definició del Pla director com per la proposta de Programa Educatiu.

5. EL PLA DIRECTOR

A continuació, es detalla el Pla director els objectius del qual van alineats amb els objectius del Pla Marc d'educació i voluntariat de la XPN.

5.1 Objectius estratègics

Els objectius generals que es vol assolir amb el Pla director parteixen de la base dels del Pla marc educació ambiental i voluntariat. El Pla director vol arribar a tots ells, però concretament es proposen els següents:

- **Incrementar la valoració i estima social dels espais de la VGOB** mitjançant la descoberta i el coneixement dels valors naturals, culturals i paisatgístics.
- **Conscienciar sobre les problemàtiques socioambientals** que existeixen arreu i en concret al nostre territori.
- Fomentar que les persones usuàries i visitants **entenguin la necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals**, que actuïn de manera respectuosa quan hi interaccionin i minimitzin els impactes negatius que poden causar.
- **Posar en valor els productes i sabers locals.**
- Assolir una **bona qualitat de l'oferta de serveis i programes d'educació ambiental a la XPN.**

Els objectius vinculats amb el voluntariat són:

- **Incrementar la valoració dels espais naturals i la vinculació al territori** mitjançant accions de voluntariat.
- **Canalitzar i donar resposta a les demandes de la ciutadania, de les entitats sense ànim de lucre i d'altres agents socials** d'implicar-se de manera voluntària en la conservació i gestió dels valors naturals i culturals de la VGOB.
- **Promocionar, orientar i oferir suport a les entitats** que vulguin dur a terme accions de voluntariat dins l'àmbit dels espais de la VGOB.

5.2 Objectius específics

Per numerar els objectius que es volen aconseguir amb el Pla director, en primer lloc, es menciona que s'ha estructurat el Pla seguint les línies estratègiques proposades per la XPN pel que fa a ordre i temàtica.

Per aquest motiu es presenten 4 línies estratègiques:

- L1. Programes i activitats d'educació ambiental
- L2. Entitats i accions de voluntariat ambiental
- L3. Equip de treball i governança i
- L4. Comunicació

Cada una d'aquestes línies té objectius específics que es vinculen amb codis de les accions de XPN.

A continuació, es fa una relació dels 11 objectius amb la vinculació amb els codis de la XPN que són els següents:

Línia 1. Programes i activitats d'EA.

EA i la sensibilització de la ciutadania

- Objectiu 1: crear una oferta d'activitats per centres educatius que abarqui tots els nivells educatius (4 accions) - Vinculació amb els codis del XPN: EAc1, EAc3, EAc17, EAc23, EAc24, EAI1 i EAI14.
- Objectiu 2: donar suport als municipis de la VGOB en el disseny i orientació d'accions educatives (2 accions) - Vinculació amb els codis del XPN: EAc3 i EAc4.
- Objectiu 3: impulsar la formació i la capacitat en l'educació ambiental i l'educació per la sostenibilitat (2 accions) - Vinculació amb els codis del XPN: EAc13, EAc23, EAI4, GOVc3 i GOBc8.
- Objectiu 4: dissenyar el programa EDS de la VGOB (1 acció) - Vinculació amb els codis del XPN: EAc22
- Objectiu 5: promoure la innovació d'EA (1 acció) - Vinculació amb els codis del XPN: EAI7

Línia 2. Entitats i accions de voluntariat ambiental

Teixir aliances i promoure el voluntariat

- Objectiu 6: enfortir xarxes, aliances i col·laboracions a la VGOB (2 accions) - Vinculació amb els codis del XPN: VAI1, VAI2, VAI3, VAI4, GOBi3, GOVi6

Línia 3. Equip de treball i governança

Consolidar el Pla i mirar cap al futur

- Objectiu 7: establir els òrgans i agents necessaris per desenvolupar les accions del pla (1 acció)
- Objectiu 8: impulsar la qualitat educativa del pla i programa d'EA (1 acció) - Vinculació amb els codis del XPN: EAc10, EAc11 i EAI10.

Línia 4. Comunicació

Comunicar per transformar

- Objectiu 9: Definir l'estratègia i les eines de comunicació del pla i programa (1 acció) - Vinculació amb els codis del XPN: COMc1
- Objectiu 10: divulgar els reptes i oportunitats del desenvolupament sostenible que es volen assolir amb el pla i programa (2 accions) - Vinculació amb els codis del XPN: EAc16, EAI4, EAI5, EAI7, GOVc3, GOBc8, GOVi4, COMi3,
- Objectiu 11: visibilitzar el pla d'educació ambiental i consolidar una programació comuna (2 accions) - Vinculació amb els codis del XPN: EAc8, EAI7, EAI8, GOVc12 i COMc3.

Aquestes línies i objectius s'aniran desgranant tot seguit amb la definició del Pla. Tanmateix, a continuació, es fa una introducció del que es vol aconseguir amb cada un d'ells.

- **L'objectiu 1:** ha de permetre tenir una oferta revisada i actualitzada durant el període del Pla director. S'ha fet una anàlisi inicial, però es proposa continuar fent revisions per tal de tenir l'estudi al dia i per aportar activitats noves que responguin a les necessitats canviants del territori.
- **L'objectiu 2:** ha de permetre donar resposta a necessitats del territori de cada un dels municipis i crear aliances entre ens per tirar endavant projectes temàtics en la línia de la conservació o del desenvolupament local, dos eixos detectats a l'anàlisi.
- **L'objectiu 3:** la formació del personal tècnic i local del territori és clau per treballar amb projectes, polítiques i accions que vagin alineades. A més a més, tant de les enquestes com de

les entrevistes es va percebre l'interès de conèixer més valors naturals, culturals, paisatgístics, ecosistèmics i de gestió del i pel territori. Aquest objectiu vol fomentar detectar les necessitats i oferir formació.

- **L'objectiu 4:** ha de ser el consens per aprovar el Programa d'Educació Ambiental de la VGOB. Aquest document inclou una proposta detallada. Tanmateix, aquesta s'hauria de perfilar i validar amb detalls territorials i de gestió.
- **L'objectiu 5:** vol promoure la innovació en el marc de l'educació ambiental i proposar metodologies noves per les activitats que es vagin incloent en cada nova edició de desplegament del Pla i Programa.
- **L'objectiu 6:** ha de permetre tenir estudiades i mapejades totes les entitats del territori per tal de facilitar la creació de sinergies, aliances i col·laboracions pel voluntariat ambiental
- **L'objectiu 7:** ha d'establir la creació del Grup Motor: creació, representants, funcionament..
- **L'objectiu 8:** ha d'impulsar la proposta de Pla d'avaluació que s'integra a aquest Pla i per iniciar el seu desplegament.
- **L'objectiu 9:** tot el que fem s'ha de visibilitzar i comunicar i per donar resposta a unes mancances detectades al territori, la comunicació, aquest objectiu hi vol donar resposta tot fomentant la comunicació i impulsar el Pla de comunicació del Programa d'EA.
- **L'objectiu 10:** ha de fomentar la divulgació de reptes i oportunitats tant amb recursos com amb trobades com per exemple el Cicle d'Eines de Sostenibilitat pels Municipis.
- **L'objectiu 11:** vol visibilitzar el Pla i actuar a escala territorial per tal d'igualar l'oferta tot creant una programació comuna.

Les **4 línies** i **11 objectius** recullen un total de **19 accions** que es podran consultar al pròxim **punt 3**.

6. VISIÓ ESTRATÈGICA DEL PLA DIRECTOR

6.1 Missió i visió

La missió és una declaració concisa que descriu la seva raó d'existir, el seu propòsit fonamental i els valors que el defineixen. D'altra banda, la visió descriu el futur desitjat per al programa educatiu a llarg termini. Expressa l'objectiu a assolir i l'orientació del programa.

MISSIÓ

La missió del Pla Director d'Educació Ambiental de la Vall de Ges, Orís i Bisaura és promoure, mitjançant la sensibilització i una educació de qualitat, l'activació socioambiental de la ciutadania, que permeti a les persones ser més conscients sobre el valor de la natura i el medi ambient. Divulgant i conscienciant la ciutadania per aconseguir societats més resilients en el nou escenari climàtic, de manera que es redueixi l'impacte que exerceixen sobre el territori.

El Pla Director d'Educació Ambiental ha de ser el motor de l'educació ambiental a la Vall de Ges, Orís i Bisaura.

VISIÓ

La visió del Pla Director d'Educació Ambiental de la Vall de Ges, Orís i Bisaura és donar a conèixer a ajuntaments, centres educatius i ciutadania general, el material didàctic i divulgatiu del qual disposen, juntament amb un nou catàleg d'activitats, per tal d'així conscienciar i apoderar la ciutadania (tant joves com adults). Mitjançant un enfocament global del territori, busca fomentar el pensament crític, la creativitat i els valors de respecte i responsabilitat envers el medi natural, el medi ambient i apropar el coneixement característic del territori de la Vall de Ges, Orís i Bisaura.

6.2 Abast del programa

El Programa que s'adjunta en el Pla director té un abast demogràfic que engloba el conjunt del territori de la VGOB i a escala temporal s'ha estructurat amb una durada inicial per ser desplegat amb 4 anys.

6.3 Públic destinatari

El Pla director té com a públics destinataris els que recull el PMEAV, els que es demanaven al plec tècnic i els que per gestió del mateix s'han considerat d'incloure.

A continuació, es detallen els públics per cada àmbit:

- Per la gestió del Pla director es tenen en compte els públics: **intern** (entenen intern com els gestors del Consorci de la VGOB i/o el Grup Motor del Pla, segons l'acció concreta), **la comunitat educativa, la ciutadania, els tècnics municipals/ajuntament i les entitats ambientals**.
- La proposta de Programa Educatiu, ha estat concebuda i proposa activitats diverses segons els públics de la PMEAV: **sistema educatiu formal** (escoles bressol, escoles infantil i primària, instituts de secundària i batxillerat i centres FP (cicles formatius) i **ciutadania** (públic local i entitats no lucratives d'àmbit local, públic general, famílies i agents econòmics i professionals d'àmbit local i/o vinculats al territori).

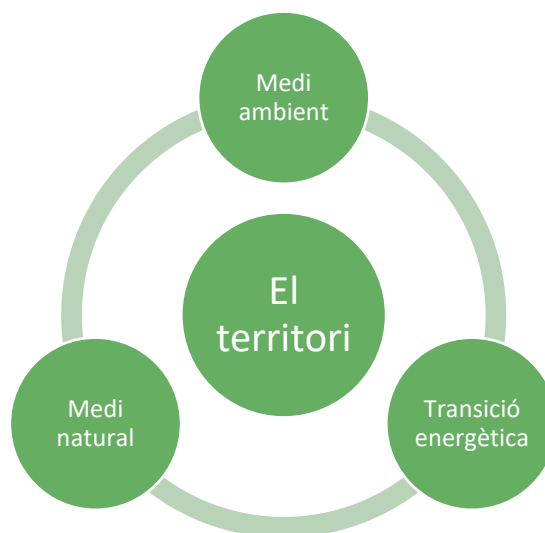
Al plec tècnic hi constaven els públics: escolar (centres educatius d'educació primària (10) i secundària (3) del VGOB, agents d'educació no formal, públic familiar o general i càrrecs electes. Aquesta proposta s'ha tingut en consideració, juntament amb les conclusions de la diagnosi realitzada i s'ha emfatitzat reforçar aquests públics i els menys representats per la creació tant del Pla director com del Programa. Per exemple: formacions per personal de l'administració i tècnics del món local o càrrecs electes, un 55% de la proposta del Programa d'EA va destinat a públic escolar. Es podrà consultar el detall d'aquests públics tant a les fitxes de les accions del Pla director com a [l'Annex 1.9](#) on es pot consultar la vinculació de les accions del Pla director amb el públic.

6.4 Eixos temàtics

Després de la realització del diagnòstic i amb la proposta del plec tècnic els eixos temàtics del Pla són:

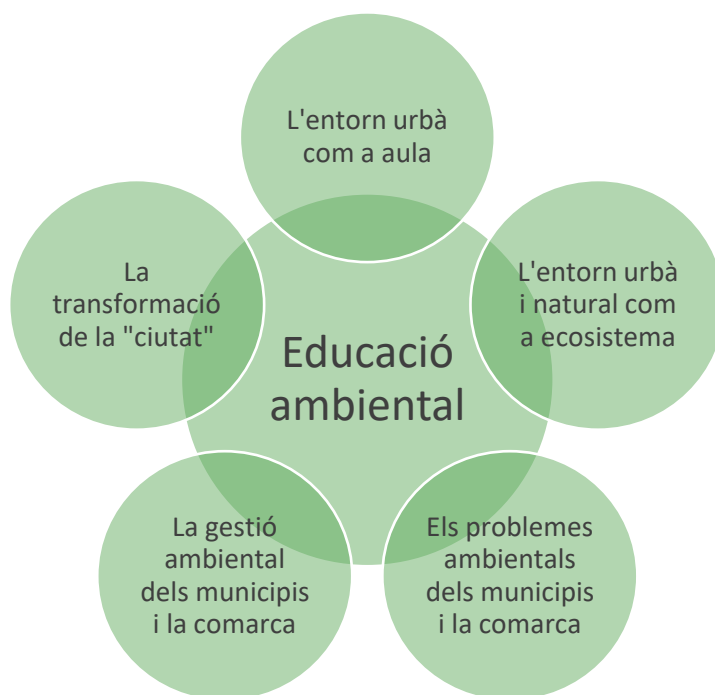
- Medi ambient: entenent el medi ambient com el nexa entre els valors naturals i culturals i els serveis ecosistèmics d'oci que aquest espai ens proporciona.
- La transició energètica que és una temàtica molt latent al territori
- El medi natural i tots els valors naturals del seu espai físic.

Aquest són els eixos, però el mateix territori és l'element vertebrador de totes les accions, amb les seves característiques i necessitats particulars. Els eixos es veuran despleats per tot el Pla director, s'ha fet una relació més acurada vinculant les accions amb els objectius del Pla marc.

6.5 Principis didàctics

Els principis didàctics de l'oferta educativa es basen en una aportació que es pot llegir en un dels articles del llibre "D'on venim?", 2017, publicat per diverses mans. Una de les autores, la Teresa Franquesa recollia cinc enfocaments de l'educació ambiental urbana:

L'educació ambiental no és quelcom estàtic, sinó que evoluciona, s'adapta i canvia de la mateixa manera que ho fa la societat. Aquests cinc enfocaments que proposa Franquesa representen una nova manera d'entendre l'educació ambiental i ofereixen un nou punt de partida per tal d'aconseguir sensibilitzar, apoderar i capacitar a la ciutadania.

En la taula següent es pot veure en detall com es desglossen aquests enfocaments:

Enfocament	Objectiu	Rerefons	Concepte clau	Resultat esperat	Els millors elements
L'entorn com a aula	Millorar el coneixement del propi entorn	Si conec el meu entorn, l'estimaré	Valoració	Defensa i conservació del patrimoni	Vivència, emoció, sentir-se part de la natura. Curiositat Coneixement de primera mà
L'entorn com a ecosistema	Ajudar a comprendre el funcionament de la natura des de la ciència	Si entenc el funcionament del sistema, podré evitar disfuncions	Comprensió	Comportament basat en coneixement científic	Rigor científic. Comprensió i acceptació de la complexitat
Els problemes ambientals	Fer prendre consciència dels problemes ambientals	Si conec els problemes voldré solucionar-los	Conscienciació	Denúncia Activisme	Identificació impactes dels humans sobre els sistemes naturals i dels problemes

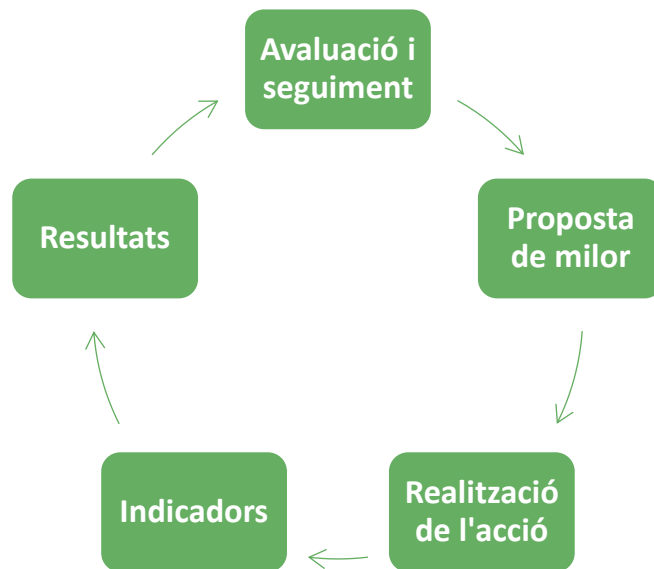
					que el deteriorament del medi causa en els humans
La gestió ambiental	Ensenyar comportaments adequats i promoure canvis d'hàbits	Si conec solucions concretes, col·laboraré a implementar-les	Col·laboració	Canvis en accions i estil de vida personal	Formació de bons hàbits quotidians i discussió crítica dels valors que guien l'estil de vida
La transformació de l'entorn	Empoderar per participar en processos de canvi	Si em sento partícip del meu entorn, m'implicaré en explorar solucions	Participació	Corresponsabilitat Proactivitat Innovació	Capacitació per explorar, imaginar i redefinir com viure millor

El present Pla director pren de referència aquesta aportació dels cinc enfocaments de Franquesa (2017) i, incloem la capacitació de les persones que esdevé el sisè enfocament. En conjunt, són les visions de l'educació ambiental que el Pla director agafa i les quals el Programa en pren de referència.

7. PLA D'ACCIÓ: CRITERIS, INSTRUMENTS I ACCIONS 2022-2026

Es preveu que durant el desplegament del Pla director se segueixi un Pla d'acció. Aquest consta de 5 fases i es detalla a continuació, abans d'entrar en detalls de les accions concretes i instruments per avaluar. És important conèixer el pla d'acció abans d'entrar en detall així es tindrà la visió del procés que es proposa, que és el següent:

A tall de resum es realitza l'acció, es fa el seguiment amb indicadors, es troben resultats que es recullen en informes d'avaluació per acabar proposant millores i continuar amb el cercle. Tot seguit s'entra en detall del Pla director.

7.1 Criteris del Pla director

La proposta del Pla consisteix en 4 línies estratègiques, les proposades pel Pla Marc d'Educació ambiental i voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals (2022-2026).

A continuació es contextualitza la proposta i es desgrana cada una de les quatre línies estratègiques amb els seus objectius estratègics:

Línia 1. Programes i activitats d'EA.

EA i la sensibilització de la ciutadania

Objectiu 1: crear una oferta d'activitats per centres educatius que abarqui tots els nivells educatius (4 accions)

Objectiu 2: donar suport als municipis de la VGOB en el disseny i orientació d'accions educatives (2 accions)

Objectiu 3: impulsar la formació i la capacitat en l'educació ambiental i l'educació per la sostenibilitat (2 accions)

Objectiu 4: dissenyar el programa d'EA de la VGOB (1 acció)

Objectiu 5: promoure la innovació d'EA (1 acció)

Línia 2. Entitats i accions de voluntariat ambiental

Teixir aliances i promoure el voluntariat

Objectiu 1: enfortir xarxes, aliances i col·laboracions a la VGOB (2 accions)

Línia 3. Equip de treball i governança

Consolidar el Pla i mirar cap al futur

Objectiu 1: establir els òrgans i agents necessaris per desenvolupar les accions del pla (1 acció)

Objectiu 2: impulsar la qualitat educativa del pla i programa d'EA (1 acció)

Línia 4. Comunicació

Comunicar per transformar

Objectiu 1: definir l'estratègia i les eines de comunicació del pla i programa (1 acció)

Objectiu 2: divulgar els reptes i oportunitats del desenvolupament sostenible que es volen assolir amb el pla i programa (2 accions)

Objectiu 3: visibilitzar el pla d'educació ambiental i consolidar una programació comuna (2 accions)

7.2 Mapa estratègic del Pla director

L'objectiu del Pla és donar resposta a l'estructura del Pla Marc tot incloent els àmbits considerats més rellevants tant per la diagnosi realitzada com pel que es detecta estratègic d'incloure.

El Pla es contextualitza partint de la necessitat d'enfocar l'EA tant des del vessant formal com no formal. S'ha detectat que hi ha interès de conèixer més el territori pels mateixos agents, per això també agafa pes la formació en l'àmbit local de públics d'àmbits diversos. El voluntariat no està massa extens, però seria interessant abordar-lo amb propostes i recollit en un únic Programa.

És clau una gestió del mateix Pla i la creació d'un Grup Motor del Pla per tirar endavant les propostes de forma consensuada, representada i representativa. En últim lloc, la línia de comunicació és sempre clau perquè allò que no expliques és allò que sembla que no fas. Es vol remarcar que durant el procés de participació es va detectar com una de les grans mancances per això es considera un eix important.

A continuació, per tal de tenir la visió general del Pla director, es pot consultar el Mapa estratègic complet.

Programes i activitats d'educació ambiental	Entitats i accions de voluntariat ambiental	Equip de treball i governança	Comunicació
Línia 1 - L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania	Línia 2 - Teixir aliances i promoure el voluntariat	Línia 3 - Consolidar el pla i mirar cap al futur	Línia 4 - Comunicar per transformar
O.1. CREAR UNA OFERTA D'ACTIVITATS PER CENTRES EDUCATIUS QUE ABARQUI TOTS ELS NIVELLS EDUCATIUS	O.6. ENFORTIR XARXES, ALIANCES I COL-LABORACIONS A LA VGOB	O.7. ESTABLIR ELS ÒRGANS I AGENTS NECESSARIS PER DESENVOLUPAR LES ACCIONS DEL PLA	O.9. DEFINIR L'ESTRATÈGIA I LES EINES DE COMUNICACIÓ DEL PLA I PROGRAMA
Acció 1.1. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual	Acció 2.1. Mapeig estratègic d'aliances potencials	Acció 3.1. Creació del Grup Motor del Pla	Acció 4.1. Disseny i implantació del Pla de comunicació del Pla director i del Programa d'EA
Acció 1.2. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual (fora de centres escolars)	Acció 2.2. Creació d'un programa de voluntariat de la VGOB	O.8. IMPULSAR LA QUALITAT EDUCATIVA DEL PLA I PROGRAMA D'EA	O.10. DIVULGAR ELS REPTES I OPORTUNITATS DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE QUE ES VOLEN ASSOLIR AMB EL PLA I PROGRAMA
Acció 1.3. Creació d'un mínim de 3 activitats educatives anuals		Acció 3.2. Disseny i implantació del Pla d'avaluació del Pla EA i del Programa d'EA	Acció 4.2. Creació d'espais de trobada municipals i supramunicipals orientats a l'impuls d'iniciatives d'Educació Ambiental al territori
Acció 1.4. Creació d'una xarxa de docents implicats en l'Educació Ambiental			Acció 4.3 Creació de recursos de sensibilització que vinculin la conservació, la gestió d'espais, l'educació ambiental, el desenvolupament sostenible i l'eficiència energètica
O.2. DONAR SUPORT ALS MUNICIPIS DEL TERRITORI EN EL DISSENY I ORIENTACIÓ D'ACCIONS EDUCATIVES			O.11. VISIBILITZAR EL PLA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I CONSOLIDAR UNA PROGRAMACIÓ COMUNA
Acció 1.5. Disseny i creació d'activitats educatives lligades a la conservació orientades tant a la població escolar com al públic general			Acció 4.4. Creació d'un calendari d'activitats anuals per tota la VGOB vinculat a efemèrides ambientals
Acció 1.6. Disseny i creació d'activitats educatives lligades al desenvolupament local i la sostenibilitat orientades tant a la població escolar com al públic general			Acció 4.5. Incorporació anual de nous recursos i accions de comunicació, difusió i sensibilització
O.3. IMPULSAR LA FORMACIÓ I LA CAPACITACIÓ EN L'EDUCACIÓ AMBIENTAL I L'EDUCACIÓ PER LA SOSTENIBILITAT			
Acció 1.7. Detecció de les necessitats formatives de la comunitat educativa i entitats que treballen en accions educatives d'Educació Ambiental			
Acció 1.8. Disseny i implantació d'un programa formatiu anual amb mitjans propis que afavoreixi el desenvolupament de capacitats i habilitats d'Educació Ambiental			
O.4. DISSENYAR EL PROGRAMA EA A LA VGOB			
Acció 1.9. Redacció del programa d'Educació Ambiental de la VGOB			
O.5. PROMOURE LA INNOVACIÓ D'EA			
Acció 1.10 Revisió anual de l'oferta educativa amb proposta de noves metodologies i recursos d'innovació educativa			

Per tal de facilitar la comprensió del mapa estratègic, s'adjunta a l'Annex 1.8 el mapa estratègic vinculat amb el públic a qui va dirigit i a l'Annex 1.9 la vinculació amb els codis del Pla Marc

7.3 Fitxes de les accions del Pla director

A continuació, es desglossa el mapa estratègic per cada una de les seves accions.

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL		
<i>L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania</i>		
Objectiu 1. Crear una oferta d'activitats per centres educatius que abarqui tots els nivells educatius		
ACCIÓ 1.1. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual		
PÚBLIC DESTINATARI		
Intern		
DESCRIPCIÓ		
<p>Es proposa fer el seguiment de l'anàlisi ja elaborat per la redacció del Pla director. La identificació, catalogació i anàlisi de l'oferta. Aquesta anàlisi de l'oferta educativa de la VGOB permetrà establir aquelles temàtiques i públics destinataris que es troben consolidats, i diferenciar aquells espais encara no coberts amb propostes educatives noves.</p> <p>Per a això es proposa utilitzar la proposta de consideracions per elaborar programes i activitats educatives segons destinataris que es troba al Pla marc d'educació ambiental i voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals (2022-2026) que és la proposta utilitzada pel Programa d'Activitats.</p> <p>Els següents destinataris: centres educatius (locals i d'altres territoris), població i entitats locals, agents econòmics i professionals d'àmbit local i/o vinculats al territori, administracions locals i visitants i turistes.</p> <p>A tall de cronograma, es proposa fer-lo l'any 2026 i l'any 2028 per tenir un seguiment al llarg del període i l'actualització abans de la memòria final. Tanmateix, qualsevol nova activitat identificada durant el període es podria considerar.</p>		
ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual	Recursos propis
2026		
2027		
2028		
RESPONSABLE	Coordinador/a del Pla	
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN	Objectiu específic 1	

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL**L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania****Objectiu 1. Crear una oferta d'activitats per centres educatius que abarqui tots els nivells educatius****ACCIÓ 1.2. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual (fora de centres escolars)****PÚBLIC DESTINATARI**

Intern

DESCRIPCIÓ

L'anàlisi de les activitats orientades a la ciutadania té com a objectiu detectar l'oferta d'activitats, les seves temàtiques, explorar temes estratègics plantejats pel mateix pla i també explorar formats que facin més atractiva la participació de la ciutadania jove i adulta.

Aquesta acció segueix el mateix format de l'acció 1.1, proposa continuar fent una identificació i anàlisi seguint la diagnosi que ja hi ha iniciada per la realització del pla director.

Del diagnòstic previ s'han detectat algunes temàtiques rellevants per la ciutadania que es recullen a continuació per si poden ser d'utilitat: paisatges resilents, gestió de residus, transició energètica, turisme i oci sostenible, desenvolupament local sostenible amb exemples com la custòdia del territori o els Espais Test i el consum de l'aigua. També s'han detectat oportunitats per difondre accions que fomenten el coneixement de valors naturals, culturals i paisatgístics del territori.

Es recomana tenir en consideració accions que ja es duen a terme a un municipi, que es puguin estendre i siguin aplicables a tot el territori a l'Acció 1.3.

A tall de cronograma, es proposa fer-lo l'any 2026 i l'any 2028 per tenir un seguiment al llarg del període i l'actualització abans de la memòria final. Tanmateix, qualsevol nova activitat identificada durant el període es podria considerar.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual	Recursos propis
2026		
2027		
2028		
RESPONSABLE		Coordinador/a del Pla
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 1 Objectiu específic 9

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL**L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania****Objectiu 1. Crear una oferta d'activitats per centres educatius que abarqui tots els nivells educatius****ACCIÓ 1.3. Creació d'un mínim de 3 activitats educatives anuals****PÚBLIC DESTINATARI**

Ciutadania en general i comunitat educativa

DESCRIPCIÓ

Per garantir l'actualització i renovació de la proposta d'accions educatives per a la ciutadania el Pla estableix la creació, com a mínim, de 3 noves activitats per cada any natural.

Les noves activitats hauran de respondre al resultat de l'Acció 1.1 i 1.2 completant temàtiques o destinataris/es i enllaçades amb l'Acció 1.6 i l'Acció 1.7. Es recomana focalitzar el públic objectiu en joves i famílies.

Es proposa un pressupost base que permeti el disseny i producció de les activitats amb caràcter anual.

Algunes propostes possibles: visites guiades que enllaci el coneixement del territori amb alguna vinculació amb l'art, una ruta temàtica pel territori, identificar i catalogar espais susceptibles de ser custodiats a cada municipi per poder-hi treballar conjuntament amb l'ajuntament i l'escola i/o que es tradueixi amb un ApS, una acció per la ciutadania...

Es preveu una partida econòmica de caràcter anual. A tall de cronograma es programa per cada any, ja que cada any s'han de crear activitats noves.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Disseny i producció de 3 activitats/any	18.000 € (4.500€/any)
2026		
2027		
2028		
RESPONSABLE		Especialistes en educació ambiental i sensibilització ciutadana
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 2 Objectiu específic 6 Objectiu específic 8

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL**L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania****Objectiu 1. Crear una oferta d'activitats per centres educatius que abarqui tots els nivells educatius****ACCIÓ 1.4. Creació d'un xarxa de docents implicats en l'Educació Ambiental EAc17****PÚBLIC DESTINATARI**

Comunitat educativa

DESCRIPCIÓ

La creació d'una xarxa de docents dels centres educatius de la VGOB permetrà tenir una relació constant i fluida tant amb el funcionament del programa educatiu com amb les necessitats de la comunitat educativa.

Es proposa que es creï un referent pedagògic dins l'òrgan gestor que sigui l'interlocutor amb els centres i que cada centre també tingui un referent. Aquesta xarxa es proposa que es reuneixi com a mínim 2 vegades a l'any presencial o virtualment.

Es proposa que s'estableixi un grup de treball col·laboratiu (entre equips directius i grups de professorat). L'objectiu serà compartir eines, metodologies i accions que es volen dur a terme per tal de fomentar, si s'escau, projectes conjunts.

Es preveu que a la meitat del període es faci una trobada presencial de la xarxa de docents amb una partida pressupostària per tal de tenir capacitat de desenvolupar alguna acció o projecte segons el Grup Motor i la Xarxa estableixin.

Les conclusions i idees clau que surtin d'aquesta xarxa, el referent pedagògic les traslladarà al Grup Motor Acció 3.1 i si es considera pertinent compartir-ho a les trobades dels espais de l'acció 4.3

A tall de cronograma es proposa el primer any i com que és una continuïtat no es repeteix.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Creació de la xarxa de docents	Recursos propis
2027	Trobada presencial de la xarxa de docent	5.000 €
2026-28	Reunions de la Xarxa	Recursos propis
RESPONSABLE	Coordinador/a del Pla	
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN	Objectiu específic 4 Objectiu específic 11	

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania

Objectiu 2. Donar suport als municipis del territori en el disseny i orientació d'accions educatives

ACCIÓ 1.5. Disseny i creació d'activitats educatives lligades a la conservació orientades tant a població escolar com a públic general

PÚBLIC DESTINATARI

Comunitat educativa i ciutadania general

DESCRIPCIÓ

Per garantir que es dona resposta a les temàtiques focus detectades i/o als eixos estratègics marcats, es proposa la creació d'activitats educatives d'una temàtica en concret, englobades en aquest cas en la conservació.

Disseny i creació de com a mínim 3 activitats/tallers/sortides vinculades amb la conservació a tot el territori. La proposta és que els ajuntaments creïn o proposin activitats i des del Pla se'ls pugui acompanyar i dotar de pressupost a les que s'esculli.

Es proposen alguns exemples: una activitat/taller sobre la natura i el paisatge impulsat i cocreat amb el món artesà i artístic del territori (possible sinergia amb l'Escola d'Arts Plàstiques de Torelló i altres), sobre l'aigua i la descoberta del riu (possible sinergia amb el Consorci del Ter), visitar el PEIN de Bellmunt, sortida de descoberta i gaudi dels paisatges resilents de la mà d'algun representant de la ramaderia i visites a espais en custòdia (per exemple l'acord que hi ha entre l'ajuntament de Sant Vicenç de Torelló, el Consorci del Ter i 3 propietaris privats), crear **rutes territorials** a partir d'un fil/element conductor de l'activitat que podria ser: la ramaderia, la transhumància, paisatges resilents, paisatges mosaics... amb la mirada de què aquests fomenten la conservació d'espècies i/o del nostre paisatge quotidià.

Una acció de les tres, anualment, hauria d'anar vinculada amb la implicació ciutadana amb la natura per exemple alguna activitat de ciència ciutadana o un taller cocreatiu que impliqui activament a la ciutadania per la presa de decisions o la cerca de solucions.

L'objectiu de la proposta és descentralitzar l'oferta i que hi hagi activitats per tot el territori i que tinguin vinculació amb objectius del Pla marc que no siguin sempre el primer de valoració i estima.

Es preveu una partida econòmica de caràcter anual. A tall de cronograma es programa per cada any, ja que cada any s'han de crear activitats noves.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Disseny i producció de 3 activitats/any	18.000 € (4500€/any)
2026		
2027		
2028		
RESPONSABLE		Especialistes en educació ambiental i sensibilització ciutadana
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 6 Objectiu específic 8 Objectiu específic 11

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL**L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania****Objectiu 2. Donar suport als municipis del territori en el disseny i orientació d'accions educatives****ACCIÓ 1.6. Disseny i creació d'activitats educatives lligades al desenvolupament local i la sostenibilitat, orientades tant a la població escolar com al públic general****PÚBLIC DESTINATARI**

Comunitat educativa i ciutadania general

DESCRIPCIÓ

Per garantir que es dona resposta a les temàtiques focus detectades o als eixos estratègics detectats, es proposa la creació d'activitats educatives d'una temàtica en concret, englobades en aquest cas en el desenvolupament local i la sostenibilitat. El disseny i creació/producció de com a mínim 3 activitats/tallers/sortides vinculades amb la conservació.

A continuació es fa una proposta de possibles activitats:

- Rutes territorials autoguiades o amb guia a partir d'un element conductor que podria ser la ramaderia, la transhumància, els paisatges resilients, l'energia, l'aigua o els paisatges mosaics entre altres.
- Fomentar els Espais Test, ja que tenen importància tant per la ramaderia com pel desenvolupament local i la sostenibilitat. A més a més, són un exemple de territori amb projectes en sinergia. Fomentar els Espais Test de Sora i Sant Pere de Torelló.
- Fomentar l'Educació Ambiental i el coneixement de la gestió sostenible dels esdeveniments esportius (concretament amb associacions, grups excursionistes i organitzadors d'esdeveniments esportius varis com: *running*, BTT, *gravel*, bicicleta de carretera...) amb una trobada sectorial que inclogui algunes dinàmiques i un manual de bones experiències
- Fomentar una acció d'energia amb sinergia amb les entitats energètiques del territori i les escoles o ajuntaments.
- Tips virtuals de comportaments adequats i promoció de canvi d'hàbits (residus, ús dels serveis d'ecosistemes, aigua, salut i natura...)
- Es recomana que una acció sigui una trobada/reunió amb propietaris on se'ls expliquin els beneficis que es poden tenir si es cuida el medi ambient: beneficis com la custòdia del territori, possibles línies de subvencions, ajudes diverses, millores a la seva finca...

L'objectiu de la proposta és descentralitzar l'oferta i que hi hagi activitats per tot el territori. Es preveu una partida econòmica de caràcter anual. A tall de cronograma es programa per cada any, ja que cada any s'han de crear activitats noves.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Disseny i producció de 3 activitats/any	18.000 € (4500€/any)
2026		
2027		
2028		
RESPONSABLE	Especialistes en educació ambiental i sensibilització ciutadana	
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN	Objectiu específic 5 Objectiu específic 6	

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL**L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania****Objectiu 3. Impulsar la formació i la capacitació en l'educació ambiental i l'educació per la sostenibilitat****ACCIÓ 1.7 Detecció de les necessitats formatives de la comunitat educativa i entitats que treballen en accions educatives d'Educació Ambiental****PÚBLIC DESTINATARI**

Comunitat educativa i tècnics municipals/ajuntaments i entitats ambientals

DESCRIPCIÓ

L'acció contempla el suport a les entitats que directament o indirectament realitzen accions educatives orientades a l'Educació Ambiental a través de formació especialitzada.

Durant el primer any es proposa la realització d'una anàlisi de necessitats concretes del personal que treballa en els camps de la comunitat educativa i entitats, organismes o institucions que contemplin l'Educació Ambiental i la sensibilització i/o el voluntariat amb la ciutadania.

Sectors estratègics que es preveuen inicialment són:

- Comunitat educativa: escoles, centres de formació, Escola Forestal, Solana, Escola d'Arts Plàstiques de Torelló entre altres.
- Empreses de turisme: principalment les que ja disposen d'alguna acreditació rellevant o formen part de programes que siguin estratègics.
- Serveis municipals: medi ambient i educació principalment però també: salut, àrees de món rural i urbà. Una visió àmplia dels serveis del món local.

A l'Annex 1.10 s'adjunta una proposta de model d'enquesta inicial per tal que el 2025 es pugui modificar si s'escau el model, validar-lo i començar a fer-ne difusió. Es proposa llençar l'enquesta l'any 2025 i repetir-la l'any 2027.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025 i 2027	Anàlisi de necessitats formatives	Recursos propis
RESPONSABLE		Coordinador/a del Pla
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 3 Objectiu específic 4

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL**L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania****Objectiu 3. Impulsar la formació i la capacitació en l'educació ambiental i l'educació per la sostenibilitat****ACCIÓ 1.8. Disseny i implantació d' un programa formatiu anual amb mitjans propis que afavoreixi el desenvolupament de capacitats i habilitats d'Educació Ambiental****PÚBLIC DESTINATARI**

Comunitat educativa i tècnics municipals/ajuntaments i entitats ambientals

DESCRIPCIÓ

La formació en Educació Ambiental i en Educació per al Desenvolupament Sostenible és imprescindible per treballar tant els coneixements com les habilitats.

Aquest programa es pot realitzar amb mitjans propis (experts d'entitats, serveis municipals,...) o amb el suport d'administracions regionals aprofitant les mateixes capacitats del territori i fins i tot amb experts externs.

El Pla preveu un modest pressupost anual per consolidar la formació i actualització dels sectors detectats en l'anàlisi com a prioritaris i per si fos necessària la participació d'algun agent que requerís pressupost.

Es podrien plantejar accions com: un Cicle d'Eines pels Municipis (Acció 2.5) o Cicle de píndoles per ampliar coneixements. Aquests es podrien plantejar per a cada grup estratègic i les temàtiques serien les detectades a l'Acció 1.7.

Algunes propostes: la gestió forestal, què és la custòdia del territori els seus beneficis i exemples de bones pràctiques/casos reals (per exemple la iniciativa de destinar un % de l'IBI per projectes de natura), projectes de valor afegit i RSC, exemples de projectes en sinergia, visites a diversos espais per tècnics locals i personal d'administració (espais amb acords de custòdia, els Espais Test), dates rellevants on fer actes (*Let's clean Europe*, dia mundial de la salut, de la natura), coneixements dels valors naturals, culturals, paisatgístics i ecosistèmics del territori/àrea d'actuació...

La formació pels gestors es considera bàsica per tal de poder fomentar polítiques alineades amb el Desenvolupament Sostenible. Es preveu un programa amb un mínim de 4 accions/any. Al cronograma es repeteix, ja que anualment han de ser accions noves.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Programa anual 4 accions/any	8.000 € (2000€/any)
2026		
2027		
2028		

RESPONSABLE	Coordinador/a del Pla
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN	Objectiu específic 3

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL***L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania*****Objectiu 4. Dissenyar el Programa d'EDS de la VGOB****ACCIÓ 1.9. Redacció del programa d'Educació Ambiental de la VGOB****PÚBLIC DESTINATARI**

Intern

DESCRIPCIÓ

Disposar del Programa d'Educació Ambiental (PEA) que planifica i ordena l'oferta pedagògica és un element clau del pla. Aquest document estarà fet d'acord amb els objectius i línies de treball que marca el Pla marc d'educació ambiental i voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals (2022-2026).

La proposta de Programa d'Educació Ambiental es pot consultar com a document annex a l'**Annex 11**. Aquest document pretén ser una proposta inicial d'estructura, organització i oferta del programa a ser validat pel Grup Motor.

Aquesta acció es repeteix bianualment per actualitzar el programa després d'un procés reflexiu i crític sobre la seva aplicació, demanda i resultats.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Redacció del Programa	Recursos propis
2027	Revisió i actualització del Programa	Recursos propis
RESPONSABLE		Grup Motor i Coordinador/a del Pla
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 1 Objectiu específic 5

LÍNIA 1. PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

L'Educació Ambiental i la sensibilització de la ciutadania

Objectiu 5. Promoure la innovació d'EA

ACCIÓ 1.10. Revisió anual de l'oferta educativa amb proposta de noves metodologies i recursos d'innovació educativa

PÚBLIC DESTINATARI

Intern

DESCRIPCIÓ

Es proposa una revisió anual de l'oferta educativa. L'Educació Ambiental ha d'incorporar recursos i metodologies emergents amb l'objectiu de captar, persuadir i seduir els nostres i les nostres destinataries en el camí de la sostenibilitat.

Cal estar actualitzats i actualitzades de forma permanent i incorporar, en la mesura del possible, tots aquests nous recursos metodològics. En una síntesi inicial destaquem algunes metodologies que ha d'incorporar el programa escolar:

- Relats digitals (*digital storytelling*): metodologia que permet aprendre a través de la creació d'històries basades en l'ús de les TIC. Es caracteritzen per ser narracions d'experiències personals en format vídeo, amb veu o entrevistes, de menys de 5 minuts, que aborden una temàtica o problemàtica propera al participant.
- *Storytelling*: metodologia que es basa en la transmissió de relats, fent ús de paraules i/o històries, i aconseguir la complicitat de l'espectador. Els elements essencials en l'acte d'explicar històries són: argument, personatges i punt de vista narratiu. Promou l'empatia, la comprensió de noves realitats, la imaginació de noves perspectives, entre altres aspectes. És important que el participant s'impliqui activament en la història que observa, escolta i participa.
- Aprenentatge basat en problemes (APB): és una metodologia d'aprenentatge actiu centrada a plantejar a un grup de participants una situació problemàtica que guia cap a l'obtenció de coneixement, ja que la persona aprèn al llarg del procés de resolució d'aquest problema; utilitzant, analitzant i buscant la informació necessària. L'alumnat aprèn a desenvolupar habilitats cognitives com l'anàlisi, l'argumentació, la resolució de problemes, la comunicació i la cooperació. Un nivell addicional d'aprenentatge és quan l'alumnat identifica els principis que relacionen el coneixement del procés que aplica a altres situacions.
- Aprenentatge basat en la consciència (*mindfulness*): l'objectiu és millorar el clima de benestar emocional i multinacional del grup, així com potenciar l'autoconeixement i l'educació emocional en diferents aspectes curriculars.
- Aprenentatge assistit entre iguals: fomenta el desenvolupament d'activitats i coneixement mitjançant el suport entre persones d'un mateix grup o nivell. Per exemple, la dinàmica de "bola de neu".
- Intel·ligències múltiples: la idea fonamental d'aquest enfocament metodològic és l'atenció a la diversitat. Per tant, és essencial personalitzar l'acció educativa en funció de les fortaleses i debilitats dels participants en múltiples capacitats o intel·ligències.
- Aprenentatge basat en el pensament: és una metodologia que proposa un ensenyament directe de destreses i hàbits de pensament eficaç. Els participants han de planificar, desenvolupar i valorar sistemàticament estratègies per abordar les tasques d'aprenentatge, és a dir, interioritzar eines i hàbits que facilitin la metacognició i la regulació de l'aprenentatge.
- Aprenentatge basat en el joc (gamificació o ludificació): és una proposta que trasllada la mecànica dels jocs a l'àmbit educatiu amb la final d'aconseguir millors resultats, ja sigui per absorbir millor alguns coneixements, millorar alguna habilitat, o bé, recompensar accions concretes. Les més comunes es resumeixen sota l'acrònim PIR (Punts, Insignies, Rànquing).

Les activitats en una seqüència didàctica gamificada es contextualitzen sobre un relat, amb cert atractiu, personatges i una missió que donarà sentit a les tasques d'aprenentatge.

Es preveu una partida econòmica pel tercer any. A tall de cronograma es programa per cada any, ja que cada any s'ha de revisar i/o incloure activitats.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Revisió i actualització del Programa	Recursos propis
2026	Revisió i actualització del Programa	Recursos propis
2027	Noves activitats amb metodologies i recursos d' innovació educativa	5000€
2028	Revisió i actualització del Programa	Recursos propis
RESPONSABLE	Grup Motor i Coordinador/a del Pla	
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN	Objectiu específic 5 Objectiu específic 6 Objectiu específic 9	

LÍNIA 2. ENTITATS I ACCIONS DE VOLUNTARIAT AMBIENTAL**Teixir aliances i promoure el voluntariat****Objectiu 6. Enfortir xarxes, aliances i col·laboracions a la VGOB****ACCIÓ 2.1. Mapeig estratègic d'aliances potencials****PÚBLIC DESTINATARI**

Intern

DESCRIPCIÓ

Està demostrat que per un bon desplegament d'estratègies mediambientals, integrar i connectar els grups d'interès en la gestió ambiental és clau.

Per aconseguir aquesta fita el primer pas és detectar aquests grups potencials i analitzar la seva capacitat d'influència en el conjunt dels municipis. Aquest pas és el que es recull en aquesta acció.

En segon lloc, establir contacte personal i celebrar reunions sectorials orientades a trobar aquest valor compartit. Per exemple, empreses de turisme que puguin impulsar dins de les seves àrees de negoci iniciatives orientades a millorar l'educació i comunicació ambiental en el seu entorn (proveïdors, clients,...). Aquest segon pas es contempla que s'ha d'iniciar fent aquesta acció i materialitzar-se amb l'acció 1.4, 3.1 i 4.2.

I finalment, establir amb els grups d'interès les accions de col·laboració que realitzaran anualment. Aquest darrer punt es contempla que sigui el que es faci des de l'Acció 3.1 i les mateixes accions creades en sinergia que es vinculin a les Accions: 1.3, 1.5 i 1.6, 1.9, 4.2 o 4.4

Es preveu que durant el 2025 es faci el mapeig inicial i ampli i que les posteriors edicions es revisi i actualitzi si s'escau i en funció de les possibles noves aliances i sinergies assolides.

A tall de cronograma es programa pel primer any, ja que la resta són revisions.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Creació del Mapeig	Recursos propis
2026	Revisió i actualització del mapeig	
2027		
2028		
RESPONSABLE		Coordinador/a del Pla
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 4

LÍNIA 2. ENTITATS I ACCIONS DE VOLUNTARIAT AMBIENTAL**Teixir aliances i promoure el voluntariat****Objectiu 6. Enfortir xarxes, aliances i col·laboracions a la VGOB****ACCIÓ 2.2. Creació d' un programa de voluntariat de la VGOB****PÚBLIC DESTINATARI**

Ciutadania general i entitats ambientals

DESCRIPCIÓ

L'experiència de la Diputació de Barcelona en l'impuls del voluntariat ambiental serà determinant per dissenyar un programa factible i realista que respongui a les necessitats i expectatives de la VGOB.

En primer lloc, es proposa fer l'anàlisi de les accions de voluntariat actuals i prospectiva del potencial futur. Es farà un anàlisi que inclourà la identificació i catalogació de les diverses activitats que es duen a terme al territori on hi ha la implicació de voluntariat, tant si són activitats escolars com de voluntariat d'associacions i impulsades per un ens públic.

També es contempla identificar programes, projectes i accions que ja estan en marxa (o previstos) que podrien rebre el suport del voluntariat. Per altra banda, es recomana la prospecció d'empreses per gestionar la demanada de voluntariat i d'accions de RSC que es puguin vincular amb el Pla i Programa. S'analitzaran les dades per tal de cercar noves oportunitats pel pròxim període. Aquesta acció es contempla que es dugui a terme amb recursos propis. Els objectius principals d'aquest programa seran:

- Contribuir a la conservació, millora i difusió dels valors naturals i culturals dels espais
- Incrementar la valoració dels espais naturals i la vinculació al territori
- Fomentar la governança i la participació
- Promocionar, orientar i oferir suport a les entitats que vulguin dur a terme accions de voluntariat.

Aquest programa ha d'assegurar la planificació, seguiment i avaluació de les accions que es duguin a terme. El Pla preveu un pressupost per tal de reforçar totes aquelles possibles propostes que puguin sorgir i per la redacció del Programa.

Es preveu la creació d'un mínim de 3 accions de voluntariat anuals en col·laboració amb entitats del territori i possibles agents detectats a l'Acció 2.1. La temàtica de les accions que es proposen per la primera edició són: 2 accions de voluntariat ambiental ampliant la mirada a no només neteges (per exemple, accions de ciència ciutadana, accions on es busquin voluntaris per aportar la visió ciutadana pel que fa a la gestió d'alguns espais...) i una acció que sigui un concurs d'idees de possibles projectes de voluntariat a la VGOB. Es preveu un pressupost de 1000 € per cada edició que ha de donar resposta a alguna necessitat de material per realitzar l'acció o bé a alguna acció de comunicació com podria ser difondre el concurs d'idees.

A tall de cronograma es programa dur-lo a terme l'any 2 així hi ha un marge de temps per primer desplegar el Pla director.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Disseny del programa i experiència pilot	15.000 €
2026	Suport al Programa	3.000 €(1000€/any)
2027		
2028		
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 7 Objectiu específic 8 Objectiu específic 11

LÍNIA 3. EQUIP DE TREBALL I GOVERNANÇA*Consolidar el pla i mirar cap al futur***Objectiu 7. Establir els òrgans i agents necessaris per desenvolupar les accions del pla****ACCIÓ 3.1. Creació del Grup Motor del Pla****PÚBLIC DESTINATARI**

Intern

DESCRIPCIÓ

Es proposa la creació del Grup Motor del Pla que aporti compromís i responsabilitat a l'hora de prendre decisions i fomenti la implantació de les accions. Les funcions del Grup Motor han de ser les de constituir les bases de l'EA: definir un model d'EA (activitats a realitzar, equipaments, agents participants, el rol dels agents...), el pla de viabilitat econòmica i el tipus de governança. Idealment., el Grup Motor ha de ser representatiu de les diferents sòcies potencials que podrien participar en l'EA.

Es preveu un número de 4 a 8 persones que han de complir amb els següents criteris i compromisos:

- Disponibilitat per assistir i preparar les diverses reunions
- Representativitat: edat i gènere
- Motivació explícita per participar en el procés de fomentar l'EA
- Persones que estiguin vinculades a la VGOB.

Es calcula un mínim d'una reunió virtual per mes d'on ha de sortir un acte amb els compromisos a treballar durant la sessió present i per les següents sessions, metes i objectius. Aquesta acció es preveu que es desenvoluparà amb recursos propis i pel cronograma es contempla l'any inicial, ja que els altres anys és continuïtat.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Creació del Grup Motor	Recursos propis
2026-2028	Accions del Grup Motor	
RESPONSABLE		Coordinador/a del Pla
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 1 Objectiu específic 4

LÍNIA 3. EQUIP DE TREBALL I GOVERNANÇA		
<i>Consolidar el pla i mirar cap al futur</i>		
Objectiu 8. Impulsar la qualitat educativa del pla i programa d'EA		
ACCIÓ 3.2. Disseny i implantació del Pla d' avaluació del Pla director EA i del Programa d'EA		
PÚBLIC DESTINATARI		
Intern		
DESCRIPCIÓ		
<p>El Pla director s'ha de revisar amb caràcter anual tant per garantir la implementació de la mateixa estratègia com per modificar/adaptar les accions segons el seu grau de compliment, essent sempre una eina flexible i adaptable a la realitat.</p> <p>Per altra banda, el programa ha d'incorporar el seu propi Pla d'Avaluació on es defineixen els instruments i tècniques d'avaluació, els agents avaluadors, la temporalitat i els indicadors que han de permetre fer un adequat seguiment i control de la qualitat del programa. S'ha de donar resposta a què, quan i com hem d'avaluar.</p> <p>Per aquest motiu es proposa un sistema senzill de revisió a través d'un codi de color tipus semàfor (verd: complert, groc: en procés, vermell: pendent o amb dificultats i gris: no aplica l'any revisat) que permet una ràpida visualització de grau de compliment, així com detectar prioritats d'acció o moments de dificultat en el procés i dissenyar les accions de control, millora o resolució pertinents.</p> <p>També s'estableix un indicador de grau de compliment. Es preveu que el percentatge d'accions completes en vers les accions totals ha de ser superior al 80%.</p> <p>A tall de cronograma es programa per l'any 2025 que és quan es dissenya tot i que es pressuposa que cada any s'implanta.</p>		
ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Disseny del Pla	Recursos propis
2026-28	Implantació del Pla	
RESPONSABLE	Coordinador/a del Pla	
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN	Objectiu específic 7	

LÍNIA 4. COMUNICACIÓ		
<i>Comunicar per transformar</i>		
Objectiu 9. Definir l'estratègia i les eines de comunicació del pla i els seus programes		
ACCIÓ 4.1. Disseny i implantació del Pla de comunicació del Pla director i del Programa d'EA		
PÚBLIC DESTINATARI		
Intern		
DESCRIPCIÓ		
<p>El Pla director i el Programa EA ha de tenir un Pla de comunicació implementat. Aquest document ha de permetre: analitzar el context, definir els objectius comunicatius, seleccionar els públics objectius i les línies estratègiques de comunicació, el relat comunicatiu i la mateixa construcció del missatge. És un document que tot i realitzar-se el primer any i que pot mantenir-se igual al llarg dels anys, es pot renovar si ho requereix algun esdeveniment rellevant. Aquesta acció contempla pressupost perquè una entitat externa faci el disseny del Pla i es contempla que la implementació serà a escala interna.</p> <p>Es preveu una partida econòmica pel primer any i a tall de cronograma es programa pel primer any perquè hi ha una despesa econòmica. Tanmateix, cada any s'haurà de fer la implantació.</p>		
ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Disseny i implantació del Pla de comunicació	5.000 €
2026	Implantació del Pla de comunicació	Recursos propis
2027		
2028		
RESPONSABLE	Especialistes en comunicació, educació ambiental i sensibilització ciutadana i recursos propis	
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN	Objectiu específic 7 Objectiu específic 10	

LÍNIA 4. COMUNICACIÓ

Comunicar per transformar

Objectiu 10. Divulgar els reptes i oportunitats del desenvolupament sostenible que es volen assolir amb el pla i el programa

ACCIÓ 4.2. Creació d' espais de trobada municipals i supramunicipals orientats a l' impuls d' iniciatives d'Educació Ambiental al territori

PÚBLIC DESTINATARI

Comunitat educativa i tècnics municipals/ajuntaments i entitats ambientals

DESCRIPCIÓ

El Pla preveu l'organització d'una trobada anual amb l'objectiu que sigui un moment de trobada i de compartir propostes i iniciatives fetes en el territori i/o de propostes inspiradores. Aquestes trobades han de permetre avançar al Pla com a motor eficaç de suport a l'Educació Ambiental.

Aquestes trobades enfocades principalment als municipis (personal tècnic i representants polítics) i a les àrees de medi ambient i educació de la Diputació de Barcelona estaran obertes a la participació d'entitats de la VGOB i altres organismes que es considerin com CRP propers i/o Consell Comarcal. Es preveu un **Cicle d'Eines Sostenibles pels Municipis** cada any de desplegament del Pla. La temàtica d'aquests Cicles pot variar en funció d'alguns esdeveniments de l'actualitat. Tanmateix, les temàtiques han d'anar alineades amb els objectius estratègics del Pla i comptar i tenir com a visió de futur pròxim la possibilitat de sinergies entre els actors del mapa d'agents i actors actuals. El Cicle s'ha de pensar com un seguit d'accions àmplies en el seu format: jornades, xerrades, tallers, taules de debat, entrevistes amb públic, Fam Trip, informació de diversos certificats.

Es recomana tenir en compte a tot el mapa d'agents: escoles, entitats ambientals, esportives... Es contempla que cada edició tingui un mínim de 3 accions presencials i una de virtual.

Aquesta acció contempla pressupost perquè una entitat externa faci la conceptualització dels diferents Cicles d'Eines i perquè gestioni la temàtica de cada edició. Es contempla que la dinamització i la gestió d'inscripcions es farà a internament.

Es preveu una partida econòmica de caràcter anual i a tall de cronograma es programa per cada any, ja que cada any s'han de crear activitats noves.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Cicle d'Eines Sostenibles pels Municipis	1.000 €
2026-2028	II, III i IV Edició del Cicle d'Eines Sostenibles pels Municipis	3.000 € (1000€/any)

RESPONSABLE	Entitat externa i coordinador/a del Pla
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN	Objectiu específic 3 Objectiu específic 4 Objectiu específic 11

LÍNIA 4. COMUNICACIÓ**Comunicar per transformar**

Objectiu 10. Divulgar els reptes i oportunitats del desenvolupament sostenible que es volen assolir amb el pla i el programa

ACCIÓ 4.3. Creació de recursos de sensibilització que vinculin la conservació, la gestió d'espais, l'educació ambiental, el desenvolupament sostenible i l'eficiència energètica

PÚBLIC DESTINATARI

Comunitat educativa i ciutadania general

DESCRIPCIÓ

El Pla preveu que el Grup Motor definirà anualment els temes prioritaris i/o estratègics que es volen tractar i sobre els quals han de tractar els recursos específics que es creïn.

Els recursos podran ser físics o virtuals i estaran orientats a vincular i mostrar la importància dels diferents eixos estratègics del Pla i dels de la Xarxa de Parcs. Pel que fa a la sensibilització es recomana la creació de contingut en format "píndoles" que pugui ser compartit a les XXSS i també que si s'escau pugui aprofitar-se part del contingut per diferents tallers i activitats. També es recomanen documents de difusió amb format PDF que ajuden al posicionament, infografies i alguna tirada anual de difusió en format paper.

Es proposen algunes temàtiques, per exemple: la transició energètica, la importància de la salut i natura, el paisatge mosaic, coneixement de territori, valors ecosistèmics de la VGOB, beneficis de projectes en sinergia, oportunitats de la custòdia del territori, gestió forestal sostenible, com crear una activitat d'educació ambiental al meu municipi...

El Pla preveu un pressupost anual per consolidar la creació d'aquests recursos i es cronograma per l'any 2025 i 2028.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Creació de recursos de sensibilització	10.000 € (2500€/any)
2026		
2027		
2028		
RESPONSABLE		Entitat externa, especialistes en comunicació, educació ambiental i sensibilització ciutadana i recursos propis
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 2 Objectiu específic 6

LÍNIA 4. COMUNICACIÓ**Comunicar per transformar****Objectiu 11. Visibilitzar el pla d'educació ambiental i consolidar una programació comuna****ACCIÓ 4.4. Creació d' un calendari d'activitats anuals per a tota la VGOB vinculada a efemèrides ambientals (Dia Mundial de l' educació ambiental, Dia del medi ambient, etc.)****PÚBLIC DESTINATARI**

Intern i tècnics municipals/ajuntaments

DESCRIPCIÓ

La creació d'aquest calendari tindrà dues parts. En primer lloc, internament la selecció de les dates rellevants on proposar fer activitats i crear-les. En segon lloc, la difusió d'aquest calendari amb el programa del calendari d'activitats que es duran a terme.

El pla preveu les efemèrides mensuals que el Grup Motor consideri i tenir presents accions com: la Setmana de la Natura que organitza la XCN, el *Let's Clean Europe*. L'organització haurà d'aprovar i consensuar amb els diferents ajuntaments i es recomana realitzar accions de valor afegit que impliquin com més actors millor (altres entitats, associacions, escoles i/o empreses) i que tingui un caràcter inclusiu per l'estil del "Viu el Parc" de la Xarxa de Parcs Naturals que apropen activitats artístiques, literàries, educatives i de divulgació del patrimoni natural i cultural tant a l'interior del parc com als municipis que en formen part.

El Pla aconsella que aquesta acció sigui sobretot de coordinació i que vagi lligada amb les accions: 1.3, 1.5 i 1.6. El cronograma es contempla també anualment.

ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Creació del calendari anual	Recursos propis
2026		
2027		
2028		
RESPONSABLE		Coordinador/a del Pla
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN		Objectiu específic 4 Objectiu específic 6

LÍNIA 4. COMUNICACIÓ		
<i>Comunicar per transformar</i>		
Objectiu 11. Visibilitzar el pla d'educació ambiental i consolidar una programació comuna		
ACCIÓ 4.5. Incorporació anual de nous recursos i accions de comunicació, difusió i sensibilització		
PÚBLIC DESTINATARI		
Intern		
DESCRIPCIÓ		
<p>Es proposa la creació de nous recursos i/o accions de comunicació, difusió i sensibilització amb una periodicitat anual. Aquesta incorporació de nous recursos complementaris de l'oferta d'accions educatives s'ha de basar en les necessitats detectades tant d'innovació com necessitats de la població i també amb les fites estratègiques que es volen assolir.</p> <p>Els recursos poden ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitals, com jocs, presentacions, píndoles de continguts que serveixin com un repositori de la pàgina web i com a recursos per al programa (docents, sectors productius, etc.) - Analògics com jocs, guies de continguts, maletes o kits didàctics, etc. Material divers: agendes... <p>Es preveu una partida anual i a tall de cronograma es programa per cada any, ja que cada any s'han de crear recursos nous.</p>		
ANY	FASES DE L'ACCIÓ	PRESSUPOST
2025	Disseny i creació de recursos	6.000 € (1500€/any)
2026		
2027		
2028		
RESPONSABLE	Especialistes en EA i comunicació	
OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA MARC D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT DE LA XPN	Objectiu específic 2 Objectiu específic 6	

A continuació es detalla l'avaluació, seguiment, cronograma i pressupost de totes les accions del Pla director.

8. AVALUACIÓ I SEGUIMENT

Tant pel Pla director com pel Programa d'EA un cop definides les accions a dur a terme, és imprescindible avaluar i fer el seguiment periòdic de com s'està desenvolupant i aplicant per si cal realitzar canvis o bé es poden aplicar propostes de millora.

Es proposa un Pla d'Avaluació pel Pla director i un Pla d'Avaluació del Programa, cada un amb les seves particularitats que es detallen a continuació.

8.1 Responsables de desplegar el Pla director, instruments, òrgans de seguiment i indicadors

El principal responsable de desplegar el Pla director és el Consorci de la VGOB, ara bé, quan així ho requereixin les accions ha de ser el Grup Motor que s'hagi definit qui ho impulsi i vetlli perquè es desplegui en totes les seves possibilitats.

Aquest desplegament es proposa que sigui amb una durada inicial de 4 anys. Si aquest document es compleix, passat aquest període de temps, s'haurà aconseguit tenir una oferta d'activitats més repartida territorialment, més equitativa pel que fa a públics i amb més impacte en diferents públics i temàtiques.

Es proposa que el Pla director sigui avaluat tant de forma contínua com amb informes semestrals i anualment haurà de comptar amb una memòria sobre el desplegament del mateix (separant en la mesura que es pugui aspectes d'educació i voluntariat ambiental) i una memòria final a l'acabar el període dels 4 anys. Per aquest motiu es contempla que hi haurà una avaluació diferenciada per cada un:

- **Avaluació contínua:** aquesta avaluació de les accions servirà per analitzar l'impacte. Aquesta serà contínua per tal de monitoritzar el desplegament de les accions i resultats.
- **Avaluació semestral i final:** aquesta avaluació ajudarà a fer un seguiment de la implementació de l'estratègia i permetrà analitzar el desplegament de les accions proposades. Aquesta serà semestral i final i ajudarà a tenir una visió global del funcionament i permetrà durant el desenvolupament fer els canvis i les planificacions necessàries.

8.1.1 Avaluació contínua

L'avaluació contínua ha de permetre fer un seguiment de totes les accions del Pla director i el seu grau de compliment. Aquesta avaluació detallada permet detectar tant punts dèbils i mancances i tenir temps de correcció; com punts forts i èxits a repetir al llarg del període o destacar.

Es proposen indicadors tant quantitius com qualitius. Per una banda, l'indicador de l'estat d'execució que es mesurarà amb l'instrument de "pla de treball" que es mostra també a continuació. A banda, es contemplen diferents instruments de recopilació d'informació com poden ser: formularis d'avaluació, registres interns, enquestes de detecció de necessitats...

A continuació, es mostra la proposta de taula amb l'avaluació contínua de cada una de les accions. Cal destacar que es fa una proposta tant de l'acció en general, com del seu desplegament quan són accions que inclouen dinamitzacions i accions de mirall (per exemple l'acció 1.3).

	Indicador	Instrument	Agent avaluador
Acció 1.1. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball	Coordinador/a del Pla
Acció 1.2. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual (fora de centres escolars)	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball	Coordinador/a del Pla
Acció 1.3. Creació d'un mínim de 3 activitats educatives anuals	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball	Coordinador/a del Pla
Per cada dinamització d'activitat:	Núm. de participants o visitants Núm. de visites/tallers/activitats realitzades (mínim 3 activitats noves/any) Satisfacció per part de les persones participants	Formulari d'avaluació de visites/tallers/activitat Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats Participants als tallers Coordinador/a del Pla
Acció 1.4. Creació d'una xarxa de docents implicats en l'Educació Ambiental	Estat d'execució de la tasca Núm. De reunions anuals	Pla de treball	Coordinador/a del Pla
Acció 1.5. Disseny i creació d'activitats educatives lligades a la conservació orientades tant a la població escolar com al públic general	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball	Especialistes en EA i sensibilització ciutadana
Per cada dinamització d'activitat:	Núm. de participants o visitants Núm. de visites/tallers/activitats realitzades (mínim 3 activitats noves/any) Satisfacció per part de les persones participants Núm. d'escoles participants respecte el total que han de participar	Formulari d'avaluació de visites/tallers/activitat Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats Participants als tallers Coordinador/a del Pla
Acció 1.6. Disseny i creació d'activitats educatives lligades al desenvolupament	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball	Especialistes en EA i

local i la sostenibilitat orientades tant a la població escolar com al públic general				sensibilització ciutadana
Per cada dinamització d'activitat:	Núm. de participants o visitants Núm. de visites/tallers/activitats realitzades (mínim 3 activitats noves/any) Satisfacció per part de les persones participants Núm. d'escoles participants respecte el total que han de participar	Formulari d'avaluació de visites/tallers/activitat Registre intern d'incidències Seguiment de xxss		Persones responsables del grup participant a les activitats Participants als tallers Coordinador/a del Pla
Acció 1.7 Detecció de les necessitats formatives de la comunitat educativa i entitats que treballen en accions educatives d'Educació Ambiental	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball		Coordinador/a del Pla
Per l'enviament de les enquestes i el seu seguiment:	Núm. d'enquestes enviades Núm. de respostes rebudes Núm. de centres/ens/entitats enquestats Núm. de necessitats detectades Núm. de propostes concretes	Enquesta de detecció de necessitats		Persones col·laboradores de la difusió Coordinador/a del Pla
Acció 1.8. Disseny i implantació d'un programa formatiu anual amb mitjans propis que afavoreixi el desenvolupament de capacitats i habilitats d'Educació Ambiental	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball		Coordinador/a del Pla
Per cada dinamització d'activitat:	Núm. de participants o visitants Núm. d'activitats formatives del programa Satisfacció per part de les persones participants Núm. de persones participants vinculades a ens públics/escoles/entitats ambientals/altres	Formulari d'avaluació de les activitats realitzades Registre intern d'incidències Seguiment de xxss		Persones responsables del grup participant a les activitats Participants als tallers Coordinador/a del Pla
Acció 1.9. Redacció del programa d'Educació Ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura (*)	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball		Grup motor i Coordinador/a del pla
(*) L'avaluació de la seva implantació es detalla al Pla d'avaluació del Programa.				
Acció 1.10 Revisió anual de l'oferta educativa amb proposta de noves metodologies i recursos d'innovació educativa	Estat d'execució de la tasca Núm. de propostes noves	Pla de treball		Coordinador/a del Pla
Acció 2.1. Mapeig estratègic d'aliances potencials	Estat d'execució de la tasca BdD de les entitats i agents detectats Núm. de sinergies/aliances/col·laboracions potencials detectades	Pla de treball		Coordinador/a del Pla
Acció 2.2. Creació d'un programa de voluntariat de la Vall del Ges, Orís i Bisaura	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball		Coordinador/a del Pla
Per cada acció de voluntariat:	Núm. d'activitats del programa			

	Núm. de participants a la prova pilot Satisfacció dels participants a la prova pilot	Formulari d'avaluació de les activitats realitzades Registre intern d'incidències Seguiment de xarxes	Persones responsables del voluntariat Participants als voluntariats Coordinador/a del Pla
Acció 3.1. Creació del Grup Motor del Pla	Estat d'execució de la tasca Núm. de membres Núm. d'ens representats % de paritat de gènere	Pla de treball	Coordinador/a del Pla
Acció 3.2. Disseny i implantació del Pla d'avaluació del Pla EA i del Programa d'EA	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball	Coordinador/a del Pla
Acció 4.1. Disseny i implantació del Pla de comunicació del Pla director i del Programa d'EA	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball	Coordinador/a del Pla propis
Acció 4.2. Creació d'espais de trobada municipals i supramunicipals orientats a l'impuls d'iniciatives d'Educació Ambiental al territori	Estat d'execució de la tasca Núm. d'espais de trobada creats Núm. d'activitats/tallers/altres durant cada espai de trobada Núm. de participants a cada activitat/taller/altres i de l'espai en el seu conjunt Núm. d'ens/entitats/altres participants Satisfacció dels participants als esdeveniments diversos	Pla de treball Formulari d'avaluació de les activitats realitzades Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Coordinador/a del Pla Persones assistents als espais de trobada
Acció 4.3 Creació de recursos de sensibilització que vinculin la conservació, la gestió d'espais, l'educació ambiental, el desenvolupament sostenible i l'eficiència energètica	Estat d'execució de la tasca Núm. de recursos creats Núm. de temàtiques tractades pels recursos Diferents nivells educatius tractats Núm. de públics destinataris	Pla de treball	Coordinador/a del Pla
Acció 4.4. Creació d'un calendari d'activitats anuals per a tota la VGOB vinculada a efemèrides ambientals	Estat d'execució de la tasca	Pla de treball	Coordinador/a del Pla
Per cada dinamització d'activitat:	Núm. d'activitats/tallers/altres realitzades Núm. de participants a cada activitat/taller/altres i del calendari en conjunt Núm. d'ens/entitats/altres participants Núm. de municipis organitzadors d'un acte % de municipis participants respecte el total de la VGOB Satisfacció dels participants als esdeveniments diversos	Formulari d'avaluació de les activitats realitzades Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables de la creació del calendari Participants a les diverses activitats creades Coordinador/a del Pla
Acció 4.5. Incorporació anual de nous recursos i accions de comunicació, difusió i sensibilització. Materials nous, jocs, maletes, píndoles, revisió de materials i continguts, actualització i unificació d'imatge...	Estat d'execució de la tasca Núm. de recursos/accions creats Núm. de temàtiques tractades pels recursos Diferents nivells educatius tractats Núm. de públics destinataris	Pla de treball	Coordinador/a del Pla

Per tal de tenir les dades necessàries per poder avaluar els indicadors i, per tant, l'impacte del Pla, serà necessària la recollida d'informació de totes les accions. Tal com recull el quadre anterior, cada acció té vinculada una proposta d'informació necessària i paral·lelament un instrument que permet recopilar aquest indicador. Per això, caldrà crear les eines de recopilació que s'han detallat i assegurar la seva actualització constant.

8.1.2 Avaluació semestral i final

Per aquesta avaluació es proposa un sistema senzill de revisió a través d'un codi de color, com un semàfor:

- verd: complert
- groc: en procés
- vermell: pendent o amb dificultats
- gris: no aplica a l'any revisat.

Aquest instrument, permet una ràpida visualització de grau de compliment, així com detectar prioritats d'acció o moments de dificultat en el procés i dissenyar les accions de control, millora o resolució pertinents.

A continuació es mostra l'instrument que s'anomenen "Pla de treball", a tall d'exemple:

Pla Director		Any d'inici	Estat				Indicadors
Acció	Fase		No aplica	Pendent o amb dificultats	En procés	Complert	
Acció 1.1	Identificació iniciada	2025					Estat d'execució de la tasca (20%) Falten 3 municipis
Acció 1.2	Identificació iniciada	-					Estat d'execució de la tasca
Acció 1.3	2 activitats creades	2025					Estat d'execució de la tasca Pendent trobar l'equip dinamitzador
	1 activitat en pendent	-					Per l'any 2026
	1 activitat dinamitzada	2025					Núm. de participants o visitants Núm. de visites/tallers/activitats realitzades (mínim 3 activitats noves/any) Satisfacció per part de les persones participants

A banda del Pla de Treball, l'avaluació ha d'incloure **informes parcials (semestrals)** per tal de tenir una valoració de com han funcionat les accions, per exemple: si han patit un retard, si s'han hagut de cancel·lar, si l'execució ha tingut problemes... Aquesta avaluació, sobretot dels primers anys, ha de permetre realitzar millores per les accions futures i així, optimitzar recursos.

En últim lloc, l'**avaluació final** ha de ser un informe que reculli les dades de totes les edicions semestrals i generi un total de període. Aquest informe haurà de constar d'una valoració final de totes les accions (finalitzades, en procés o no realitzades) i també de la valoració dels resultats d'avaluació d'aquestes. Es recomana prendre de referència el Pla Marc d'educació ambiental i voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals (2022-2026).

8.2 Responsables de desplegar el Programa d'EA, instruments, òrgans de seguiment i indicadors

El principal responsable de desplegar el Programa d'Educació Ambiental és el Consorci de la VGOB. Tot i que en aquest cas, també pot ser que el Grup Motor que s'hagi definit hagi d'intervenir per tal de decidir les línies estratègiques a seguir i/o definir les prioritats.

El Programa es preveu que sigui avaluat també de forma diferenciada:

- **Avaluació de les activitats.** Aquesta es durà a terme durant l'excursió per ajudar a detectar carències i punt dèbils en el moment oportú i poder fer els canvis necessaris. A més a més, periòdicament s'hauran de fer informes i avaluacions de seguiment.
- **Revisió i actualització de la conceptualització del Programa:** Aquesta revisió es preveu que sigui anual i també a l'acabar el període dels 4 anys.

A tall de resum es contempla pel programa la utilització d'instruments, indicadors i agents avaluadors diversos.

Per tal de detectar i poder tenir els valors dels indicadors que es proposen caldrà utilitzar instruments diversos. Principalment, es proposen dos instruments, els formularis d'avaluació i els registres d'incidències. Tanmateix, es contemplen diverses versions de formularis per tal d'arribar a agents avaluadors diversos i poder tenir totes les visions necessàries: dinamitza la sessió, participants (diversos formats), representants del grup, registres interns d'incidències...

Per consultar en detall el Pla d'avaluació del Programa d'activitats, consultar a l'[Annex 1.11 apartat C](#).

9. PROPOSTA D'IMPLEMENTACIÓ

A continuació es detalla el cronograma vinculat a la implantació del Pla director i es fa una referència al cronograma del Programa.

9.1 Cronograma del Pla director

Cronograma de totes les actuacions que es desglossen a l'apartat 3.

		Acció	Any			
			2025 F1	2026 F2	2027 F3	2028 F4
Programes i activitats d' educació ambiental	Objectiu 1	Acció 1.1. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual		X		X
		Acció 1.2. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual (fora de centres escolars)		X		X
		Acció 1.3. Creació d'un mínim de 3 activitats educatives anuals	X	X	X	X
		Acció 1.4. Creació d'un xarxa de docents implicats en l'Educació Ambiental EAc17	X			
	Objectiu 2	Acció 1.5. Disseny i creació d' activitats educatives lligades a la conservació orientades tant a població escolar com al públic general	X	X	X	X
		Acció 1.6. Disseny i creació d'activitats educatives lligades al desenvolupament local i la sostenibilitat, orientades tant a la població escolar com al públic general	X	X	X	X
	Objectiu 3	Acció 1.7 Detecció de les necessitats formatives de la comunitat educativa i entitats que treballen en accions educatives d'Educació	X			
		Acció 1.8. Disseny i implantació d' un programa formatiu anual amb mitjans propis que afavoreixi el desenvolupament de capacitats i habilitats d'Educació Ambiental	X	X	X	X
	Objectiu 4	Acció 1.9. Redacció del programa d'Educació Ambiental de la VGOB	X		X	
	Objectiu 5	Acció 1.10. Revisió anual de l' oferta educativa amb proposta de noves metodologies i recursos d' innovació educativa	X	X	X	X

Entitats i accions de voluntariat ambiental	Objectiu 6	Acció 2.1. Mapeig estratègic d'aliances potencials	X				
		Acció 2.2. Creació d' un programa de voluntariat de la VGOB		X			
Equip de treball i governança	Objectiu 7	Acció 3.1. Creació del Grup Motor del Pla	X				
		Objectiu 8	Acció 3.2. Disseny i implantació del Pla d' avaluació del Pla director EA i del Programa d'EA	X			
Comunicació	Objectiu 9	Acció 4.1. Disseny i implantació del Pla de comunicació del Pla director i del Programa d'EA	X				
		Objectiu 10	Acció 4.2. Creació d' espais de trobada municipals i supramunicipals orientats a l' impuls d' iniciatives d'Educació Ambiental al territori	X	X	X	X
	Objectiu 11	Acció 4.3. Creació de recursos de sensibilització que vinculin la conservació, la gestió d'espais, l'educació ambiental, el desenvolupament sostenible i l'eficiència energètica (vinculat Re.1 i Re.2)	X				X
		Acció 4.4. Creació d' un calendari d'activitats anuals per a tota la VGOB vinculada a efemèrides ambientals (Dia Mundial de l' educació ambiental, Dia del medi ambient, etc.)	X	X	X		X
	Acció 4.5. Incorporació anual de nous recursos i accions de comunicació, difusió i sensibilització	X	X	X		X	

9.2 Cronograma del Programa d'activitats

El programa d'activitats també compta amb el seu propi cronograma i es pot consultar a l'[Annex 1.11 apartat D](#)). Tanmateix, a tall de resum podem destacar que s'ha plantejat el programa a 4 anys vista i tot i tenir les propostes classificades per anys, també es proposa un sistema de prioritats: alta, baixa o mitjana que pot ajudar a la presa de decisions.

9.3 Pressupost

A continuació es detalla el cost del Pla director, fent referència a cada una de les accions. Cal remarcar que hi ha accions que són de caràcter intern que es consideren amb pressupost de recursos propis del mateix Consorci de la VGOB.

		Acció	Any				Total
			2025 F1	2026 F2	2027 F3	2028 F4	
Programes i activitats d' educació ambiental	Objectiu 1	Acció 1.1. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual	-	-	-	-	Recursos propis
		Acció 1.2. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual (fora de centres escolars)	-	-	-	-	Recursos propis
		Acció 1.3. Creació d'un mínim de 3 activitats educatives anuals	4500€	4500€	4500€	4500€	18.000€
		Acció 1.4. Creació d'un xarxa de docents implicats en l'Educació Ambiental EAc17	Recursos propis	Recursos propis	5000€(*)	Recursos propis	Recursos propis i 5000€
	Objectiu 2	Acció 1.5. Disseny i creació d' activitats educatives lligades a la conservació orientades tant a població escolar com al públic general	4500€	4500€	4500€	4500€	18.000€
		Acció 1.6. Disseny i creació d'activitats educatives lligades al desenvolupament local i la sostenibilitat, orientades tant a la població escolar com al públic general	4500€	4500€	4500€	4500€	18.000€
	Objectiu 3	Acció 1.7 Detecció de les necessitats formatives de la comunitat educativa i entitats que treballen en accions educatives d'Educació	-	-	-	-	Recursos propis
		Acció 1.8. Disseny i implantació d' un programa formatiu anual amb mitjans propis que afavoreixi el desenvolupament de capacitats i habilitats d'Educació Ambiental	2000€	2000€	2000€	2000€	8000€
	Objectiu 4	Acció 1.9. Redacció del programa d'Educació Ambiental de la VGOB	-	-	-	-	Recursos propis
	Objectiu 5	Acció 1.10. Revisió anual de l' oferta educativa amb proposta de noves metodologies i recursos d' innovació educativa	-	-	5000€	-	5.000€

Entitats i accions de voluntariat ambiental	Objectiu 6	Acció 2.1. Mapeig estratègic d'aliances potencials	-	-	-	-	Recursos propis
		Acció 2.2. Creació d' un programa de voluntariat de la VGOB	15.000€	1000€	1000€	1000€	18.000€
A 5MILEquip de treball i governança	Objectiu 7	Acció 3.1. Creació del Grup Motor del Pla	-	-	-	-	Recursos propis
		Objectiu 8	Acció 3.2. Disseny i implantació del Pla d' avaluació del Pla director EA i del Programa d'EA	-	-	-	-
Comunicació	Objectiu 9	Acció 4.1. Disseny i implantació del Pla de comunicació del Pla director i del Programa d'EA	5000€	Recursos propis	Recursos propis	Recursos propis	Recursos propis i 5.000€
		Objectiu 10	Acció 4.2. Creació d' espais de trobada municipals i supramunicipals orientats a l' impuls d' iniciatives d'Educació Ambiental al territori	1000€	1000€	1000€	1000€
	Objectiu 10	Acció 4.3. Creació de mínim 1 recurs de sensibilització que vinculin la conservació, la gestió d'espais, l'educació ambiental, el desenvolupament sostenible i l'eficiència energètica (vinculat Re.1 i Re.2)	2500€	2500€	2500€	2500€	10.000€
	Objectiu 11	Acció 4.4. Creació d' un calendari d'activitats anuals per a tota la VGOB vinculada a efemèrides ambientals (Dia Mundial de l' educació ambiental, Dia del medi ambient, etc.)	-	-	-	-	Recursos propis
		Acció 4.5. Incorporació anual de nous recursos i accions de comunicació, difusió i sensibilització	1500€	1500€	1500€	1500€	6000€
			2025 F1	2026 F2	2027 F3	2028 F4	Total
Total			40.500€	21.500€	31.500€	21.500€	115.000€

(*) Acció 1.4: es preveuen 5000 € durant el 3r any per la trobada presencial i el desenvolupament d'una proposta concreta consensuada que es decideixi entre el Grup Motor i la Xarxa de docents.

(**) Acció 4.2: La creació d'espais de trobada ha de servir per compartir propostes i iniciatives fetes. Principalment, va destinat a personal del món local (personal tècnic i representants polítics i entitats). Es preveu un format tipus Cicle i el pressupost es contempla per despeses que puguin sorgir com: ponents, lloguer d'autobús...

El pressupost total de 115.000 € es considera un import necessari per desplegar part de les accions, tot i això s'ha de comptar amb partida de personal que representa les hores de "recursos propis".

En últim lloc, es necessita pressupost per desplegar el Programa d'activitats que s'aprovi finalment i caldrà cercar pressupost per les activitats quan aquestes es detallin més. Cal remarcar que el Pla director recull algunes accions amb pressupost que pot servir pel mateix Programa d'activitats.

10 ANNEXOS

A continuació, es fa un detall de tots els Annexos que es poden consultar:

- [Annex 1.1](#) Model de l'entrevista en profunditat per representants del món local
- [Annex 1.2](#) Model de l'entrevista en profunditat per representants del món educatiu i del tercer sector
- [Annex 1.3](#) Enquestes dirigides a la ciutadania
- [Annex 1.4](#) Enquestes dirigides a persones del món local i tercer sector
- [Annex 1.5](#) Conclusions i taula d'anàlisi de resultats de l'oferta d'activitats
- [Annex 1.6](#) Informe de resultats del procés d'anàlisi – enquestes i entrevistes en profunditat
- [Annex 1.7](#) Informe dels tallers de participació sobre l'educació ambiental
- [Annex 1.8](#) Vinculació de les accions del Pla director amb el públic
- [Annex 1.9](#) Vinculació de les accions del Pla director amb el codi del Pla Marc
- [Annex 1.10](#) Proposta de model d'enquesta
- [Annex 1.11](#) Programa d'educació Ambiental de la VGOB
  - A) Quadre resum d'accions educatives
  - B) Fitxes descriptives de les activitats
  - C) Pla d'avaluació del Programa d'activitats
  - D) Cronograma del Programa d'activitats

10.1 ANNEX. 1.1 Model de l'entrevista en profunditat per representants del món local

El model de l'entrevista en profunditat va seguir aquesta estructura de guió. Tanmateix, al ser una entrevista oberta es va poder profunditzar o detallar alguns aspectes durant els transcurso de l'entrevista. L'estructura general:

Secció de dades sociodemogràfiques:

Institució a la que pertany o per qui treballa:

Secció, departament:

Antiguitat a la institució:

Experiència en temes d'educació ambiental:

Preguntes concretes:

- Sobre com consideres que és l'educació ambiental a la Vall del Ges, Orís i Bisaura
- Sobre les polítiques d'educació i les de desenvolupament sostenible, què heu fet que no podem deixar-nos, què feu, què voldríeu fer?
- Des de l'ajuntament; quins projectes hem de conèixer que heu fet/esteu fent/voleu fer que us resultin rellevants pels vostres interessos?
- Sobre a quin públic heu estat prioritzant darrerament les actuacions d'educació ambiental?
- Sobre les col·laboracions, amb qui trebal·leu habitualment l'educació ambiental? Quant fa que col·laboreu? Quina participació hi ha?
- Sobre la forma d'actuar de les persones vinculades a l'educació ambiental: hi ha col·laboracions, sinergies, aliances i/o desconfiances/reticències?
- Sobre la comunicació entre el teixit associatiu, l'administració i altres institucions
- Sobre la valoració (percepció visitant) dels espais natural, teniu algun estudi fet?
- Sobre la valoració dels espais natural, teniu algun estudi fet o en coneixeu algun?
- Sobre les problemàtiques socioambientals existents als espais, proposta d'alguna solució
- Sobre si els visitants/usuaris/ciutadania entén la necessitat de conservació
- Sobre accions de voluntariat. Se'n fan? Serveixen per valorar els espais naturals i incrementar el vincle amb el territori? Hi ha entitats? Hi ha xarxa? I la participació?
- Si tinguessis una vareta màgica, què faries?

10.2 ANNEX 1.2 Model de l'entrevista en profunditat per representants del món educatiu i del tercer sector

El model de l'entrevista en profunditat va seguir aquesta estructura de guió. Tanmateix, en ser una entrevista oberta es va poder profunditzar o detallar alguns aspectes durant el transcurs de l'entrevista. L'estructura general:

Secció de dades sociodemogràfiques:

Institució a la qual pertany o per qui treballa:

Secció, departament:

Antiguitat a la institució:

Experiència en temes d'educació ambiental:

Preguntes concretes:

- Sobre com consideres que és l'educació ambiental a la Vall del Ges, Orís i Bisaura
- Des de l'entitat/escola; quins projectes hem de conèixer que heu fet/esteu fent/voleu fer que us resultin rellevants pels vostres interessos
- Sobre els coneixements que tenen les persones vinculades a l'educació ambiental i la formació a persones educadores i formadores
- Sobre les persones joves si estan apoderades i si es mobilitzen
- -Sobre la forma d'actuar de les persones vinculades a l'educació ambiental: hi ha col·laboracions, sinergies, aliances i/o desconfiances?
- Sobre les col·laboracions, amb qui treballeu habitualment l'educació ambiental? Quant fa que col·laboreu? Quina participació hi ha?
- -Sobre la comunicació entre el teixit associatiu, l'administració i altres institucions
- Sobre la situació de solucions sostenibles a escala local
- Sobre la valoració dels espais natural, teniu algun estudi fet o en coneixeu algun?
- Sobre les problemàtiques socioambientals existents als espais, proposta d'alguna solució
- -Sobre si els visitants/usuaris/ciutadania entén la necessitat de conservació
- Sobre accions de voluntariat. Se'n fan? Serveixen per valorar els espais naturals i incrementar el vincle amb el territori? Hi ha entitats? Hi ha xarxa? I la participació?
- Sobre si fan projectes de Servei Comunitari de caràcter mediambiental amb metodologia ApS a la zona. Si no se'n fan, saber quines creuen que podrien fer-se? I si el Parc podria ser el destí d'alguna d'aquestes?
- Si tinguessis una vareta màgica, què faries?

10.3 ANNEX 1.3 Preguntes de les enquestes dirigides al públic objectiu de ciutadania

Les preguntes de l'enquesta es classifiquen en diferents àrees/blocs. Aquests blocs corresponen als objectius respecte a l'educació ambiental del Pla Marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Natural:

1. **Incrementar la valoració i estima social dels espais de la XPN** mitjançant la descoberta i el coneixement dels valors naturals, culturals i paisatgístics, i del funcionament dels ecosistemes.
2. **Conscienciar sobre les problemàtiques socioambientals** que existeixen als espais de la XPN i fomentar la cerca i proposta de solucions per afrontar-les i resoldre-les.
3. Aconseguir que els usuaris i visitants **entenguin la necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals**, que actuïn de manera respectuosa quan hi interaccionin i minimitzin els impactes negatius que poden causar.
4. **Posar en valor els productes i sabers locals** amb pràctiques socioambientals responsables amb el territori.
5. **Aconseguir el compromís, la participació i la corresponsabilitat de la població local i visitant** en la conservació i gestió dels espais de la XPN, tant a títol individual com col·lectiu.
6. Assolir una **bona qualitat de l'oferta de serveis i programes** d'educació ambiental a la XPN. (desglossada per altres blocs)

Les preguntes de l'enquesta van ser les que es poden consultar a continuació i es van difondre amb el format d'enquesta de Forms.

Secció de dades sociodemogràfiques:

Residència habitual:

Ets membre d'una entitat ambiental: si/no

Si has respost que sí, quina:

Destino temps d'oci a estar a la natura: si/no

Preguntes concretes:

BLOC 1. VALORACIÓ I ESTIMA SOCIAL DELS ESPAIS

Coneixements dels serveis ecosistèmics (aigua, aire..) i dels valors naturals, culturals i paisatgístics.

1. Has participat en activitats d'educació ambiental: si/no

- Si has participat en alguna activitat en què va consistir?
- Si no hi has participat, per què no?

2. Estàs al corrent de què es fa sobre educació ambiental a la Vall?

- D'una escala de l'1 al 5, quins coneixements creus que tens dels valors naturals, culturals i paisatgístics de la Vall? (1 res 2 poc 3 just 4 bé i 5 molt)
- T'agradaria tenir més coneixements dels valors naturals, culturals i paisatgístics de la Vall del Ges, Orís i Bisaura? Si/no
- Quin creus que és el mitjà que més t'ajudaria a rebre coneixements? Presencialment, virtual, voluntariat

3. Creus que es fan prou esforços per protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural? Resposta múltiple:

- si fan esforços i anem per bon camí,
- es fan esforços, però queda molt per fer,
- es fan esforços, però no es comunica a la població,
- no es fan prou esforços

Fins aquí ens has ajudat moltíssim! Si vols col·laborar més en aquest bloc...

- Pregunta fi de bloc, amplia la informació que vulguis respecte a aquest gran punt. Pots escriure sobre el que s'està fent, El que s'hauria de fer i/o el que t'agradaria que es fes). Redactar.
- Creus que coneixes els valors naturals, culturals i paisatgístics de la Vall del Ges, Orís i Bisaura?
- Com creus que es podria millorar la qualitat ambiental de l'espai urbà?

I aquestes...

- Consideres que l'aigua d'aixeta que utilitzes està en bones condicions? Resposta múltiple:
  - utilitzo aigua bona
  - utilitzo aigua que podria estar millor
  - utilitzo aigua contaminada
- Consideres que l'aire que respires està en bones condicions? Resposta múltiple:
  - respiro aire net
  - respiro aire que podria estar millor
  - respiro i em contamina
- Consideres que s'explica prou la necessitat de tenir cura amb el consum d'aigua? sí/no
- Quina qualitat ambiental creus que té l'espai urbà?
- Com perceps els "paisatges naturals" que visites habitualment: boscos, muntanyes, aiguamolls, rius, aqüífers i llacs?
- Què creus que es podria fer per millorar l'estat de l'aigua? l'aire?

BLOC 2. PROBLEMÀTIQUES SOCIOAMBIENTALS I POSSIBLE SOLUCIONS

1. Què creus que necessita el territori del Ges, Orís i Bisaura, pel que fa a la gestió de Residus?
2. Pots compartir alguna solució que s'estigui duent a terme des de l'administració?
3. Pregunta fi de bloc, amplia la informació que vulguis respecte a aquest gran punt. Pots escriure sobre el que s'està fent, El que s'hauria de fer i/o el que t'agradaria que es fes).

Fins aquí ens has ajudat moltíssim! Si vols col·laborar més en aquest bloc...

Un dels objectius dels ODS és protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat.

Creus que s'estan emprenent accions urgents i significatives per a reduir la degradació dels hàbitats naturals, detenir la pèrdua de biodiversitat i, per a 2020, protegir les espècies amenaçades i evitar-ne l'extinció?

BLOC 3. ENTENDRE LES NECESSITATS DE CONSERVACIÓ, PROTECCIÓ I GESTIÓ

1. Amb una escala de l'1-5, com de necessària creus que és la conservació, protecció i gestió?
2. Al llarg de l'any es duen a terme moltes activitats al territori per conscienciar sobre la protecció i gestió del medi, com per exemple el "Fem dissabte" de Let's Clean Europe que consisteix en una neteja i un taller de conscienciació. El coneixes? Si/no Hi has participat algun cop? Si/no Si no el coneixes, t'hauria agradat anar-hi? Si/no
3. Pregunta fi de bloc, amplia la informació que vulguis respecte a aquest gran punt. Pots escriure sobre el que s'està fent, El que s'hauria de fer i/o el que t'agradaria que es fes).

BLOC 4. VALORITZACIÓ DE PRODUCTES I SABER LOCALS

1. Coneixes productes locals? Si/no/redactar

Si no en coneixes, t'agradaria?

2. Consumeixes productes locals? Si/no/redactar

Si no en consumeixes, per què?

3. Assisteixes a fires/tallers de productes locals? Si/no

Si has contestat que no, però t'agradaria, per què no hi vas?

BLOC 5. PARTICIPACIÓ, EMPODERAMENT I CORRESPONSABILITAT

1. Sents que pots participar i formar part de l'educació ambiental de la VGOB? 1-5

Si creus que no, què t'ho impedeix?

2. Creus que la ciutadania té altaveu per dir-hi la seva sobre l'educació ambiental? Si/no.

3. Hi ha espais a la VGOB on us podeu trobar ciutadania, entitats ambientals i ajuntaments?

Anomena

Fins aquí ens has ajudat moltíssim! Si vols col·laborar més en aquest bloc...

Coneixes l'educació no formal? Si contesta que sí, què ens en pots explicar?

Promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i els estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible és un objectiu dels ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible).

Creus que tens coneixements sobre el desenvolupament sostenible i els pots aplicar al teu dia a dia?

PREGUNTES OBERTES PER REDACTAR

1. Quins creus que són els principals reptes de desenvolupament sostenible de la Vall del Ges, Orís i Bisaura?

2. Si tinguessis una vareta màgica què canviaries de la Vall del Ges, Orís i Bisaura?

10.4 ANNEX 1.4 Preguntes de les enquestes dirigides al públic objectiu de món local i tercer sector

Les preguntes de l'enquesta es classifiquen en diferents àrees/blocs. Aquests blocs corresponen als objectius respecte a l'educació ambiental del Pla Marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Natural:

1. **Incrementar la valoració i estima social dels espais de la XPN** mitjançant la descoberta i el coneixement dels valors naturals, culturals i paisatgístics, i del funcionament dels ecosistemes.
2. **Conscienciar sobre les problemàtiques socioambientals** que existeixen als espais de la XPN i fomentar la cerca i proposta de solucions per afrontar-les i resoldre-les.
3. Aconseguir que els usuaris i visitants **entenguin la necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals**, que actuïn de manera respectuosa quan hi interaccionin i minimitzin els impactes negatius que poden causar.
4. **Posar en valor els productes i sabers locals** amb pràctiques socioambientals responsables amb el territori.
5. **Aconseguir el compromís, la participació i la corresponsabilitat de la població local i visitant** en la conservació i gestió dels espais de la XPN, tant a títol individual com col·lectiu.
6. Assolir una **bona qualitat de l'oferta de serveis i programes** d'educació ambiental a la XPN. (desglossada per altres blocs)

El model de l'enquesta va ser el següent:

Secció de dades sociodemogràfiques:

Residència habitual:

Ets membre d'una entitat ambiental: si/no

Si has respost que sí, quina:

Destino temps d'oci a estar a la natura: si/no

Preguntes concretes:

BLOC 1. VALORACIÓ I ESTIMA SOCIAL DELS ESPAIS

Coneixements dels serveis ecosistèmics (aigua, aire..) i dels valors naturals, culturals i paisatgístics.

1. El teu municipi ofereix serveis i programes o activitats d'educació ambiental: si/no

Si n'organitza, de què es tracten?

Si no, per què no?

2. Esteu al corrent del què es fa sobre educació ambiental a la VGOB?

D'una escala de l'1 al 5, quins coneixements creus que tens dels valors naturals, culturals i paisatgístics de la VGOB? (1 res 2 poc 3 just 4 bé i 5 molt)

T'agradaria tenir més coneixements dels valors naturals, culturals i paisatgístics de la Vall del Ges, Orís i Bisaura? Si/no

3. Creus que es fan prou esforços per protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural? Resposta múltiple:

- es fan esforços i anem per bon camí,
- es fan esforços, però queda molt per fer,
- es fan esforços, però no es comunica a la població,
- no es fan prou esforços

4. Pregunta fi de bloc, amplia la informació que vulguis respecte a aquest gran punt. Pots escriure sobre el que s'està fent, El que s'hauria de fer i/o el que t'agradaria que es fes).

Fins aquí ens has ajudat moltíssim! Si vols col·laborar més en aquest bloc...

- Com creus que es podria millorar la qualitat ambiental de l'espai urbà?
- Quina qualitat ambiental creus que té l'espai urbà de la VGOB?
- Com perceps els "paisatges naturals" que visites habitualment: boscos, muntanyes, aiguamolls, rius, aqüífers i llacs?
- Què creus que es podria fer per millorar l'estat de l'aigua?l'aire?

BLOC 2. PROBLEMÀTIQUES SOCIOAMBIENTALS I POSSIBLE SOLUCIONS

1. Què creus que necessita el territori del Ges, Orís i Bisaura, pel que fa a la gestió de Residus?

2. Pots compartir alguna solució que s'estigui duent a terme des de l'administració?

3. Pregunta fi de bloc, amplia la informació que vulguis respecte a aquest gran punt. Pots escriure sobre el que s'està fent, El que s'hauria de fer i/o el que t'agradaria que es fes).

Fins aquí ens has ajudat moltíssim! Si vols col·laborar més en aquest bloc...

Un dels objectius dels ODS és protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat.

Creus que s'estan emprenent accions urgents i significatives per a reduir la degradació dels hàbitats naturals, detenir la pèrdua de biodiversitat i, per a 2020, protegir les espècies amenaçades i evitar-ne l'extinció

BLOC 3. ENTENDRE LES NECESSITATS DE CONSERVACIÓ, PROTECCIÓ I GESTIÓ

1. Amb una escala de l'1 al 5, com de necessària creus que és la conservació, protecció i gestió?

2. Al llarg de l'any es duen a terme moltes activitats al territori per conscienciar sobre la protecció i gestió del medi, com per exemple el "Fem dissabte" de Let's Clean Europe que consisteix en una neteja i un taller de conscienciació.

El coneixes? Si/no Hi has participat algun cop?

Si/no Si no el coneixies, t'hauria agradat anar-hi? Sí/no

3. Pregunta fi de bloc, amplia la informació que vulguis respecte a aquest gran punt. Pots escriure sobre el que s'està fent, El que s'hauria de fer i/o el que t'agradaria que es fes).

BLOC 4. VALORITZACIÓ DE PRODUCTES I SABER LOCALS

1. Coneixes productes locals? Si/no/redactar

Si no en coneixes, t'agradaria?

2. Consumeixes productes locals? Si/no/redactar

Si no en consumeixes, per què?

3. Assisteixes a fires/tallers de productes locals? Sí/no

Si has contestat que no, però t'agradaria, per què no hi vas?

BLOC 5. PARTICIPACIÓ, EMPODERAMENT I CORRESPONSABILITAT

1. Sents que pots participar i formar part de l'educació ambiental de la VGOB? 1-5

Si creus que no, què t'ho impedeix?

2. Creus que la ciutadania té altaveu per dir-hi la seva sobre l'educació ambiental? Si/no

3. Hi ha espais a la VGOB on us podeu trobar ciutadania, entitats ambientals i ajuntaments? Anomena

Fins aquí ens has ajudat moltíssim! Si vols col·laborar més en aquest bloc...

Coneixes l'educació no formal? Si contesta que sí, què ens en pots explicar?

Promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i els estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible és un objectiu dels ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible) . **Creus que tens coneixements sobre el desenvolupament sostenible i els pots aplicar al teu dia a dia?**

PREGUNTES OBERTES PER REDACTAR

- Quins creus que són els principals reptes de desenvolupament sostenible de la Vall del Ges, Orís i Bisaura? (oberta)
- Si tinguessis una vareta màgica què canviaries de la Vall del Ges, Orís i Bisaura? (oberta)

Oferta d'activitats	Entitats i àmbits d'actuació										Tipus d'activitat										Impacte i resultats																
	Escoles Bressol	Escoles d'infantíl i primària	Instituts de secundària i batxillerat	Centres FP (cicles formatius)	Altres centres:	Població local i entitats no lucratives d'àmbit local	Públic general	Famílies	Agents econòmics i professionals d'àmbit local i/o vinculats al territori	Itinerari	Taller	Curs	Esdeveniment	Rutes guiades	Visita guiada	Activitat autoguiada	Jornades de voluntariat	Castell	Municipal	Consorti del Ter	Escola Forestal Solana	Escola de Natura les Codines	Escola d'Arts Plàstiques de Torelló	El Cavaller de Vidrà	Visites a la destil·leria Ratafia Bosch	ADET – Associació d'Estudis Torellonencs	Museu de la Torneria	Agència local de l'energia d'Osona	Bosc vidrà	valoració i estima social dels espais	problemàtiques socioambientals	necessitat de conservació, protecció i gestió dels <small>espais naturals</small>	productes i sabers locals	compromís, la participació i la corresponsabilitat de la població local i visitante			
Cursos i retirs BoscVidrà							x	x				x	x																x	x							
Oferta de BTT: Tracks del diable * (pendent)							x			x																					x						
Projecte La Cabanya (art i educació ambiental, exposicions)		x	x	x			x	x							x			x														x	x			x	
Fem dissabte: Let'Clean Europe		x	x	x			x									x			x																		
Festa de l'arbre	x	x														x			x																		
L'escut perdut		x																	x																	x	
Els arxius perduts		x																	x																	x	
El cas del Castell de Montesquiú		x																	x																	x	
Viatgers del temps			x																x																	x	
Visita històrica guiada			x																x																	x	
Total	1	26	12	7	0	0	22	19	3	4	8	1	6	4	0	6	3	10	0	5	2	4	0	1	1	0	2	1	2	28	4	10	3	3			

10.6 Annex 1. 6 Informe de resultats del procés d'anàlisi - enquestes i entrevistes en profunditat

Introducció

Per la preparació del Pla director en Educació Ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, i amb la voluntat de recollir les sensibilitats, punts d'interès i opinions de la ciutadania, es va contemplar realitzar un procés participatiu en el qual es varen realitzar tres metodologies diferents:

- en primer lloc, entrevistes en profunditat realitzades a agents clau.
- en segon lloc, un model d'enquestes dirigit a la ciutadania en general, i un altre model d'enquesta dirigit a representants d'administració i entitats.
- i, en tercer lloc, tres tallers participatius.

El present document és un breu informe del buidatge de les entrevistes en profunditat i del buidatge de les enquestes. S'analitza la participació i els resultats i també les conclusions que se n'extreuen i que serviran per a la redacció del Pla.

Resum de l'actuació

Per una banda, les dues enquestes, relacionades amb l'elaboració del Pla director d'Educació Ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura s'han compartit a les xarxes socials durant la setmana del 26 de gener coincidint amb el Dia Mundial de l'Educació Ambiental.

Les enquestes són les següents:

- **Enquesta 1; enquesta dirigida al públic objectiu d'entitats i personal de l'administració pública.** (6)
- **Enquesta 2; enquesta dirigida a la ciutadania.** (54)

A ambdós casos, les enquestes seguien la mateixa estructura:

Les preguntes de l'enquesta es classifiquen en diferents àrees/blocs. Aquests blocs corresponen als objectius respecte a l'educació ambiental del Pla Marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Natural:

- 1) **Incrementar la valoració i estima social dels espais de la XPN** mitjançant la descoberta i el coneixement dels valors naturals, culturals i paisatgístics, i del funcionament dels ecosistemes.
- 2) **Conscienciar sobre les problemàtiques socioambientals** que existeixen als espais de la XPN i fomentar la cerca i proposta de solucions per afrontar-les i resoldre-les.
- 3) **Aconseguir que els usuaris i visitants entenguin la necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals**, que actuïn de manera respectuosa quan hi interaccionin i minimitzin els impactes negatius que poden causar.
- 4) **Posar en valor els productes i sabers locals** amb pràctiques socioambientals responsables amb el territori.

5) Aconseguir **el compromís, la participació i la corresponsabilitat de la població local i visitant** en la conservació i gestió dels espais de la XPN, tant a títol individual com col·lectiu.

6) Assolir una **bona qualitat de l'oferta de serveis i programes** d'educació ambiental a la XPN.

De les 60 respostes de les enquestes el 90% corresponen amb la ciutadania i el 10% restant amb personal de l'administració pública.

Per altra banda, les entrevistes han sigut de caràcter entrevistes en profunditat i s'han realitzat 18 entrevistes a 14 agents. Aquestes s'han realitzat entre el novembre i març de 2024 i han tingut una durada d'una hora aproximadament.

Enquestes

Aquest apartat reflecteix les dades de les enquestes com també de la informació rellevant que se'n va poder extreure. Les enquestes es van enviar entre els mesos de gener i febrer de 2024.

Recull d'enquestes

A continuació es detallen les tipologies d'enquestes i les respostes obtingues:

- Enquesta 1; enquesta dirigida al públic objectiu d'entitats i personal de l'administració pública. 6 respostes
- Enquesta 2; enquesta dirigida a la ciutadania. 54 respostes

Conclusions de les enquestes

La dada més rellevant de les enquestes és l'alt absentisme de respostes i la baixa participació.

Un aspecte destacat on hi ha consens és en la falta de comunicació de les accions que s'estan duent a terme tant des del Consorci, dels ajuntaments com també des de la ciutadania en general. Les accions que es fan no es comuniquen i no arriben al públic objectiu.

S'han separat els principals resultats tot diferenciant entre les enquestes d'entitats i administració i la ciutadania. Es pot observar que l'administració i entitats tenen més consciència i coneixements, tot i que tampoc molt significativament, deixant evidències d'una ciutadania participativa i conscienciada.

ADMINISTRACIÓ	CIUTADANIA (*)
<p>Les persones enquestades indiquen que tenen un coneixement del seu entorn entre just/mig i els agradaria millorar el seu nivell de coneixement sobre els valors naturals, culturals i paisatgístics. Creuen que queda molt per fer que s'està en bon camí (67% de les persones enquestades) i que la qualitat de l'entorn és baixa/mitjana (50%).</p>	<p>El 55% participa en activitats d'EA majoritàriament neteges de residus en espais naturals. També valoren el seu coneixement entre just/mig com l'administració. Tanmateix, és molt rellevant que el 48% estan interessats en activitats presencials i un 15% en voluntariat. El 50% considera que queda molt per fer i salvaguardar el patrimoni i consideren fonamental (50%) la sensibilització i conscienciació i l'acció política.</p>
<p>S'observa com dins l'administració i les entitats hi ha una gran empenta per impulsar el porta a porta al territori. També, de nou, hi ha un 28% que insisteix en la necessitat d'una bona comunicació respecte a aquests temes cap a la població. Això es veu exemplificat en un 29% que no té cap opinió formada al respecte. Majoritàriament, es considera que la gestió dels residus (la separació) es podria millorar.</p>	
<p>Majoritàriament, s'entén la conservació com una prioritat del territori i totes les persones enquestades coneixen entitats de voluntariat ambiental i custòdia del territori. Sobre l'aplicació d'iniciatives ApS només el 33% de les persones encastades realitza aquest tipus d'accions i el 50% considera que el Castell de Montesquiú ha de liderar aquest tipus d'iniciatives. Sobre el coneixement de la iniciativa <i>Let's Clean</i> el 50% afirma conèixer el projecte i el 33% hi ha participat.</p>	<p>Coincideixen en la importància de la conservació com a prioritat del territori. El 56% no coneix l'existència d'entitats de voluntariat ambiental. Referent al <i>Let's Clean Europe</i> el 39% coneix el projecte i d'aquestes persones el 23% hi ha participat en alguna ocasió.</p>
<p>Hi ha un alt coneixement dels productes locals (83%) i també del consum (el 100% dels qui coneixen el producte). També és rellevant que un 83% participa en fires i esdeveniments de productes locals.</p>	<p>La ciutadania també coincideix amb un 83% de persones que coneixen els productes locals i augmenta el consum (85%). El 76% de les persones afirma anar a fires i esdeveniments relacionats amb productes locals.</p>
<p>És curiós que el 50% considera que la ciutadania no és escoltada. El 33% no coneix accions d'Educació Ambiental no formal del territori i un 67% no contesta a la pregunta. El 50% considera que té coneixements suficients sobre Desenvolupament Sostenible que utilitza a la seva vida quotidiana, però un 50% no contesta a la pregunta</p>	<p>De la ciutadania enquestada un percentatge una mica més gran (56%) considera que la ciutadania no té veu en temes d'Educació Ambiental. El 24% coneix accions d'Educació Ambiental no formal (un 56% no contesta). Un percentatge baix (menys del 30%) afirma que tenen coneixements suficients sobre Desenvolupament Sostenible (37% no contesta).</p>

(*) El 60% de les persones enquestades són de Torelló o de municipis propers com: Sant Pere de Torelló, Sant Vicenç de Torelló o Borgonyà. Tan sols un 17% són membres d'una entitat ambiental.

Entrevistes en profunditat

Aquest apartat reflecteix les dades tant de les persones entrevistades com també de la informació rellevant que se'n va poder extreure. Les entrevistes van ser realitzades entre els mesos de novembre de 2023 i març de 2024.

Recull de persones entrevistades i tipus d'entrevistes

A continuació es detalla una relació de les persones entrevistades en funció de l'ens que representen. Aquesta relació de persones entrevistades va ser consensuada en una reunió de treball feta el 19 de desembre de 2023. A grans trets, destacar:

- Es van fer un total de 18 entrevistes en profunditat a 14 agents diferents que van tenir una durada d'entre 40 minuts i una hora.
- Hi havia dos models d'entrevistes. La diferència més bàsica era en les preguntes de voluntariat i aprenentatge i servei que quan es van entrevistar a entitats es feia més èmfasis.

Conclusions

Les entrevistes realitzades s'ha valorat en una escala d'1 a 5 pel que fa a l'interès de l'entrevista, un 27.8% han sigut entrevistes valorades amb 5 punts, un altre 27.8% de 4 punts i un últim bloc de 27.87% de 2 punts. Dues entrevistes amb valoració de 1 punt i 1 amb una valoració de 3 punts. Per tant, un 55,55% de les enquestes es van puntuar amb un interès d'entre 4 i 5 punts.

COMUNICACIÓ

Es va preguntar sobre quina comunicació creuen que hi ha de les activitats d'educació ambiental que es duen a terme. La gran majoria va aportar la idea que hi ha poca comunicació. També es remarca el fet que consideren el Castell de Montesquiú com una icona/equipament clau i que fa molta difusió per Bisaura. Tanmateix, és un sentir global que es podria diversificar l'oferta i ampliar-la a la resta de territori, sobretot per la Vall del Ges.

Les accions més rellevants que fan els diferents agents se separaren per si són entitats o administració:

ENTITATS

Les entitats tenen projectes del seu àmbit d'actuació i/o interès com poden ser: projectes de Cooperació Leader (a grans trets de temàtiques d'energia, d'alimentació saludable i de vulnerabilitat social), sensibilització de la gestió forestal, accions puntuals i concretes com poden ser accions de coneixement del món de les orquídies o els ratpenats, altres tenen la concessió d'algun equipament i a més a més fan: colònies, camps de treball, activitats per famílies, treballs de síntesi, accions per empreses, recuperació de camins/senders/marges... i altres tenen recursos educatius ja preparats com llibres, exposicions, pòsters. Altres tenen algun projecte de ciència ciutadana amb més de 15 anys de trajectòria i implicació en el territori.

ADMINISTRACIÓ

L'administració va remarcar accions com: l'escola verda, els Bicibús, Fem Dissabte, la connexió de camins rurals (com ara el conegut com a Camí Groc que va de Sant Pere a Torelló), la passera de Sant Vicenç a Orís, els acords de custòdia i accions que vinculen el canvi climàtic, la recollida de plàstics agrícoles, els cotxes elèctrics i la substitució d'amiant, accions que donen importància a l'escola, la transició energètica... Alguns ajuntaments ja realitzen projectes conjuntament amb l'escola en temes de:

reciclatge, aigua, telecontrol de la despesa energètica. Altres fan tallers durant la festa major sobre reciclatge, alguns formen part de la Taula Leader per fomentar idees i xarxa amb el projecte ENFOCC), alguns fan el porta a porta i altres reciclen en espais tancats, molts tenen projecte de fotovoltaiques per molts edificis del municipi i pocs utilitzen nous models de jardineria.

Com a principal conclusió d'aquest apartat és evident que l'administració, per les seves competències, disposa d'un marc més ampli sobre l'Educació Ambiental, entenen que cal reforçar aspectes de la sostenibilitat més enllà de la mateixa conservació de l'entorn: la transició energètica, la gestió dels residus i/o el canvi climàtic.

- Pel que fa a polítiques municipals, és rellevant el cas del municipi de Torelló que disposa d'un ecosistema educatiu anomenat "Units per Educar" que es podria prendre de referència per als altres municipis.
- És destacable un cop s'analitzen les entrevistes el fet que hi hagi tanta diferència d'oferta entre els diferents municipis; entre els municipis grans com Torelló i altres més petits. Tanmateix, tot i que la gran majoria valora en positiu el castell de Montesquiú i com n'és d'important tenir-lo i mantenir-lo, molts són partidaris de descentralitzar l'oferta per tot el territori.
- La diversitat d'ofertes que generen les entitats tenen un aspecte comú, les persones destinatàries, és molt important de mobilitzar la població jove (entre 18-30 anys), ja que participa molt poc en les propostes educatives. Totes les entitats coincideixen en el fet que el públic és sobretot gent més gran (jubilats) i públic familiar, existint aquesta bretxa generacional amb la població jove, imprescindible per al desenvolupament sostenible del territori.
- Una percepció global és que falta molt d'acompanyament a les mesures que ja es fan, que tot allò que ja es fa es comuniqui i a més a més cal que es comuniqui per tal d'arribar al públic objectiu.
- Gairebé de forma unànime es va considerar com a públic objectiu el públic jove. Es va fer una valoració interessant que considerava que sovint ens aproximem a l'Educació Ambiental des d'un vessant molt tècnica i potser ens faltaria una aproximació més tradicional per arribar al col·lectiu de joves.
- Referent a les sinergies i col·laboracions, es destaca que les accions puntuals, ben coordinades i planificades, poden ser elements d'èxit. Tanmateix, els processos o accions que requereixen més continuïtat es troben amb més obstacles i impediments. Es destaca l'opinió compartida diverses vegades, que els municipis petits necessiten crear un clima de confiança basat en la proximitat i que solen ser més reticents a la participació quan no hi ha aquestes condicions. Hi va haver consens en considerar que existeixen les condicions de bon ambient i col·laboració a la VGOB i entre els diversos agents i que això pot ser un valor afegit per les accions d'educació ambiental.
- Destaquem algunes de les sinergies que es van sortir en el decurs de les entrevistes: Consorci del Ter, ajuntaments, la Comissió de Medi Ambient de Sant Quirze... i que moltes de les persones entrevistades creuen que s'hauria de fer més unió de VGOB.

CONSERVACIÓ DE L'ENTORN

Es va preguntar sobre si tant els visitants com la ciutadania entenen la necessitat de conservació, i la percepció de les persones entrevistades va ser que s'entén poc. Molts ho atribueixen al fet que si es té poc contacte amb el medi natural, costa saber com relacionar-s'hi i de nou pot vincular-se amb una solució que passa per la comunicació i sensibilització. Pocs van apuntar que la gent local cada cop està

més conscienciada i que són les persones que venen de fora de la VGOB, els visitants, que no tenen coneixements i sovint parlen sense saber (per exemple sobre el paisatge mosaic, la ramaderia o la gestió forestal).

Per entendre que cal conservar i gestionar, cal, en primer lloc, conèixer, i gairebé va ser una resposta unànime que es coneix molt poc el territori, els valors naturals, culturals i paisatgístics.

Referent al coneixement de l'entorn vinculat a les escoles, alguna valoració va apuntar que hi ha molta diferència entre les escoles segons la línia que portin, que hi ha grups que ho han treballat molt i altres que no. Aquest apunt es considera interessant per tal de mirar de crear una oferta d'educació ambiental que arribi al conjunt de la VGOB.

Molts van opinar sobre la silvopastura, la ramaderia en extensiu i el paisatge mosaic remarcant que la gent creu que ho fa bé quan no és així, que falta molta educació i treballar en la línia d'aquestes activitats. Per acabar, força persones entrevistades van considerar que la gent que creu més en la conservació és la mateixa que es mou sempre, caldria ampliar el ventall i aconseguir arribar a més públic, no només els convençuts.

VOLUNTARIAT

Hi ha molt poques accions de voluntariat. Alguna entitat fa accions pel dia de Let's Clean Europe, altres accions a la vora del Ter i ajuntaments com Torelló i Sant Quirze fan neteges puntuals. Seria interessant vincular accions de voluntariat a altres àmbits, a banda dels residus, com poden ser: la conservació activa (ciència ciutadana, anellaments, seguiment de flora i fauna,...) o unint la conservació i l'accessibilitat, entre molts altres.

Pel que fa a entitats van sortir diversos noms.

PROBLEMÀTIQUES

Les problemàtiques detectades van tenir dues escales de tractament. Unes més globals i altres de caràcter més local. Les agrupem de la següent manera:

- **Globals:** les deixalles i les espècies invasores van sortir repetidament. Un altre problema que es va comentar varies vegades és la desconexió amb el medi ambient i també el fet de perdre pastures en extensiu que això fa que el paisatge es degradi, sigui homogeni i no es tingui el necessari paisatge mosaic.
- **Locals:** la sobre freqüentació d'alguns espais com salts d'aigua o zones de ribera. També es va comentar que hi ha activitats agressives pel territori com poden ser les motos i diversos vehicles a motor que passen per senders. Tot i que van amb la "consigna" de recuperar camins, malmeten molt la biodiversitat (sobretot a Bellmunt que és un PEIN). Diverses persones entrevistades van opinar que els visitants són els qui no respecten sobretot quan és un espai no protegit, que tot i no ser protegit té una persona que és la propietària igualment i sembla que no es coneix.

ALTERNATIVES

Tant per aquestes problemàtiques detectades com per altres que consideressin, es va preguntar a les persones entrevistades, que aportessin solucions. Es van recollir les següents idees:

- Més punts d'informació: que hi hagi punts d'informació més clars i més repartits pel territori. Es podria considerar que aquests punts hi anessin voluntaris, ja que l'enquesta ha mostrat que hi ha interès a fer-ne o també amb educadors itinerants a diversos punts.
- Més activitats: que els ajuntaments facin més activitats. Tant per grups familiars, de caps de setmana o dirigits al col·lectiu de joves, però que hi hagi més activitats localment i que generin informació de caràcter ambiental.
- Augmentar els acords de custòdia com el que han fet el Consorci del Ter amb Sant Vicenç de Torelló i 3 propietaris privats a l'entorn de Borgonyà i Vilaseca. Aquestes accions es veuen positives perquè a banda de gestionar un espai es demostra que creant sinergies es poden fer projectes que sumen vàries veus. A més a més, és més possible fer un seguiment de la freqüentació de l'espai. Per tal de poder treballar la custòdia vàries persones van trobar una solució positiva el fet de tenir estudis preliminars i plans d'usos.
- En moltes ocasions es veu important la implicació de les empreses.
- Una solució que va sortir repetides vegades va ser formació tant per la població local com per les persones que treballen al món local amb temàtiques com: què és la custòdia del territori, coneixements de temes forestals, de rius, de pastures en extensiu, d'agroecologia... Apel·lar als propietaris i generar confiança entre altres. I lligat amb la formació la millora i augment de la comunicació de les coses que es fan i la sensibilització.

10.7 Annex 1.7 Informe dels Tallers de participació sobre l'educació ambiental a la VGOB

Introducció

A partir de la preparació del Pla Director en educació ambiental de la VGOB, i amb la voluntat de recollir les sensibilitats, punts d'interès i opinions de la ciutadania, es va contemplar realitzar un procés participatiu en el qual es varen realitzar tres metodologies diferents: En primer lloc, entrevistes en profunditat realitzades a agents clau. En segon lloc, un model d'enquestes dirigit a la ciutadania en general, i un altre model d'enquesta dirigit a representants d'administració i entitats. I, en tercer lloc, tres tallers participatius, que són l'objecte del present informe.

El present document pretén descriure de forma resumida els tallers desenvolupats en dos dies diferents del mes de febrer, les dades de participació i les conclusions extretes.

Resum de l'actuació

Aquests tres tallers participatius, relacionats amb l'elaboració del Pla director d'educació ambiental de la VGOB tenien una durada de 90 minuts, i amb l'objectiu de rebre la seva visió de la situació de l'educació ambiental a la VGOB; així com recollir les seves necessitats en aquest àmbit i la proposició d'algunes idees d'educació ambiental pel futur.

Aquests tres tallers es varen realitzar de la següent manera:

- Taller 1; 21 de febrer a les 17:30h. Taller dirigit principalment a personal de centres docents i vinculats amb la docència.
- Taller 2; 22 de febrer a les 17:00h. Taller dirigit principalment a la Taula d'entitats del Parc del Castell de Montesquiú.
- Taller 3; 22 de febrer a les 20:00h. Taller dirigit principalment a la ciutadania i a les Comissions de Transició energètica i la de Medi Ambient de Torelló.

En els tres casos, la sessió va seguir la mateixa estructura:

Benvinguda i introducció. L'equip dinamitzador de la sessió, després de presentar-se i donar la benvinguda a les persones participants, exposava l'objectiu del taller i tot seguit es realitzava alguna activitat que permetés generar un clima de confort i que facilités la participació de les persones assistents a la sessió.

Coneixement. L'equip dinamitzador presentava breument el Pla director i iniciava una primera dinàmica amb la plataforma digital Mentimeter, en les que es realitzaven tres preguntes a les persones participants, i amb l'ús dels seus mòbils, responien aquestes tres qüestions:

- Amb 2 paraules, què és per a tu l'educació ambiental?
- Coneixes accions d'educació ambiental que es fan a la Vall del Ges, Orís i Bisaura?
- Si has participat en alguna acció d'educació ambiental, descriu amb dues paraules la temàtica.

Col·laboració. Aquesta fase, considerada la principal de la sessió, consistia en diverses accions que cercaven que les persones participants poguessin expressar com hauria de ser l'educació ambiental perquè els hi resultés el més útil possible, tant a escala individual com col·lectiva.

- Acció 1. Exposició de 5 sons breus (ocells, criatures jugant, trànsit, vent, esternuts) que les persones participants havien d'identificar i indicar quines sensacions els generaven.
- Acció 2. Havent creat un o dos grups de treball, les persones participants observaven una sèrie d'imatges dividides en dos elements ("Espai" i "Temàtica") perquè els servissin d'inspiració i suport per a la següent acció.
- Acció 3. Els grups de treball feien propostes i/o noves activitats en els que estarien interessats a participar, combinant els diferents elements presentats prèviament, seguint el següent esquema:

- Acció 4. Després d'haver elaborat diverses propostes i/o noves activitats, es presentaven algunes d'aquestes en públic, i així compartir la tasca feta.

Acció i comunicació. Un cop desenvolupades aquestes activitats, per acabar amb la sessió, es realitzarà novament un parell de preguntes en la plataforma Mentimeter per a fer la difusió del Pla director i de les activitats d'educació ambiental.

Valoració i conclusió. A través d'un codi QR s'accedeix a una enquesta de valoració de la sessió i tenir la possibilitat d'estar al corrent de l'evolució d'aquest procés participatiu; i finalment l'equip educatiu agraeix la participació i s'acomia del grup.

Valoració de l'activitat

Participació

En el total de les tres sessions realitzades, hi varen participar 20 persones entre les diferents sessions realitzades. La distribució de les persones participants van ser:

Sessió	Lloc	Nombre participants
21 de febrer. 17:30h	Cooperativa de Torelló	5
22 de febrer. 17:00h	Parc del Castell de Montesquiú	8
22 de febrer. 20:00h	Sala d'actes Ajuntament de St. Vicenç de Torelló	7

A partir de la participació de les diferents persones a les sessions indicades prèviament, es varen recollir moltes respostes i dades diferents amb les preguntes mostrades a la plataforma Mentimeter. A continuació es mostren diverses gràfiques que resumeixen la informació rebuda.

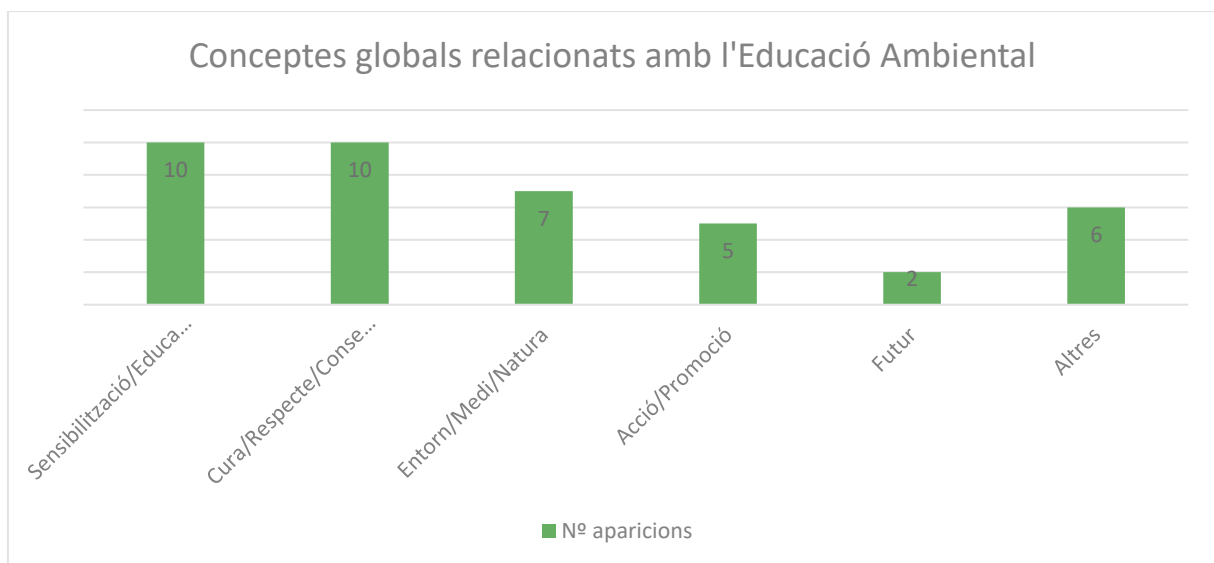
En primer lloc, a la pregunta de definir de forma individual què entenien per Educació Ambiental, van aparèixer les següents paraules:

Sensibilització	Cura	Respecte	Cuidar
Convivència	Entorn	Medi natural	Planeta

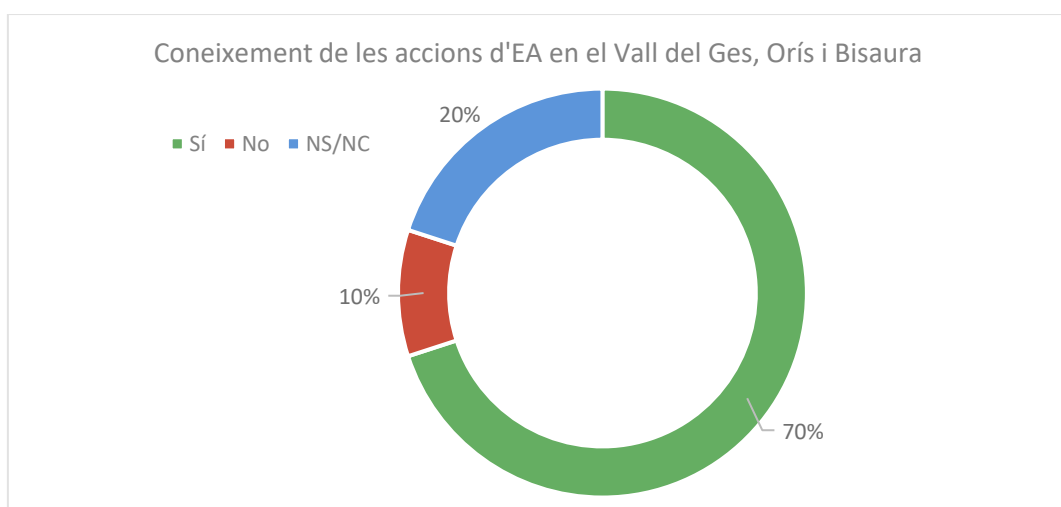

Acció	Educació	Coneixement	Procés
Conservació	Futur	Consciència	Conscienciació
Incultura	Necessitat	Transversal	Important
Promoció	Compartir	Solidaritat	Implicació
Neteja	Compromís	Espiritualitat	Amor per la natura

I per presentar aquests conceptes de forma més gràfica, es pot veure el següent gràfic on les paraules s'han agrupat en 6 categories diferents:

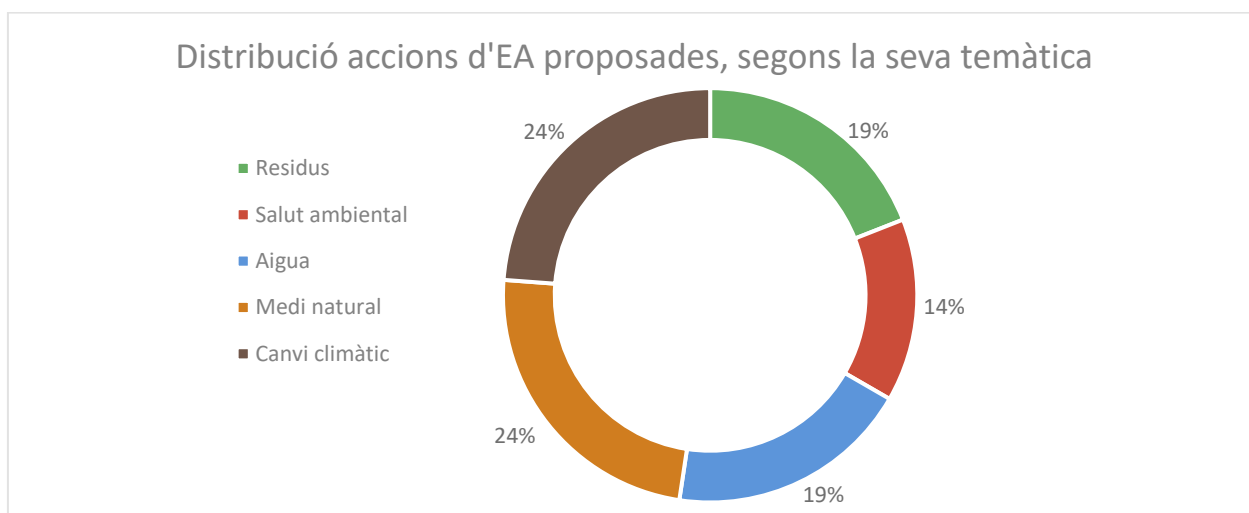
A la pregunta següent, per a saber el coneixement previ de les accions d'educació ambiental que es desenvolupen a la Vall del Ges, Orís i Bisaura; es va obtenir la següent resposta:

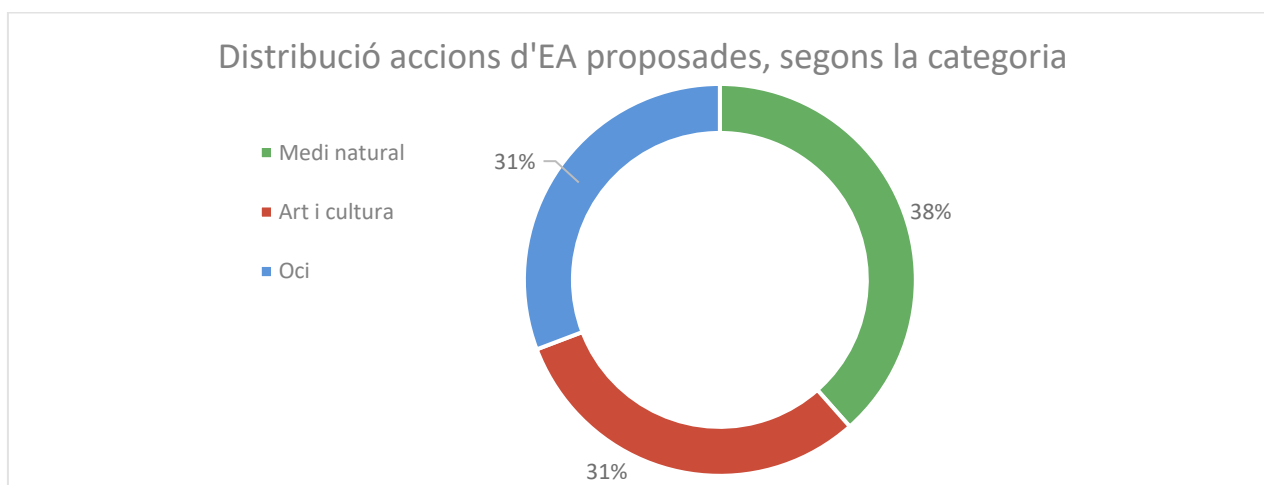
De les persones que havien respost positivament a la pregunta anterior, aleshores es demanava que si havien participat prèviament en alguna acció, que resumissin amb dues paraules què n'havien après o què els va agradar. D'aquí en varen sorgir les següents respostes:

Coneixement	Territori	Professionals	Implicació
Importància	Descoberta	Experiència	Camins
Biodiversitat	Espais naturals	Actuar	Ruralitat
Pertinença	La mecànica lúdica	Municipi	Estalvi
Compromís	Conscienciació	Esperança	Connexió

I pel que fa a les noves activitats proposades en matèria d'educació ambiental, els diferents grups de treball en varen proposar 6 de diferents que es podien agrupar en les següents temàtiques concretes:

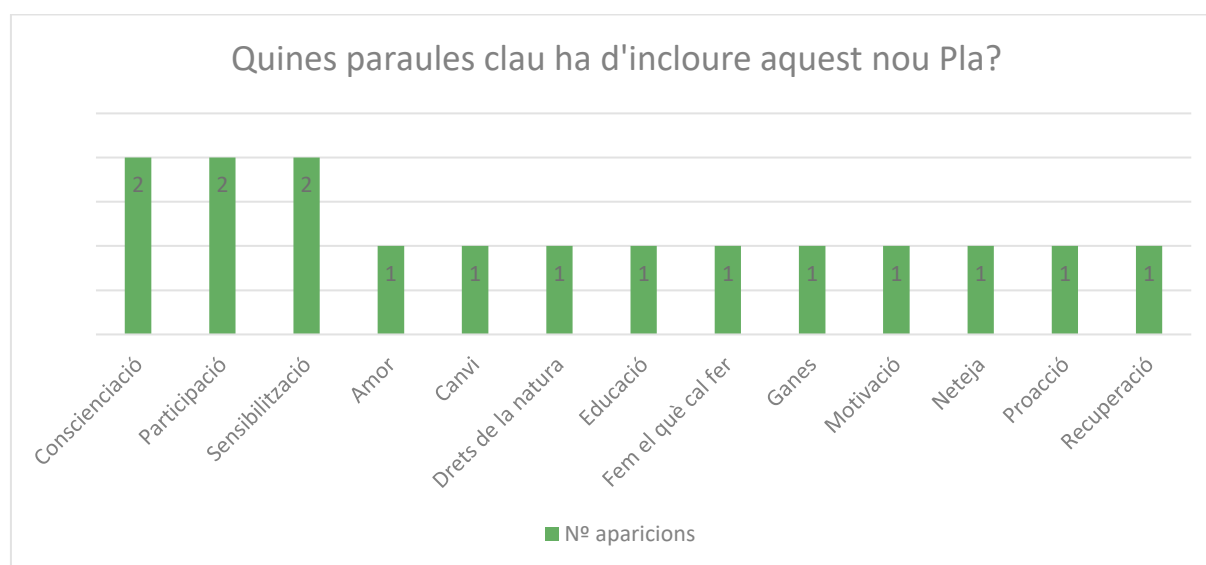
Aquestes mateixes activitats, distribuïdes per categories, presenten la següent distribució:

Per acabar, les darreres activitats, que estaven relacionades amb l'acció i comunicació, es tornaven a realitzar unes dinàmiques relacionades amb la plataforma Mentimeter. La primera dinàmica d'aquesta secció, corresponia a elaborar un eslògan pel nou Pla director i es varen recollir les següents propostes:

- La tradició i l'evolució
- Natura és vida
- Conèixer la natura. Estimar la natura
- El Bisaura ens educa
- L'educació ambiental al teu costat
- Ecologisme o barbàrie

I la darrera activitat, també basada en la plataforma Mentimeter, demanava les paraules clau que hauria d'incloure aquest nou Pla. En aquest cas, les paraules clau que hauria de tenir present aquest pla són:

10.8 Annex 1.8 Vinculació de les accions del Pla director amb el públic

	INTERN	COMUNITAT EDUCATIVA	CIUTADANIA	TÈCNICS MUNICIPALS /AJUNTAMENTS	ENTITATS AMBIENTALS
LÍNIA 1 Programes i activitats d'educació ambiental					
O.1. CREAR UNA OFERTA D'ACTIVITATS PER CENTRES EDUCATIUS QUE ABARQUI TOTS ELS NIVELLS EDUCATIUS					
Acció 1.1. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual					
Acció 1.2. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual (fora de centres escolars)					
Acció 1.3. Creació d'un mínim de 3 activitats educatives anuals					
Acció 1.4. Creació d'una xarxa de docents implicats en l'Educació Ambiental					
O.2. DONAR SUPORT ALS MUNICIPIS DE LA VGOB EN EL DISSENY I ORIENTACIÓ D'ACCIONS EDUCATIVES					
Acció 1.5. Disseny i creació d'activitats educatives lligades a la conservació orientades tant a la població escolar com al públic general					
Acció 1.6. Disseny i creació d'activitats educatives lligades al desenvolupament local i la sostenibilitat orientades tant a la població escolar com al públic general					
O.3. IMPULSAR LA FORMACIÓ I LA CAPACITACIÓ EN L'EDUCACIÓ AMBIENTAL I L'EDUCACIÓ PER LA SOSTENIBILITAT					
Acció 1.7 Detecció de les necessitats formatives de la comunitat educativa i entitats que treballen en accions educatives d'Educació Ambiental					
Acció 1.8. Disseny i implantació d'un programa formatiu anual amb mitjans propis que afavoreixi el desenvolupament de capacitats i habilitats d'Educació Ambiental					
O.4. DISSENYAR EL PROGRAMA EDS DE LA VALL DEL GES, ORÍS I BISAURA					
Acció 1.9. Redacció del programa d'Educació Ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura. Versió interna i versió divulgativa per destinataris, temàtiques estratègiques					
O.5. PROMOUR LA INNOVACIÓ D'EA					
Acció 1.10 Revisió anual de l'oferta educativa amb proposta de noves metodologies i recursos d'innovació educativa					
LÍNIA 2 Entitats i accions de voluntariat ambiental					
O.6. ENFORTIR XARXES, ALIANCES I COL·LABORACIONS A LA VGOB					
Acció 2.1. Mapeig estratègic d'aliances potencials					
Acció 2.2. Creació d'un programa de voluntariat de la Vall del Ges, Orís i Bisaura					
LÍNIA 3 Equip de treball i governança					
O.7. ESTABLIR ELS ÒRGANS I AGENTS NECESSARIS PER DESENVOLUPAR LES ACCIONS DEL PLA					
Acció 3.1. Creació del Grup Motor del Pla (inclou antiga o.9 i o.10) + pressupost i recursos associats (separar en dos accions)					
O.8. IMPULSAR LA QUALITAT EDUCATIVA DEL PLA I PROGRAMA D'EA					
Acció 3.2. Disseny i implantació del Pla d'avaluació del Pla EA i del Programa d'EA					

	INTERN	COMUNITAT EDUCATIVA	CIUTADANIA	TÈCNICS MUNICIPALS /AJUNTAMENTS	ENTITATS AMBIENTALS
LÍNIA 4 Comunicació					
O.9. DEFINIR L'ESTRATÈGIA I LES EINES DE COMUNICACIÓ DEL PLA I ELS SEUS PROGRAMES					
Acció 4.1. Disseny i implantació del Pla de comunicació del Pla director i del Programa d'EA					
O.10. DIVULGAR ELS REPTES I OPORTUNITATS DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE QUE ES VOLEN ASSOLIR AMB EL PLA I PROGRAMA					
Acció 4.2. Creació d'espais de trobada municipals i supramunicipals orientats a l'impuls d'iniciatives d'Educació Ambiental al territori					
Acció 4.3 Creació de recursos de sensibilització que vinculin la conservació, la gestió d'espais, l'educació ambiental, el desenvolupament sostenible i l'eficiència energètica					
O.11. VISIBILITZAR EL PLA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I CONSOLIDAR UNA PROGRAMACIÓ COMUNA					
Acció 4.4. Creació d'un calendari d'activitats anuals per a tota la VGOB vinculada a efemèrides ambientals					
Acció 4.5. Incorporació anual de nous recursos i accions de comunicació, difusió i sensibilització. Materials nous, jocs, maletes, píndoles, revisió de materials i continguts, actualització i unificació d'imatge...					

10.9 Annex 1.9 Vinculació de les accions del Pla director amb el codi

PROPOSTA	VINCULACIÓ AMB ELS CODIS DEL PLA MARC
Programes i activitats d'educació ambiental	
O.1. CREAR UNA OFERTA D'ACTIVITATS PER CENTRES EDUCATIUS QUE ABARQUI TOTS ELS NIVELLS EDUCATIUS	
Acció 1.1. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual	<i>EAc1, EAi1</i>
Acció 1.2. Identificació i anàlisi de la proposta educativa actual (fora de centres escolars)	<i>EAc24</i>
Acció 1.3. Creació d'un mínim de 3 activitats educatives anuals	<i>EAc3, EAi1</i>
Acció 1.3. Creació d'una xarxa de docents implicats en l'Educació Ambiental	<i>EAc17; EAc23; EAi14,</i>
O.2. DONAR SUPORT ALS MUNICIPIS DE LA VGOB EN EL DISSENY I ORIENTACIÓ D'ACCIONS EDUCATIVES	
Acció 1.4. Disseny i creació d'activitats educatives lligades a la conservació orientades tant a la població escolar com al públic general	<i>EAc3</i>
Acció 1.5. Disseny i creació d'activitats educatives lligades al desenvolupament local i la sostenibilitat orientades tant a la població escolar com al públic general	<i>EAc4</i>
O.3. IMPULSAR LA FORMACIÓ I LA CAPACITACIÓ EN L'EDUCACIÓ AMBIENTAL I L'EDUCACIÓ PER LA SOSTENIBILITAT	
Acció 1.6. Detecció de les necessitats formatives de la comunitat educativa i entitats que treballen en accions educatives d'Educació Ambiental	<i>EAc13</i>
Acció 1.7. Disseny i implantació d'un programa formatiu anual amb mitjans propis que afavoreixi el desenvolupament de capacitats i habilitats d'Educació Ambiental	<i>EAc23, EAi4, GOVc3, GOBc8</i>
O.4. DISSENYAR EL PROGRAMA EDS DE LA VALL DEL GES, ORÍS I BISAURA	
Acció 1.8. Redacció del programa d'Educació Ambiental de la VGOB. Versió interna i versió divulgativa per destinataris, temàtiques estratègiques	<i>EAc22</i>
O.5. PROMOURE LA INNOVACIÓ D'EA	
Acció 1.9 Revisió anual de l'oferta educativa amb proposta de noves metodologies i recursos d'innovació educativa	<i>EAi7</i>
Entitats i accions de voluntariat ambiental	
O.6. ENFORTIR XARXES, ALIANCES I COL-LABORACIONS A LA VGOB	
Acció 2.1. Mapeig estratègic d'aliances potencials	<i>VAI2, VAI3, VAI4, GOVi3, GOVi6,</i>
Acció 2.2. Creació d'un programa de voluntariat de la VGOB	<i>VAI1</i>
Equip de treball i governança	
O.7. ESTABLIR ELS ÒRGANS I AGENTS NECESSARIS PER DESENVOLUPAR LES ACCIONS DEL PLA	
Acció 3.1. Creació del Grup Motor del Pla	
O.8. IMPULSAR LA QUALITAT EDUCATIVA DEL PLA I PROGRAMA D'EA	
Acció 3.2. Disseny i implantació del Pla d'avaluació del Pla EA i del Programa d'EA	<i>EAc10, EAc11, EAi10,</i>
Acció 3.3. Creació del Premi del Programa d'EA	

PROPOSTA	VINCULACIÓ AMB ELS CODIS DEL PLA MARC
Comunicació	
O.9. DEFINIR L'ESTRATÈGIA I LES EINES DE COMUNICACIÓ DEL PLA I ELS SEUS PROGRAMES	
Acció 4.1. Disseny i implantació del Pla de comunicació del Pla director i del Programa d'EA	<i>COMc1</i>
O.10. DIVULGAR ELS REPTES I OPORTUNITATS DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE QUE ES VOLEN ASSOLIR AMB EL PLA I PROGRAMA	
Acció 4.2. Creació d'espais de trobada municipals i supramunicipals orientats a l'impuls d'iniciatives d'Educació Ambiental al territori	<i>EAI4, EAI5, GOVc3, GOVc8, GOVi4, COMi3,</i>
Acció 4.3 Creació de recursos de sensibilització que vinculin la conservació, la gestió d'espais, l'educació ambiental, el desenvolupament sostenible i l'eficiència energètica	<i>EAc16, EAI4, EAI7</i>
O.11. VISIBILITZAR EL PLA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I CONSOLIDAR UNA PROGRAMACIÓ COMUNA	
Acció 4.4. Creació d'un calendari d'activitats anuals per a tota la VGOB vinculada a efemèrides ambientals	<i>EAc8</i>
Acció 4.5. Creació de recursos comunicatius orientats a la visibilització del Pla i de l'oferta d'accions educatives comunes	<i>EAI4, COMc3,</i>
Acció 4.6. Incorporació anual de nous recursos i accions de comunicació, difusió i sensibilització	<i>EAI7, EAI8, GOVc12, COMc3,</i>

10.10 Annex 1.10 Proposta de model d'enquesta, Acció 1.7

A continuació, es fa una proposta de model d'enquesta:

	PREGUNTA	OPCIONS DE RESPOSTA
1.	A quin centre educatiu, entitat pertanys?	Oberta
2.	Has participat en alguna activitat d'EA?	Oberta
3.	Si la resposta és sí, en què va consistir?	Oberta
4.	Has organitzat algun cop una activitat d'EA? I l'àrea on treballes?	Oberta
5.	Quins coneixements creus que tens sobre EA?	Barem de 1-5
6.	Sobre quin tema consideres que tens més coneixements?	Oberta
7.	Quines activitats t'agradaria que s'oferissin des del Consorci VGOB?	Oberta
8.	Sobre quin/s tema/es voldries rebre formació?	Oberta
9.	A banda de formació formal, què creus que t'ajudaria a desenvolupar amb més idees i capacitats la teva tasca diària?	Oberta
10.	Quines altres entitats o centres educatius coneixes?	Oberta
11.	T'agradaria que hi hagués una xarxa per poder col·laborar amb altres entitats/centres educatius en l'organització d'activitats/accions?	SÍ/NO
12.	Sents que pots participar i formar part de l'EA de la VGOB?	Barem de 1-5
13.	Creus que hi ha espais de reunió a la VGOB? Entre entitats, centres educatius i ajuntaments?	SÍ/NO
14.	Creus que la ciutadania té un altaveu per dir la seva sobre EA?	SÍ/NO
15.	Què creus que es pot portar a terme per millorar la comunicació entre entitats, centres educatius i ajuntaments?	Oberta

10.11 **Annex 1.11** Programa d'Educació Ambiental de la VGOB

Acció 1.9

Per conceptualitzar el nou programa d'activitats cal conèixer què s'està fent. En aquest sentit, amb el recull del procés participatiu (enquestes, entrevistes en profunditat i tallers participatius), la vinculació amb el marc conceptual i l'anàlisi d'activitats del que s'està fent al Parc del Castell de Montesquiú i a la VGOB, a continuació, es proposa el nou programa d'activitats.

Per configurar una proposta de programa d'activitats, el primer que cal fer és detectar els "buits" existents pel que fa a la tipologia d'activitats i franges d'edat. Aquestes mancances, identificades a l'apartat 4.2.2 de la diagnosi "Conclusions i anàlisi de resultat de l'oferta d'activitats d'educació ambiental existent a la VGOB", es proposa cobrir-les amb la incorporació de noves activitats (consultar també 6.12 Annex 1.5 Conclusions i taula d'anàlisi de resultats de l'oferta d'activitats).

La proposta de la nova oferta d'activitats es planteja amb un calendari de 4 anys amb una proposta inicial de distribució d'activitats a programar per tal que quedi també equilibrat al llarg del període. La voluntat del programa és equilibrar les propostes seguint diferents barems: eixos temàtics, públics destinataris i la vinculació amb els objectius del Pla Marc.

A tall de resum, els diferents públics se'ls anomena amb un codi i, per tant, cada activitat també rep un codi que ha de facilitar el seu seguiment al llarg del desenvolupament del Programa i també per l'avaluació:

IVR Itineraris, visites i/o rutes guiades

Ta Tallers

Es Esdeveniments

AF Accions formatives

Pr Projectes

Re Recursos

ReSu Revisió i suspensió

Al Altres

Els públics d'instituts i centres formatius (FP) juntament amb agents econòmics i professionals d'àmbit local i/o vinculats al territori, s'han prioritzat per tal d'arribar més als joves, aspecte destacat de la diagnosi realitzada. Per altra banda, també es va mostrar molt interès a conèixer més els valors del territori per part d'ens locals.

També es fa una proposta que vetlla per equilibrar més l'oferta vinculada amb els objectius. Fins ara, la gran majoria es trobava en el primer objectiu del Pla Marc, accions vinculades amb la valoració i estima social dels espais. La present proposta aposta per reforçar els objectius de "necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals" i "productes i sabers locals".

El nou programa d'activitats

A continuació, es presenten les dades per parts per tal de facilitar la visualització i comprensió. Aquest primer apartat d'activitats vinculades amb el públic, es presenta per taules de cada una de les propostes d'activitats relacionades amb els 7 codis esmentats:

Al proper annex A) [Quadre resum d'accions educatives](#), es pot consultar la proposta amb totes les vinculacions de dades relacionades: públics, objectius del pla marc, any d'aplicació i sumatoris d'accions.

El nou programa d'activitats: oferta marc d'activitats segons el públic i les accions educatives

El programa educatiu busca diversificar les accions educatives entre els diversos públics destinataris. El següent quadre sintetitza per tipologies de públics destinataris les diverses accions educatives a dissenyar per tipologia d'acció educativa:

Tipologia de públic destinatari	Itineraris, visites i/o rutes guiades	Tallers	Esdeveniments	Accions formatives	Projectes	Recursos
SISTEMA EDUCATIU FORMAL	12	6	6	3	6	5
Escoles Bressol	1	2	1		1	1
Escoles d'infantil i primària	3	2	1		1	2
Instituts de secundària i batxillerat	4	1	2	3	2	2
Centres FP (cicles formatius)	4	1	2		2	
CIUTADANIA	11	4	7	7	4	
Població local i entitats no lucratives d'àmbit local	2	1	3	1	2	
Públic general	4	2	3	1		
Tipologia de públic destinatari	Itineraris, visites i/o rutes guiades	Tallers	Esdeveniments	Accions formatives	Projectes	Recursos
Famílies	3	1	1			

Agents econòmics i professionals d'àmbit local i/o vinculats al territori	2			5	2	
	23	10	13	10	10	5

Es proposen un total de 23 itineraris que s'adapten als diferents públics i que s'orienten a diferents objectius. L'oferta actual de l'activitat cobreix amb seguretat alguns d'aquests objectius (especialment les accions orientades al sistema educatiu formal), però també s'ha considerat necessària reforçar altres públics com és la ciutadania adulta.

Seguint aquest línia, els tallers s'orienten tant a públic escolar com no escolar amb una proposta que busca l'equilibri i la diversificació. Fent referència a les accions formatives, es reforcen sobretot pels públics d'agents econòmics i professionals així com nivells d'educació a partir de l'ESO.

Cal destacar les accions vinculades a Projectes, aquests són de més profunditat i envergadura que un projecte puntual al territori, que de nou, integren diversos tipus de públics i es poden vincular especialment a l'Objectiu 5: compromís, participació i corresponsabilitat de la població local i visitant.

El nou programa d'activitats: oferta marc d'activitats segons els objectius del Pla Marc i el calendari

L'objectiu del Programa educatiu és disposar d'accions educatives que treballin els objectius estratègics del Pla. Durant la creació s'ha buscat trobar l'equilibri d'accions educatives per poder tractar-los tots.

La següent taula visualitza de forma senzilla cada acció educativa i els objectius amb els quals es vincula.

	IVR1	IVR2	IVR3	IVR4	IVR5	IVR6	IVR7	Ta1	Ta2	Ta3	Ta4	Ta5	Ta6	Ta7	Es1	Es2	Es3	Es4	AF1	AF2	AF3	AF4	AF5	Pr1	Pr2	Pr3	Pr4	Re1	Re2	ReSu1	
Objectiu 1: valoració i estima social dels espais	x	x				x		x	x	x							x	x	x	x				x	x						12
Objectiu 2: problemàtiques socioambientals			x		x						x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		18
Objectiu 3: necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals		x			x		x									x	x	x	x	x				x	x	x				x	12
Objectiu 4: productes i sabers locals	x				x								x				x	x	x						x						7
Objectiu 5: compromís, la participació i la corresponsabilitat de la població local i visitant				x	x										x	x	x	x	x					x	x	x	x				11
Objectiu 6: bona qualitat de l'oferta de serveis i programes d'EA	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		(*)

(*) L'objectiu 6 és transversal a totes les accions educatives

La proposta està equilibrada amb un lleuger enfocament positiu envers les accions educatives que treballen problemàtiques socioambientals

Llegenda d'acrònims:

IVR Itineraris, visites i/o rutes guiades

Ta Tallers

Es Esdeveniments

AF Accions formatives

Pr Projectes

Re Recursos

ReSu Revisió i suspensió

Al Altres

Descripció de la proposta d'accions educatives

Per consultar la descripció de cada una de les propostes d'acció educativa, consultar l'Annex B) Fitxes descriptives de les activitats.

A) Quadre resum d'accions educatives

	Escoles Bressol	Escoles d'infantil i primària	Instituts de secundària i batxillerat	Centres FP (cicles formatius)	Població local i entitats no lucratives d'àmbit local	Públic general	Famílies	Agents econòmics i professionals d'àmbit local i/o vinculats al territori	Objectiu 1: valoració i estima social dels espais	Objectiu 2: problemàtiques socioambientals	Objectiu 3: necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals	Objectiu 4: productes i sabers locals	Objectiu 5: compromís, la participació i la corresponsabilitat de la població local i visitant	Objectiu 6: bona qualitat de l'oferta de serveis i programes d'EA	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Total	
Oferta d'activitats															20	19	18	19		
Itineraris, visites i/o rutes guiades																				21
Visita guiada patrimoni cultural	x	x	x	x		x	x		x			x		x	2	2	1	1		6
Visita guiada patrimoni natural		x	x	x		x	x		x		x			x	1	2	1	1		5
Mou-te per un territori sostenible!					x	x	x	x		x				x		2		2		4
Persones per la terra!			x	x		x							x	x				2	1	3
Fam Trip del Cicle d'Eines Sostenibles pels Municipis					x			x		x	x	x	x	x	1			1		2
Ruta sensorial, descobreix!		x							x					x	1					1
En xarxa't!			x	x							x			x		1	1			2
Tallers																				10
Els habitants	x								x					x					1	1
Experimentem el món!	x								x					x	1					1
Veïns i veïnes		x							x					x	1					1
Art brut: petits grans residus, grans creacions		x								x				x		1				1
Bona energia!			x							x				x	1					1
Cultura popular i patrimoni immaterial				x	x	x	x					x		x	1	1	2			4
Re-Acció						x				x				x					1	1
Esdeveniments																				16
El mar comença a casa			x	x	x	x	x			x			x	x	2	1	2			5
Biomarató					x	x	x				x		x	x					3	3
Estem de Fira! - Fira VGOB escolar	x	x	x	x					x	x	x	x	x	x		2			2	4
Estem de Fira! - Fira VGOB del territori					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		2	2			4

	Escoles Bressol	Escoles d'infantil i primària	Instituts de secundària i batxillerat	Centres FP (cicles formatius)	Població local i entitats no lucratives d'àmbit local	Públic general	Famílies	Agents econòmics i professionals d'àmbit local i/o vinculats al territori	Objectiu 1: valoració i estima social dels espais	Objectiu 2: problemàtiques socioambientals	Objectiu 3: necessitat de conservació, protecció i gestió dels espais naturals	Objectiu 4: productes i sabers locals	Objectiu 5: compromís, la participació i la corresponsabilitat de la població local i visitant	Objectiu 6: bona qualitat de l'oferta de serveis i programes d'EA	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4			
Accions formatives																			10		
Patrimoni comú			x		x		x		x	x	x	x	x	x				1	1	1	3
Educació del segle							x		x	x	x			x		1					1
Xarxa escoles sostenibles					x		x			x				x		1				1	2
Refugis climàtics			x				x			x				x				2			2
Comunitats energètiques			x				x			x				x				2			2
Projectes																			10		
Som natura - Custòdia del territori ApS			x	x					x	x	x		x	x		1	1				2
Xarxa Escoles sostenibles ApS	x	x	x	x					x	x	x	x	x	x			1	1	2		4
Refugis climàtics ApS					x		x			x	x		x	x			2				2
Comunitat energètiques					x		x			x			x	x		2					2
Recursos																			6		
Maleta pedagògica de l'energia		x	x	x						x				x						3	3
Maleta pedagògica de l'ecosistema del riu	x	x	x								x				3						3
Revisions i suspensions																			1		
Totes les activitats educatives amb guió d'educador	x													x	1						1
Total	7	9	14	10	9	10	7	10	7	9	14	10	9	10							72

B) Fitxes descriptives de les activitats

A continuació es detallen les activitats de manera breu, incloent-hi una descripció, el públic a qui van dirigides i els objectius amb els quals es vincula l'activitat.

IVR	Itineraris, visites i/o rutes guiades	
IVR.1	Visita guiada de patrimoni cultural	<p>Visita guiada/autoguiada o itineraris per encarar temàtiques que es considerin rellevants sobre patrimoni cultural, material o immaterial.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 1,4 i 6 del pla marc.</p> <p>Propostes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Com un còdol: Els camins de l'aigua. Fer un "<i>frotage</i>" de les marques de l'aigua que la sequera ha deixat al descobert. • Art brut: Camina i crea, fes salut. Visita <i>plogging</i> de neteja del riu i amb el que s'ha trobat fer alguna creació artística. En col·laboració amb l'Escola d'Art i el Consorci del Riu Ter, per exemple. Temàtiques: aigua, canvi climàtic i art i cultura. • Descubrim el Ter. Passejada per la llera del riu i descoberta de l'entorn natural i cultural, els valors ecosistèmics i també la ramaderia extensiva. • Concurs de corrandes d'aigua. Incloure un concurs d'improvisació sobre la temàtica de l'aigua al Festival d'estiu de Torelló. Exemple a desenvolupar en altres espais. <p>Es preveu una mateixa activitat que s'adapti a diferents destinataris amb breus modificacions que així es podrà cobrir al llarg dels 4 anys: 2 públics el primer any, 2 públics el segon any i el tercer i quart un públic per any.</p>
IVR.2	Visita guiada de patrimoni natural	<p>Visita guiada/autoguiada o itineraris per encarar temàtiques que es considerin rellevants sobre patrimoni natural, tant pels valors paisatgístics com també ecosistèmics.</p> <p>Propostes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mou-te: itinerari amb diferents elements del medi natural per tal de promoure una vida activa i hàbits saludables relacionats amb el moviment/esport des del respecte i el sentit de la conservació. Temàtiques: salut ambiental i oci. • Aquí estaràs bé!: Fem el nostre refugi climàtic. Ruta guiada que s'inicia amb una part explicativa de què són els refugis climàtics. Segona part que consistirà a explorar el municipi/entorn per buscar quins tenim i proposar nous espais o millores. Vincular l'acció amb l'administració pública i proposar crear un espai a una escola o institut. Temàtiques: salut ambiental, canvi climàtic i medi natural.

		<ul style="list-style-type: none"> • Caminen i escoltem la natura: La fageda (o altre espai) en perill. Ruta guiada/itinerari guiat, sobre conscienciació ciutadana per la necessitat de conservació dels espais, vinculació directa amb la sobre freqüentació i els seus perills i els residus. <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 1,3 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu una mateixa activitat que s'adapti a diferents destinataris amb breus modificacions que així es podrà cobrir al llarg dels 4 anys: 1 públic el primer any, 2 públics el segon any i el tercer i quart un públic per any.</p>
IVR.3	Mou-te per un territori sostenible!	<p>Itinerari autoguiat que passa per una selecció d'espais de la VGOB que obren les portes un diumenge al mes o bimensualment. Aquesta selecció de bones pràctiques pot incloure tant equipaments públics, visita a equipaments d'ens públics o privats o entitats del tercer sector que estiguin en sintonia amb els valors que el Pla director vol transmetre i els coneixements que es volen compartir. S'oferirà l'activitat informant dels diversos punts que es poden visitar amb l'horari i una breu descripció. Cada equipament decidirà si hi destina una persona informadora, si genera material editat o digital o si tan sols obre les portes i aporta informació pel cartell.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat amb lleugeres modificacions perquè s'adapti a diferents destinataris (el itineraris també podran ser diversos en funció de les col·laboracions de cada any) i així es podrà cobrir al llarg dels 4 anys: 2 públics el segon any i 2 públics el quart any.</p>
IVR.4	Persones per la terra!	<p>Itinerari autoguiat que passa per una selecció d'espais de la VGOB que obren les portes un diumenge al mes o bimensualment (intercalat amb l'acció anterior de "mou-te per un territori sostenible").</p> <p>Aquesta selecció de portes obertes és per activitats diverses que es fan al territori i per al territori. Per exemple: espais test, acords de custòdia, entitats que tenen voluntariat, equipaments gestionats per entitats...</p> <p>S'oferirà l'activitat informant dels diversos punts que es poden visitar amb l'horari i una breu descripció. Cada equipament decidirà si hi destina una persona informadora, si genera material editat o digital o si tan sols obre les portes i aporta informació pel cartell.</p>

		<p>La temàtica ha de complir amb els objectius 5 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat amb lleugeres modificacions perquè s'adapti a diferents destinataris (el itineraris també podran ser diversos en funció de les col·laboracions de cada any) que així es podrà cobrir al llarg dels 4 anys: 2 públics el tercer any i 1 públic el quart any.</p>
IVR.6	Fam Trip del Cicle d'Eines Sostenibles pels Municipis	<p>Els Fam trips són coneguts en el món del turisme i les destinacions. Aquesta eina consisteix en viatges de familiarització, visites a espais d'interès dutes a terme per un grup de persones de premsa per tal de fer-se ressò d'aquella activitat i donar-la a conèixer entre el públic d'influència. Aquestes visites són organitzades i inclouen una sortida de tot el dia amb activitats diverses i també àpats.</p> <p>Recollim aquest concepte per convidar a fer un viatge de familiarització de bones pràctiques a persones que treballen en espais d'influència de desenvolupament local.</p> <p>Els Fam Trips poden sortir d'un punt en concret de la VGOB i recollir tant a representants polítics, personal de l'administració i personal d'entitats ambientals amb la voluntat d'anar a visitar junts, experiències d'èxit arreu del territori català. Per exemple: visita a Sant Celoni per conèixer com els acords de custòdia amb propietaris els han ajudat a conservar espais, Espais Test per conèixer el seu funcionament, espais de gestió forestal i/o ajuntaments que destinen un % de l'IBI per la conservació entre moltes altres possibles propostes en funció de la ruta que es pugui fer al llarg d'un dia amb autobús.</p> <p>Es preveu executar aquesta activitat que s'adapti a diferents destinataris amb breus modificacions (visites en funció dels dos públics, població local i agents econòmics i professionals del sector i també de les novetats del territori) que així es podrà cobrir amb els Fam Trips a l'edició del primer any i del tercer any del Cicle d'Eines Sostenibles pels Municipis, recollits a l'acció 4.2 del Pla director.</p>
IVR.7	Ruta sensorial, descobreix!	<p>Rutes per descobrir entorns propers a un equipament. Aquestes rutes es prepararan per oferir una experiència sensorial: observa, olora, tasta, escolta...</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 1 i 6 del pla marc.</p>

		Es preveu dur a terme aquesta activitat per escoles d'educació infantil i primària i fer-la durant el primer any de desplegament del programa.
IVR.8	En xarxa't!	<p>Itineraris creats per públic d'educació formal. Aquests itineraris han de facilitar tractar la conservació a les aules. Per tal de fomentar sinergies i aliances, tan necessàries per a la conservació, es preveu crear aquests itineraris conjuntament amb les entitats ambientals del territori i/o també amb altres fora de la VGOB. La temàtica ha de complir amb els objectius 3 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per instituts i centres FP i fer-la durant el segon any i tercer any de desplegament del programa.</p>
Ta	Tallers	
Ta.1	Els habitants	<p>Taller per escoles bressol. Aquest taller d'aula ha d'aportar coneixements per iniciar els infants en els valors naturals, familiaritzar-se amb elements de flora i fauna i com de bé ens va a les persones estar i sentir la natura.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 1 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per les escoles bressol durant el quart any de desplegament del programa.</p>
Ta.2	Experimentem el món!	<p>Aquest taller itinerant passarà per les diverses llars d'infants. El material es planteja que sigui de caràcter manipulatiu i que permeti als infants, observar, sentir, escoltar i olorar elements de la naturalesa i que els desperti tant olors com textures diverses amb vinculació directa amb la natura. La natura ens fa estar vius. La temàtica ha de complir amb els objectius 1 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per les escoles bressol durant el primer any de desplegament del programa.</p>
Ta.3	Veïns i veïnes	<p>Aquest taller és una adaptació de l'activitat "els habitants" a un nivell d'escola infantil i primària. Es volen transmetre coneixement de les relacions que hi ha entre els éssers vius de la VGOB i les persones.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 1 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat durant el primer any de desplegament del programa.</p>
Ta.4	Art brut: petits grans residus, grans creacions	<p>Aquest taller és una adaptació de la proposta d'itinerari "Art brut". Aquest taller proposa fer un itinerari adaptat per cada escola. Durant la sortida es practicarà el <i>plogging</i> de neteja de l'espai escollit i amb el que es reculli es proposarà fer alguna creació amb els materials, de forma conjunta com a grup.</p>

		<p>Aquesta creació artística pot fer-se'n ressò a les diferents escoles. Es pot plantejar el taller en col·laboració agents del territori: Escola d'Art, La Solana...</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 1 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat durant el segon any de desplegament del programa</p>
Ta.5	Bona energia!	<p>Taller d'aula per treballar conceptes de l'energia i la transició energètica.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat durant el primer any de desplegament del programa.</p>
Ta.6	Cultura popular i patrimoni immaterial	<p>Taller de valoració del patrimoni immaterial de la VGOB per tal de conèixer més i estimar més el territori on es viu i/o treballa.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 4 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per 4 públics diferents. Es proposa fer una activitat durant el primer any, una el segon i per dos públics el tercer any. Cal considerar que es pot incloure l'acció del públic de població local i entitats per el Cicle d'Eines de Sostenibilitat.</p>
Ta.7	Re-Acció	<p>Tallers d'economia i bioeconomia circular de manera pràctica, upcycling, etiquetatge... Es poden oferir aquests tallers de manera cíclica en diferents moments de l'any com ara fires o vinculat amb l'acció 4.4 d'efemèrides (amb el dia dels residus per exemple).</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per 1 públic i es proposa que sigui el quart any del programa.</p>
Es	Esdeveniments	
Es.1	El mar comença a casa	<p>Esdeveniments de neteja que s'orienten al littering i a evitar deixalles marines. Aquestes accions es poden incloure en l'acció 2.2 dins el Programa de Voluntariat de la VGOB.</p> <p>Es proposa enllaçar aquests esdeveniments també amb l'educació formal per als públics d'instituts i centres d'FP. En aquest cas, aquestes recollides podrien servir de matèria primera per desenvolupar certs projectes com Pr.1 i Pr.3. Es pot treballar perquè aquests residus tinguin un circuit nou i involucrar-hi altres actors. Es detallarà a l'acció del projecte.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2, 5 i 6 del pla marc.</p>

		<p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per 5 públics i es proposa que sigui 2 públics el primer any, 1 el segon any i 2 el tercer.</p> <p>Considerar realitzar aquesta acció amb sinergia amb altres ens com les entitats ambientals i el Consorci del Ter, per exemple.</p>
Es.2	Biomarató	<p>L'esdeveniment de la Biomarató vol apropar la ciència ciutadana i els valors naturals de la VGOB a la població local i entitats, al públic en general i famílies.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 3, 5 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per els 3 públics i durant el quart any.</p> <p>Cal considerar incloure aquestes 3 activitats dins el Programa de voluntariat.</p>
Es.3	Estem de Fira! - Fira VGOB escolar	<p>Aquest esdeveniment va adreçat a l'educació formal de la VGOB, inclosos tots els nivells. Aquesta fira ha de compartir iniciatives del territori orientades a la sostenibilitat, projectes diversos dels centres, accions que s'han dut a terme, tallers passavolant i activitats diverses.</p> <p>Considerar de vincular l'acció amb la 1.4 del pla director, així serà una creació de la comunitat educativa. També es pot vincular amb la 1.3 i la 4.4</p> <p>La temàtica ha de complir amb tots 6 objectius del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per 2 públics el segon any i per 2 públics el quart any, per exemple bressol i infantil la primera edició i secundària i centres FP la segona edició.</p>
Es.4	Estem de Fira! - Fira VGOB del territori	<p>Aquest esdeveniment va adreçat a l'educació no formal de la VGOB, els 4 públics. Aquesta fira ha de compartir iniciatives del territori orientades a la sostenibilitat, projectes diversos, passavolants...</p> <p>Considerar vincular l'acció amb la 1.3, 4.2 i la 4.4 del Pla director. La temàtica ha de complir amb tots 6 objectius del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per 2 públics el segon any i per 2 públics el tercer any.</p>
AF	Accions formatives	
AF.1	Patrimoni Comú – píndoles dels valors de la VGOB	<p>Càpsules educatives bisetmanals amb material divers sobre els valors ecosistèmics de la VGOB. Es presentarà el material de</p>

		<p>caràcter cultural, ambiental, energètic... amb diversos formats: un repte, vídeo curt, activitat, infografies, bones pràctiques, etc.</p> <p>Els públics objectius són: educació secundària i batxillerat, públic general i agents del territori.</p> <p>L'objectiu és facilitar recursos diversos per treballar coneixements i valors del territori tant a l'aula durant tot el curs, com a formació per personal de l'administració com també pel públic en general.</p> <p>Per tant, es pot vincular amb l'acció 1.3 i 1.7.</p> <p>Per l'edició de les escoles, es proposa que es disposi del programa de càpsules per si l'escola vol treballar prèviament alguna activitat i perquè tingui previsió de la temàtica que els arribarà a cada entrega. Material adaptat i vinculat al currículum de secundària.</p> <p>Per l'edició d'agents econòmics també es proposa tenir el calendari per la previsió dels assistents i pel públic en general es proposa jugar amb la incertesa i novetat de cada nova edició de les píndoles.</p> <p>La temàtica ha de complir amb tots 6 objectius del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat per 3 públics: 1 el segon, 1 el tercer i 1 el quart.</p>
AF.2	Educació del segle	<p>Aquesta acció formativa es preveu que sigui una de les trobades de l'acció 1.4 del Pla director. Aquesta trobada de docents ha de servir com a punt d'intercanvi d'experiències i bones pràctiques educatives orientades a la sostenibilitat.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat el primer any de desenvolupament del Programa perquè serveixi com a punt d'inici de l'acció 1.4.</p>
AF.3	Xarxa escoles sostenibles	<p>Acció formativa per les escoles que vulguin tractar una temàtica de forma conjunta o bé els interressi i vulguin rebre'n formació. Tenint en consideració que és un territori amb Escoles Verdes, aquesta acció el que vol és ser una eina que sumi al que ja s'està fent o el que es vol fer. Dotar de contingut a una proposta validada i aprovada per un nombre alt d'escoles i que es pugui traduir en accions formatives d'una temàtica concreta.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 1, 2 i 3 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat el primer i últim any de desenvolupament del Programa.</p>

AF.4	Refugis climàtics	<p>Aquest projecte està orientat al tercer sector (entitats i ONG) i sectors productius per iniciar la transformació del territori i crear refugis climàtics. Es preveu que els instituts hi participin.</p> <p>Es proposa crear trobar inicials per estipular les línies estratègiques a treballar i marcar un full de ruta.</p> <p>L'objectiu seria detectar els espais i crear contingut per a cada un dels espais detectats.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat el tercer any de desenvolupament del Programa.</p>
AF.5	Comunitats energètiques	<p>Aquesta acció de caràcter informatiu i de formació es preveu que sigui liderada per les mateixes comunitats energètiques o empreses energètiques que busquen impulsar la transició energètica i generar un impuls de les energies renovables.</p> <p>Es preveu comptar sobretot amb les entitats locals que han creat una bona plataforma i tenen les seves pròpies finalitats de difusió. Acompanyar a les que tinguin la finalitat també de sensibilització i conscienciació, ja que aquestes es convertiran en aliats clau pel Programa.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat el tercer any de desenvolupament del Programa.</p>
Pr	Projectes	
Pr.1	Som natura - Custòdia del territori	<p>Projecte orientat a instituts i centres d'FP. Aquest projecte ha d'involucrar el territori del municipi on es troba cada centre. La proposta ha de ser cercar un espai del municipi (públic o privat) i iniciar-hi un possible projecte d'acord de custòdia. Dotar el projecte de contingut i cercar entitats ambientals per dur-lo a terme.</p> <p>Aquesta Pr.1 té vinculació amb Es.1 i es preveu l'opció d'aprofitament dels residus que es trobin per fer alguna acció d'economia circular o de reutilització d'aquestes deixalles per buscar algun valor afegit amb alguna empresa propera.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 1, 2, 3, 5 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu realitzar aquest projecte durant el primer any i segon del Programa.</p>
Pr.2	Xarxa Escoles Sostenibles	<p>Projecte orientat a donar un espai per desenvolupar un projecte de ApS per tota la xarxa d'escoles. Les escoles verdes ja tenen una estructura i aprofitant aquesta juntament amb l'acció 1.4 del Pla</p>

		<p>director, es vol aconseguir la realització d'un projecte aglutinador i d'interès dels equips docents.</p> <p>Es proposa tenir en compte l'acció Es.1, esdeveniments de neteja que s'orienten al littering i a evitar deixalles marines. Es proposa enllaçar aquests esdeveniments amb tots els públics d'educació formal.</p> <p>Les deixalles/material recollit podria servir de matèria primera per desenvolupar el projecte, que els residus entrin en projectes de valor afegit amb empreses del territori que els donin un segon ús o cercar sinergies possibles amb altres entitats locals.</p> <p>La diferència amb AF3 és que aquesta proposta és un projecte i, per tant, té un contingut i durada més extens.</p> <p>La temàtica ha de complir amb tots els objectius del pla marc.</p> <p>Es preveu realitzar aquest projecte per diversos públics, i fer un projecte el segon any, 1 el tercer i 2 el quart.</p>
Pr.3	Refugis climàtics	<p>Projecte orientat al tercer sector ambiental de la VGOB, tercer sector en general i també al sector productiu per tal d'iniciar la transformació del territori i crear refugis climàtics.</p> <p>Tot i que es preveu amb els agents econòmics del territori es proposa també valorar l'opció de desenvolupar el projecte amb els instituts i crear sinergies conjuntament.</p> <p>Aquesta activitat té vinculació amb IVR.2.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2,3,5 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat el segon any de desenvolupament del Programa.</p>
Pr.4	Comunitats energètiques	<p>Projecte orientat al tercer sector ambiental de la VGOB, tercer sector en general i també al sector productiu per tal d'iniciar més accions de foment i gestió de les comunitats energètiques.</p> <p>Tot i que es preveu amb els agents econòmics del territori es proposa també valorar l'opció de desenvolupar el projecte amb els instituts i crear sinergies conjuntament.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu realitzar aquesta activitat el tercer any de desenvolupament del Programa.</p>

Re	Recursos	
Re.1	Maleta pedagògica de l'energia	<p>El recurs educatiu de la maleta pedagògica de l'energia constaria de material fungible i altre no fungible. Aquest estaria tot relacionat amb l'energia i els valors que des del territori es volen transmetre de fonts d'energies renovables i estalvi energètic com també de comunitats energètiques. Aquest material seguiria la metodologia STEAM que des del món pedagògic s'utilitza per fer referència a situacions en què es vol incrementar l'aplicació de metodologies d'aprenentatge transversal, generadores i vehiculars de coneixement compartit entre els diferents àmbits científic, tecnològic, artístic i matemàtic que fomentin el pensament crític i la creativitat.</p> <p>Es considera essencial treballar aquesta maleta en sinergia amb totes les entitats del territori que estan treballant aquesta temàtica.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat el tercer any de desenvolupament del Programa.</p>
Re.2	Maleta pedagògica de l'ecosistema del riu	<p>Aquesta maleta constaria de material fungible i no fungible i la temàtica tindria vinculació amb els valors ecosistèmics de l'espai. La maleta podria incloure material educatiu en formats: joc de taula, experimental per fer cerques <i>insitu</i> a la llera del riu.</p> <p>Es considera essencial treballar aquesta maleta en sinergia amb totes les entitats del territori que estan treballant aquesta temàtica, per exemple i principalment amb el Consorci del Ter.</p> <p>La temàtica ha de complir amb els objectius 2 i 6 del pla marc.</p> <p>Es preveu dur a terme aquesta activitat el quart any de desenvolupament del Programa.</p>
Re.3	Exposició de <i>Reduïm els residus!</i> de la Diputació de Barcelona	<p>Aquesta exposició mostra les característiques i la importància de la gestió dels residus amb l'objectiu d'afavorir la participació ciutadana en la presa de decisions ambientals. Inclou la possibilitat de visites guiades.</p>
Re.4	Exposició <i>La vida de l'aigua</i> de la Diputació de Barcelona	<p>L'exposició descriu l'amenaça del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i les accions necessàries per dur a terme una gestió sostenible de l'aigua.</p> <p>La vida de l'aigua mostra la importància de l'aigua per al manteniment dels ecosistemes fluvials i com a font per als diferents usos com l'agricultura, el consum domèstic i la indústria,</p>

		<p>entre d'altres i com fer front a l'amenaça del canvi climàtic sobre els recursos hídrics.</p> <p>Es proposen eines per valorar l'aigua com a recurs escàs, entendre el cicle integral de l'aigua i adquirir hàbits responsables per a un bon ús i per a l'estalvi de l'aigua.</p>
Re.5	Exposició <i>La Mar de Plàstics</i> de la Diputació de Barcelona	<p>L'exposició <i>La mar de plàstics</i> descriu el problema de la contaminació marina per plàstics i les claus per a formar part de la seva solució</p> <p>La contaminació per plàstics ha esdevingut, en els últims anys, un dels principals problemes que amenacen el medi marí, arribant a causar greus problemes en els ecosistemes i fins i tot en la salut de les persones.</p> <p>Apropar-se a qualsevol platja i trobar residus surant a l'aigua o dipositats a la sorra, és una imatge, malauradament, molt habitual.</p> <p>Es calcula que cada any arriben als oceans entre cinc i tretze milions de residus plàstics.</p>
Re.6	Exposició <i>Actuem amb energia</i> de la Diputació de Barcelona	<p>Actuem amb energia mostra com, a partir d'un recurs que es troba a la natura, podem acabar encenent un llum; els avantatges i els inconvenients derivats d'aquest procés; els efectes del nostre consum; què és el canvi climàtic i quines conseqüències té; com es pot veure influenciat per l'estalvi i l'ús eficient de l'energia en el nostre dia a dia, i com les administracions locals, nacionals i internacionals hi tenen un paper important.</p> <p>Es tracta d'una exposició lleugera integrada per sis lones desplegable (roll-up).</p>
ReSu	Revisions i suspensions	
ReSu.1	Revisions i suspensions	<p>Es proposa fer un recopilatori de totes les activitats que ja disposen de guió de l'educador i unificar-les en estil, format, característiques i descripció per tal de tenir un únic model sota el paraigua del nou estil que proposi el Pla. Les activitats es revisaran i si cal hi haurà alguna suspensió.</p> <p>Es preveu fer aquesta acció durant el primer any.</p>

C) Pla d'avaluació del Programa d'Activitats

El Programa es preveu que sigui avaluat de forma diferenciada:

- **Avaluació de les activitats.** Aquesta es durà a terme durant l'excursió per ajudar a detectar carències i punt dèbils en el moment oportú i poder fer els canvis necessaris. A més a més, periòdicament s'hauran de fer informes i avaluacions de seguiment.

- **Revisió i actualització de la conceptualització del Programa:** Aquesta revisió es preveu que sigui anual i també a l'acabar el període dels 4 anys.

D) Avaluació de les activitats

Es preveu que cada activitat tingui el seu sistema d'avaluació tant amb indicador com instruments i també amb qui és l'agent encarregat de fer aquesta avaluació.

Codi	Activitat/recurs	Indicador	Instrument	Agent avaluador
IVR1	Visita guiada patrimoni cultural	Núm. de visites realitzades Núm. de participants a cada visita Satisfacció per part de les persones participants Núm. de públics a qui s'ha arribat	Formulari d'avaluació de la visita guiada(personal) Formulari d'avaluació de la visita guiada(equip docent, per casos d'escolars) Formulari d'avaluació de la visita guiada(versió alumnat) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (empresa, equip dinamitzador) Participants als tallers (adults) Participants als tallers (educació formal) Participants als tallers (docent del grup) Coordinador/a del Pla
IVR2	Visita guiada patrimoni natural	Núm. de visites realitzades Núm. de participants a cada visita Satisfacció per part de les persones participants Núm. de públics a qui s'ha arribat	Formulari d'avaluació de la visita guiada(personal) Formulari d'avaluació de la visita guiada(equip docent, per casos d'escolars) Formulari d'avaluació de la visita guiada(versió alumnat) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (empresa, equip dinamitzador) Participants als tallers (adults) Participants als tallers (educació formal) Participants als tallers (docent del grup) Coordinador/a del Pla

IVR3	Mou-te per un territori sostenible!	Núm. d'equipament/espai on fer visita autoguiada Núm. de visites realitzades/equipament Núm. de participants a cada visita Núm. total d'equipaments Núm. total de visites Núm. total de participants Satisfacció per part de les persones participants Núm. de públics a qui s'ha arribat	Formulari d'avaluació de la visita autoguiada (adaptada a cada equipament si s'escau) Registre intern de visites i d'incidències de cada equipament Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables de cada equipament Participants a les visites autoguiades Coordinador/a del Pla
IVR4	Persones per la terra!	Núm. d'equipament/espai on fer visita autoguiada Núm. de visites realitzades/equipament Núm. de participants a cada visita Núm. total d'equipaments Núm. total de visites Núm. total de participants Satisfacció per part de les persones participants Núm. de públics a qui s'ha arribat	Formulari d'avaluació de la visita autoguiada (adaptada a cada equipament si s'escau) Registre intern de visites i d'incidències de cada equipament Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables de cada equipament Participants a les visites autoguiades Coordinador/a del Pla
IVR5	Fam Trip del Cicle d'Eines Sostenibles pels Municipis	Núm. d'equipament/espai/projectes que es visiten Núm. d'assistents al Fam Trip Núm. d'ens representats (pels assistents) Satisfacció per part de les persones participants	Formulari d'avaluació del Fam Trip (dels participants) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables de cada equipament/espai/projecte Participants a les visites autoguiades Coordinador/a del Pla
IVR6	Ruta sensorial, descobreix!	Núm. de centres que han demanat l'activitat % de centres que han demanat l'activitat (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven) Núm. de passis a cada centre Núm. de participants a cada passi	Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent) Coordinador/a del Pla

		Núm. total de participants a cada centre Satisfacció per part de l'equip docent		
IVR7	En xarxa't!	Núm. de centres que han demanat l'activitat % de centres que han demanat l'activitat (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven) Núm. de d'itineraris creats Núm. d'itineraris visitats per cada centre Núm. de participants a cada itinerari Núm. total de visites al conjunt d'itineraris Satisfacció per part de l'equip docent i alumnat	Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent) Formulari d'avaluació de l'activitat (adreçat a l'alumnat) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent) Alumnat participant a l'activitat Coordinador/a del Pla
TA1	Els habitants	Núm. d'escoles bressol que han demanat l'activitat % de centres que han demanat l'activitat (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven) Núm. de passis a cada centre Núm. de participants a cada passi Núm. total de participants a cada centre Satisfacció per part de l'equip docent	Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent) Coordinador/a del Pla
TA2	Experimentem el món!	Núm. d'escoles bressol que han demanat l'activitat % de centres que han demanat l'activitat (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven) Núm. de passis a cada centre Núm. de participants a cada passi Núm. total de participants a cada centre Satisfacció per part de l'equip docent i alumnat	Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent) Formulari d'avaluació de l'activitat (adaptat a nivell infantil) Formulari d'avaluació de l'activitat (adaptat a nivell primària) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent) Alumnat participant al taller Coordinador/a del Pla
TA3	Veïns i veïnes	Núm. de centres que han demanat l'activitat % de centres que han demanat l'activitat (els que	Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)	Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent)

		<p>l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de d'itineraris creats</p> <p>Núm. d'itineraris visitats per cada centre</p> <p>Núm. de participants a cada itinerari</p> <p>Núm. total de visites al conjunt d'itineraris</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p>	<p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Coordinador/a del Pla</p>
TA4	Art brut: petits grans residus, grans creacions	<p>Núm. de centres que han demanat l'activitat</p> <p>% de centres que han demanat l'activitat (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. d'agents col·laboradors</p> <p>Quantitat de deixalles recollides, quilograms</p> <p>Núm. de propostes artístiques realitzades</p> <p>Núm. d'alumnes de cada centre</p> <p>Núm. total d'alumnes participants</p> <p>Núm. de persones vinculades a als agents col·laboradors</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent, l'alumnat i els agents col·laboradors</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (agents col·laboradors)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (adaptat a alumnat)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent)</p> <p>Persones representants dels agents col·laboradors</p> <p>Alumnat participant</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
TA5	Bona energia!	<p>Núm. de centres que han demanat l'activitat</p> <p>% de centres que han demanat l'activitat (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants a cada centre</p> <p>Núm. total de participants</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent i alumnat</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent)</p> <p>Alumnat participant</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
TA6	Cultura popular i patrimoni immaterial	<p>Núm. de centres que han demanat el taller</p> <p>% de centres que han demanat el taller (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven, FP)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Núm. de tallers realitzats a centres, i pels altres 3 públics</p> <p>Núm. de participants a cada taller</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (valorar si 4 formularis, un per cada tipus de públic a qui es dirigeix el taller)</p> <p>Registre intern d'incidències</p>	<p>Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent)</p> <p>Persones participants als tallers (4 públics diferents)</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>

		Núm. total de participants per tipologia de públic Satisfacció per part de les persones participants Núm. de públics a qui s'ha arribat	Seguiment de xxss	
TA7	Re-Acció	Núm. de tallers realitzats Núm. de participants a cada taller Satisfacció per part de les persones participants	Formulari d'avaluació del taller Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (empresa, equip dinamitzador) Participants als tallers (adults) Coordinador/a del Pla
ES1	El mar comença a casa	Núm. d'esdeveniments realitzats Núm. de participants a cada esdeveniment Núm. d'escoles implicades Núm. d'entitats implicades (sinergies, col·laboracions) Satisfacció per part de les persones participants	Formulari d'avaluació de l'esdeveniment (valorar si 5 formularis, un per cada públic a qui es dirigeix) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (empresa, equip dinamitzador) Participants a l'esdeveniment Coordinador/a del Pla
ES2	Biomarató	Núm. d'esdeveniments realitzats Núm. de participants a cada esdeveniment Núm. d'entitats implicades (sinergies, col·laboracions) Satisfacció per part de les persones participants Satisfacció per part de les entitats col·laboradores	Formulari d'avaluació de l'esdeveniment (valorar si 3 formularis, un per cada públic a qui es dirigeix) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (empresa, equip dinamitzador) Participants a l'esdeveniment (participants dels 3 públics i també agents col·laboradores) Coordinador/a del Pla
ES3	Estem de Fira! - Fira VGOB escolar	Núm. de centres que participen a la Fira % de centres que han participen (els que participen envers el total dels possibles que hi optaven) Núm. de participants de cada centre Núm. total de participants Satisfacció per part de l'equip docent Satisfacció per part de les persones participants (alumnat i talleristes) Núm. de tallers passavolant i altres	Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent) Registre intern d'incidències Seguiment de xxss	Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent) Persones dels tallers passavolants i similars i alumnat (els 2 públics de més edat) Coordinador/a del Pla
ES4	Estem de Fira! - Fira VGOB del territori	Núm. d'entitats, empreses, projectes, iniciatives,	Formulari d'avaluació de la Fira (entitats..)	Persones dels membres dels estands

		<p>passavolants que participen a la Fira</p> <p>Núm. de participants de estands</p> <p>Núm. total de participants</p> <p>Satisfacció per part dels membres de estands</p> <p>Satisfacció per part de les persones participants</p>	<p>Formulari d'avaluació del públic assistent</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones participants a la Fira</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
AF1	Patrimoni comú	<p>Núm. de càpsules formatives</p> <p>Núm. de participants (per cada públic (educació secundària, públic general i agents territori)</p> <p>Núm. de centres escolars</p> <p>% de centres escolars (els que participen envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. d'agents representats</p> <p>Núm. total de participants</p> <p>Satisfacció per part de les persones participants</p> <p>Satisfacció per part d'equip docent (per el públic d'educació secundària i batxillerat)</p>	<p>Formulari d'avaluació dels participants d'educació secundària (participants i equip docent)</p> <p>Formulari o breu retorn d'avaluació pel públic en general</p> <p>Formulari d'avaluació dels agents del territori assistents</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones participants a les càpsules</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
AF2	Educació del segle	<p>Núm. de docents participants</p> <p>Núm. de centres escolars</p> <p>% de centres escolars (els que participen envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Satisfacció per part de les persones participants</p>	<p>Formulari d'avaluació dels participants</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones participants a l'acció</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
AF3	Xarxa escoles sostenibles	<p>Núm. de centres que han demanat l'acció formativa</p> <p>% de centres que han demanat l'acció (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Núm. d'accions</p> <p>Satisfacció per part de les persones participants</p> <p>Núm. de públics a qui s'ha arribat</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (alumnat participant)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent)</p> <p>Persones participants als tallers</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>

AF4	Refugis climàtics	<p>Núm. de centres que han demanat l'acció formativa</p> <p>% de centres que han demanat l'acció (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants de centres</p> <p>Núm. d'entitats del tercer sector i sector productius</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Núm. d'accions, refugis creats</p> <p>Satisfacció per part de les persones d'entitats</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (alumnat participant)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (entitats i sectors productius)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent)</p> <p>Persones participants a les activitats</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
AF5	Comunitats energètiques	<p>Núm. de centres que han demanat l'acció formativa</p> <p>% de centres que han demanat l'acció (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants de centres</p> <p>Núm. d'entitats del tercer sector i sector productius</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Núm. d'accions</p> <p>Satisfacció per part de les persones d'entitats</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (alumnat participant)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (entitats i sectors productius)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones responsables del grup participant a les activitats (equip docent)</p> <p>Persones participants a les activitats</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
PR1	Som natura - Custòdia del territori ApS	<p>Núm. de centres que han participat al projecte</p> <p>% de centres que han participat (els que participen envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Núm. d'entitats ambientals participants</p> <p>Núm. d'ens públics participants</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (alumnat participant)</p> <p>Formulari d'avaluació de la resta de participants</p>	<p>Persones responsables del grup participant al projecte (equip docent)</p> <p>Persones participants al projecte</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>

		<p>Núm. de particulars participants</p> <p>Núm. d'acords de custòdia realitzats</p> <p>Núm. de projectes circulats creats</p> <p>Satisfacció per part de les persones participants</p> <p>Núm. de públics a qui s'ha arribat</p>	<p>(entitats, ens, ajuntament, particulars..)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	
PR2	Xarxa Escoles sostenibles ApS	<p>Núm. de centres que han participat al projecte</p> <p>% de centres participants (els que participen envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Núm. d'accions</p> <p>Satisfacció per part de les persones participants</p> <p>Núm. de públics a qui s'ha arribat</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (alumnat participant)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones responsables del grup participant a les activitats i projecte (equip docent)</p> <p>Persones participants al projecte</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
PR3	Refugis climàtics ApS	<p>Núm. de centres que han demanat l'acció formativa</p> <p>% de centres que han demanat l'acció (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants de centres</p> <p>Núm. d'entitats del tercer sector i sector productius</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Núm. d'accions, refugis creats</p> <p>Satisfacció per part de les persones d'entitats</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (alumnat participant)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (entitats i sectors productius)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones responsables del grup participant a les activitats i projecte (equip docent)</p> <p>Persones participants al projecte</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
PR4	Comunitats energètiques	<p>Núm. de centres que han demanat l'acció formativa</p> <p>% de centres que han demanat l'acció (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants de centres</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (alumnat participant)</p>	<p>Persones responsables del grup participant al projecte (equip docent)</p> <p>Persones participants al projecte</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>

		<p>Núm. d'entitats del tercer sector i sector productius</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Núm. d'accions</p> <p>Satisfacció per part de les persones d'entitats</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (entitats i sectors productius)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	
RE1	Maleta pedagògica de l'energia	<p>Núm. de centres que han demanat la maleta</p> <p>% de centres que han demanat l'acció (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants de centres</p> <p>Núm. d'entitats del tercer sector i sector productius</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Satisfacció per part de les persones d'entitats</p> <p>Satisfacció per part de l'alumnat</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (alumnat participant)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (entitats i sectors productius)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones responsables del grup participant al projecte (equip docent)</p> <p>Persones participants al projecte (entitats i alumnat)</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>
RE2	Maleta pedagògica de l'ecosistema del riu	<p>Núm. de centres que han demanat la maleta</p> <p>% de centres que han demanat l'acció (els que l'han demanat envers el total dels possibles que hi optaven)</p> <p>Núm. de participants de cada centre</p> <p>Núm. total de participants de centres</p> <p>Núm. d'entitats del tercer sector i sector productius</p> <p>Satisfacció per part de l'equip docent</p> <p>Satisfacció per part de les persones d'entitats</p> <p>Satisfacció per part de l'alumnat</p>	<p>Formulari d'avaluació de l'activitat (equip docent)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (alumnat participant)</p> <p>Formulari d'avaluació de l'activitat (entitats i sectors productius)</p> <p>Registre intern d'incidències</p> <p>Seguiment de xxss</p>	<p>Persones responsables del grup participant al projecte (equip docent)</p> <p>Persones participants al projecte (entitats i alumnat)</p> <p>Coordinador/a del Pla</p>

ReSu1	Totes les activitats educatives amb guió d'educador	Núm. de guions adaptats Núm. de propostes de modificació d'activitats Núm. de propostes d'eliminació d'activitat	Formulari d'accions complertes Registre de comentaris i valoracions	Persones responsables de fer les adaptacions (empresa externa) Coordinador/a del Pla
-------	---	--	--	---

C.2 Revisió i actualització de la conceptualització del Programa

Es preveu una revisió del Programa tant anualment com al finalitzar el període de 4 anys del Pla director. Aquestes revisions anuals han d'avaluar el total d'accions acabades, en procés o no executades i també els resultats de les activitats en sí.

Es proposa utilitzar de nou el mètode senzill i eficaç proposat al Pla d'avaluació del Pla director. El sistema del semàfor és un instrument que ajuda a visualitzar ràpidament com està el grau de compliment i la situació actual. Així doncs, es proposa l'instrument anomenat "Pla de treball", ja mencionat a l'anterior punt 4.1.2.

L'avaluació final del període d'execució ha d'incloure el sumatori de totes les accions dutes a terme en el programa. Es proposa que la revisió pugui incloure una anàlisi DAFO i també una sessió de participació on diferents agents implicats puguin analitzar conjuntament com ha anat el transcurs dels 4 anys. El resultat de l'informe ha d'aportar informació del que s'ha fet fins ara i definir el que es vol realitzar en el futur pròxim amb un nou pla d'actuació pels pròxims 4 anys, que inclogui accions i remarqui quines han sigut d'èxit i es volen mantenir i quines s'han de redissenyar. Es recomana prendre de referència el Pla Marc d'educació ambiental i voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals (2022-2026).

E) Cronograma del Programa d'Activitats

A continuació es detalla el Cronograma del Programa d'Activitats amb una proposta de prioritats que pot facilitar la presa de decisions d'execució.

Codi	Activitat/recurs	Prioritat	2025	2026	2027	2028
IVR1	Visita guiada patrimoni cultural	Mitjana	2	2	1	1
IVR2	Visita guiada patrimoni natural	Mitjana	1	2	1	1
IVR3	Mou-te per un territori sostenible!	Alta		2		2
IVR4	Persones per la terra!	Alta			2	1
IVR5	Fam Trip del Cicle d'Eines Sostenibles pels Municipis	Alta	1		1	
IVR6	Ruta sensorial, descobreix!	Alta	1			
IVR7	En xarxa't!	Alta		1	1	
TA1	Els habitants	Alta				1
TA2	Experimentem el món!	Alta	1			
TA3	Veïns i veïnes	Alta	1			
TA4	Art brut: petits grans residus, grans creacions	Alta		1		
TA5	Bona energia!	Mitjana	1			
TA6	Cultura popular i patrimoni immaterial	Mitjana	1	1	2	
TA7	Re-Acció	Alta				1
ES1	El mar comença a casa	Alta	2	1	2	
ES2	Biomarathon	Mitjana				3
ES3	Estem de Fira! - Fira VGOB escolar	Alta		2		2
ES4	Estem de Fira! - Fira VGOB del territori	Baixa		2	2	
AF1	Patrimoni comú	Alta		1	1	1
AF2	Educació del segle	Alta	1			
AF3	Xarxa escoles sostenibles	Baixa	1			1
AF4	Refugis climàtics	Alta			2	
AF5	Comunitats energètiques	Baixa			2	
PR1	Som natura - Custòdia del territori ApS	Alta	1	1		
PR2	Xarxa Escoles sostenibles ApS	Alta		1	1	2
PR3	Refugis climàtics ApS	Mitjana		2		
PR4	Comunitats energètiques	Alta	2			
RE1	Maleta pedagògica de l'energia	Baixa				3

RE2	Maleta pedagògica de l'ecosistema del riu	Alta	3			
ReSu1	Totes les activitats educatives amb guió d'educador	Baixa	1			
Total			20	19	18	19

El Programa proposat és una proposta d'esquema a seguir i per aquest motiu és susceptible de revisió, canvis i aprovació per part del Consorci o Grup Motor que el gestioni. Aquesta proposta presentada pretén omplir el buits detectats pel que fa a l'oferta i alhora mira d'equiparar activitats pels diferents públics existents.

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**